

A JUGOSZLÁVIAI MAGYAR
NÉPZENE TÁRA 4/I.

KISS LAJOS
BODOR ANIKÓ

A
SZLAVÓNIAI
SZIGETMAGYARSÁG
NÉPDALAI I.

A MAGYAR NYELV, IRODALOM ÉS
HUNGAROLÓGIAI KUTATÁSOK INTÉZETE

A JUGOSZLÁVIAI MAGYAR NÉPZENE
TÁRA

IV./1.

Felelős szerkesztő

Dr. PATÓ IMRE

Kiss Lajos gyűjtését feldolgozta,
a bevezetőt és jegyzetet írta
a mutatókat készítette

BODOR ANIKÓ magiszter

Szakvéleményezők

Dr. PENAVIN OLGA
Dr. JUNG KÁROLY

Műszaki szerkesztő

SÓTI GYÖRGY

Szerkesztőség

Újvidék, Stevan Musić utca sz. n.

Kiadja A Magyar nyelv, Irodalom és Hungarológiai
Kutatások Intézete a Tartományi Tudományügyi-,
ill. Művelődési Öngazgatói Érdekközösség
támogatásával.

Készült az újvidéki **fenjks**
Srafika nyomdában, 1990-ben.

A Vszat Oktatás-, Tudomány- és Művelődésügyi
Titkárságának 413-266/75. VI. 24. sz. véleménye-
zése alapján mentes az általános forgalmi adó alól.

Kiss Lajos – Bodor Anikó:

**A szlavóniai
szigetmagyarság népdalai I.**

Tartalom

Előszó	7
Zenei jelek magyarázata	9
Dallamrend	11
I. Kötetlen szerkezet 1–15. sz.	
A – Ütempár-szerkezet (Gyermekdalok) 1–9. sz.	13
B – Recitatív (Siratók) 10–15. sz.	21
II. Kötött, strófikus szerkezet 16–161. sz.	
A osztály (A magyar népzene régi stílusú rétege) 16–161. sz.	35
Jegyzetek	
I. A – Kötetlen, ütempár-szerkezet (Gyermekdalok)	195
I. B – Kötetlen recitatív (Siratók)	199
II. A – Strófikus szerkezet (A magyar népzene régi stílusú rétege)	203
Rövidítések	269
Mutatók	275
Zenei mutató sorvégző hangok szerint	277
Zenei mutató szótagszám szerint	279
A dalszövegek mutatója	282

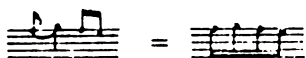
Előszó

A szlavóniai szigetmagyarság énekes népzeneje Kiss Lajos egyik legalaposabban kutatott területe: több mint 1000 dalt gyűjtött össze 1940-től az 1960-as évek végéig.

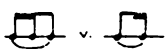
Az anyagbőség miatt külön kötetben közöljük a gyermekdalokat, siratókat és azokat a strófikus szerkezeteket, melyek a legősibb magyar népzenei hagyományba tartoznak, az ún. régi stílust. A közzétett anyag 69 típus 375 változatát öleli fel.

A következő kötetben az új stílusú és jövevény réteg dalait jelentetjük meg.

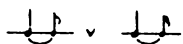
ZENEI JELEK MAGYARÁZATA

Az előadásban kevesebb nyomatókkal énekelt díszítőhangok. Megfelelő értékben le kell vonni őket a főhangból. A csoport időtartamát a főhang mutatja.

Egyenlő erejű hangokból álló melizma (egy szótagra jutó több hang)

Az át nem húzott kis díszítőhangok is a főhang értékét rövidítik.

Rövid, irracionális értékű mellékhang.

Mássalhangzóval végződő szavak utáni zöngésedés. A főhanggal egyenlő, v. attól eltérő magasságú apró hangokat szaggatott ívvel kötjük össze. A zöngésedést fordított ə alakú jellel jelöljük.

Rövid glissando (siklás) lefelé, v. felfelé.

Glissando lefelé, v. felfelé.

Glissando meghatározott kezdő, ill. végző hanggal.

Bizonytalan magasságú hang.

Falsett, v. csuklásszerű hang.

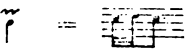
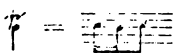
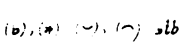

Valamivel magasabban, ill. mélyebben intonált hang.

Semleges terc

Értékénél valamivel rövidebb, ill. hosszabb hang, azaz hangcsoport.

- Korona, hosszabb nyújtás esetén.
- Paránytrilla.
- Mordent (alparányzó).
- A zárójelbe tett jelek előfordulása nem állandó.
- Egyidejű előadás esetén két különböző változat.
- Az előadásban elnyelődött, hiányzó hangok pótlása.
- Az eltérések jelölésénél a díszítőhang, v. egész hangcsoportok elmaradását jelenti.
- Staccato, röviden szaggatottan.
- Tenuto, kitartva, de értékénél nem hosszabb.

acc. = accelerando, gyorsulás a tempóban

allarg. = allargando, lelassulva, elszélesedve

rit. = ritenuto, v. ritardando, lassulás a tempóban

sost. = sostenuto, vontatottan

parlando = beszédritmusú, szabad előadás

rubato = laza ritmusú előadás, "önkényesen" megnyújtott v. megrövidített hangokkal, v. hangcsoportokkal.

giusto = feszes, kimért tempójú előadás

DALLAMREND

I. – Kötetlen szerkezet

I. A – Ütempár-szerkezet (Gyermekdalok) 1–9. sz.

1

Á-dám, É-va kert-be jár-tak, ma-dá-rat lao'-tak,
Mondd még, há-nyat ad-tál tel'

Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)

Haraszi, 1960. X.

2

E-szém, pé-szém, péc, Ti szi má-li zéc,
Ti szi má-li kuz-ma-ri-ca, E-szém pé-szém, péc.

Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)

Haraszi, 1960. X.

3

$\text{♩} = 114$

$\text{♩} = 120$ Hej, szé-ná-rom, szé-ná-rom, szé-ná-szá-ká-dé-kom,
acc.
Ben-ne fo-rog Nyúts,nyúts fo-ná-lát.
 $\text{♩} = 124$ kis-mé-nyecs-ke,
A nyá-lá-val nyá-lá-zi, a bö-gyl-vel bö-gyö-zi,

Ó-gyöm- bé-gyöm, Ked-ves gyöngy-vi- rá-gom.
 jó bá- rá-tom,

Zu-né- lál

Mégfogják egymás kezét, mennek körbe, "zuhéla": lezsugoronnak.

Izsák József (sz. 1892)

Kórógy, 1958. I

4

♩ = 86

Hej, szé-ná-rum, szé-ná-rum, szé-na szá-ka- dé-kom,

Ben-ne fo-rog ke-rék asz-szony, ke-ré-ki-sz mé- nyecs-ke.

♩ = 90 (#)

♩ = 94

Ö-lel-dy, ö- leld Asz szom-szé-do-ny lá-nyaqt,
 a-kié sze-retsz. ked-ves Má-ris- ká-jaqt,

Kö-töm ko-szo- rú-ját, vi-szöm a ró- zsá- jät.
 vi-se- löm ru- zsá- jät.

♩ = 96

Ad-jo-ny Is-ten lás-su é- söt,
 mos-sá ösz-sze mind a ket-töt.

♩ = 98

Ki-bi-ri-bi pusz-ta, is-pi- ri-ca, má-mo- ri-ca,
 Ci-né-naj, ci-né-naj, -Hät te,ki-sz-laq mi-csi-nyasz?

- Pi-ro-sí-tom ma-gá-mat,
vá-rom a gá-lan-bo-mat.

Hopp, hopp, hopp.

The image shows a musical score for the song 'Hopp, hopp, hopp.'. It consists of two staves. The top staff is a vocal line with lyrics in Hungarian. The bottom staff is a piano accompaniment line. The lyrics are: '- Pi-ro-sí-tom ma-gá-mat, vá-rom a gá-lan-bo-mat.' Below the piano line, the text 'Hopp, hopp, hopp.' is written.

Ezt kisgyermök korunkban jaqtszottunk, összefogódtunk és úgy forogtunk. Akkor a végén ázt mondtuk, hogy "Hopp, hopp, hopp", ákkó lézsugorottunk.

Kántor Illésné Bocska Borbála (sz. 1889)

Szentlászló, 1958. I.

5

Kis ka-csa fűr-dik Any-já- hoz ké- szül
kis ke-rek tó- ba, Len-gyel-or- szág-ba.

Tar-ka ja há- ta
fé- nyés a tol-la

Szé-dér-szé-mű kis Ma-ris-ka, for-dulj an-gyal- mód-ra!

The image shows a musical score for the song 'Kis kacsa fürdik'. It consists of three staves. The top staff is a vocal line with lyrics in Hungarian. The middle staff is a piano accompaniment line. The bottom staff is a vocal line with lyrics in Hungarian. The lyrics are: 'Kis ka-csa fűr-dik Any-já- hoz ké- szül kis ke-rek tó- ba, Len-gyel-or- szág-ba.' Below the piano line, the text 'Tar-ka ja há- ta fé- nyés a tol-la' is written. Below the bottom staff, the text 'Szé-dér-szé-mű kis Ma-ris-ka, for-dulj an-gyal- mód-ra!' is written.

- Hogy megy ennek a játékja?
- Így megy körbe. Mēnnek körül. Ahogy mēnnek, akkor így mondtuk: "Kis kacsa fürdik." Úgy hogy körül... "Szédérszēmű kis Mariska", akkor (...). De körbe maradtak.

- Meddig tart a játék?
- Végig. Mindvégig. Míg nincs olyan, aki ki nēm fordult.
- Akkor utána meg befordulnak?
- Igēn. Akkor még befordulnak.

Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)

Sölyös Jánosné Balázs Mária (sz. 1903)

Haraszi, 1960. X.

Ke-rü-löm a vén U-gor-ka há-zát.

Ad-já ki ja leg-széb-bik lā-nyāt!

Széb-bi-ket, job-bi-kat, kar-csu ma-ga-sa-bi-kat!

A mi lā-nyunk nem e-la-dó, nem is ti-ho-zaq-tok va-lo.

Kis-uj-jāt se nyűjt-sa fel a-rány gyű-rű né-kül.

A ko-csi-ba hat ló le-gyön, mint a háty-tyu, o-ja-n le-gyön!

A-kār nye-röm, a-kār vesz-töm, mu-tás-sa ki ezt!

– Milyen játék volt ez? Hogy játszották ezt?

– Körbe álltunk. A fíjűk is, a lányok is égyütt. És akkor égy mént körül, vagy fíjű, vagy lány, akit kiszavaltak. Akkor ezt kezdtük mondani: "Kerülöm a vén Ugorka házát". Amikor a végire értünk: "mutassa ki ezt!", akkor az az illető, az a gyerek kimént a körből, az (...?). Akkor sorba az mégent mént körül.

– Még mindig ugyanaz ment körül?

– Igén.

– Meddig tartott a játék?

– Míg égy bele nem vót, addig még. Mikor a legutolsóhó értek, akkor kész vót. Akkor újra fogtunk másik játékba.

Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)

Haraszti, 1960. X.

El-vesz-töt-tem zseb-ken-dő-met, mög-vér a-nyān ér-te,
 Kis-an-gya-lom mög-tā-lao-ta, csó-kot kí-vām ér-te.
 Sza-bad pēn-tők, sza-bad szom-bat, sza-bad szá-pa-nyoz-ni.
 Sza-bad né-köm a ró-zsaom-nak egy pár csó-kot ad-ni.
 A zseb-ken-dő búj-do-sik, búj-do-sik,
 Kéz-rül kéz-re a- dá-tik, a- dá-tik.

- Ezt így (...) többször, oszt akkor most aki el (...), azt még kellett csókolni.
 - Hogyan ment ez? Körben?
 - Körbe, körbe, és mentünk körbe. A zsebkendő mindig másiknál volt.
 - És kicsoda adogatta a zsebkendőt?
 - Egymásnak a gyerekek.
 - És volt valaki, aki ellenőrizte? Ki volt? Kívül a körön?
 - Belül. És az kereste, hogy hol van. Mikor megtalálták, megcsókolóztak.
- Akkor még (...) a zsebkendőkomával. (Nevet.)
- Akkor azok helyet cseréltek? Akinél megtalálta?
 - Igen. Az ment bē. Akkor még az kereste.
 - Meddig tartott a játék?
 - Hát... Míg mindéggyikre sor került.

Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)

Haraszti, 1960. X.

$\text{♩} = 94$

Be-li-ké-be bel bel bel bel bel bel

A-ludj el, fi-jacs-kaom, be-li-ké-be, bel bel

Bel bel bel bel.

The musical score is written on three staves. The first staff is in treble clef with a key signature of one flat and a 2/4 time signature. It contains the melody for the first line of lyrics. The second staff continues the melody for the second line. The third staff continues the melody for the third line and ends with a double bar line and a sharp sign.

Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)

Haraszti, 1960. X.

1. Csi-csi-ri bu- bos,
Gsi-csi-ri bu- bos,

Nem jött ha-za A ken-dér-ma- gos.

2. Amoda van
Sülve-fölve,
Nem megy többé
Az ülőre.

The musical score is written on three staves. The first staff is in treble clef with a key signature of one flat and a 2/4 time signature. It contains the melody for the first line of lyrics. The second staff continues the melody for the second line. The third staff continues the melody for the third line and ends with a double bar line. Below the third staff, there are two more staves with first and second endings for the second line of lyrics.

Nemes Lajos (sz. 1884)

Rétfalu, 1960. X.

I. – Kötetlen szerkezet

I. B – Recitatív (Siratók)

10–15. sz.

Parlando

É-dős a-rá-nyos fi-jács-kaom, a-kit én u-jan ke-ser-ve-sen
 tár-to-gá-tam, mást en-gő-met it há-gyót!
 É-dős a-rá-nyos jó fi-jács-kaom, a-kit én hu-tyod
 még-ő-riz-tem, mer még 'a nap- túl is ő-rző-tem. De a jó
 Is-ten jo-ban sze-re-te, mint én, ma-ga-hoz ve-te,
 sze-rel-mes é-dős szép fi-jács-kaom! Jaj, hu-tyod
 éj-je-ky még na- la nē-kül? hn De még kell aom él-nöm
 na- lá nē-kül, ha ra- gon-do-lok is vá-lá- ha
 az én ked-ves fi-jács-kaom-rá! Dra- ga é-gyet-len-egy
 gyü-mő-csöm!

Súlyos Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876)

Haraszti, 1960. X.

♩ = 176

♩ = 184

Jáj, é-dős fi-jács-kám, a-kit föl-nő-vel-te-mű
nagy ké-sér-vé-sén, és en-gő-met itt ha-gyót!

Jáj, majd hu-tyod é-jün-k meg a té ja-raq-dal!

Té me-g-nyu-go-tál az Is-te-nű ir-gal-ma-qa-ba,
de máj mi hu-vá lö-gyünk ven ko-runk-bá? Jáj, dra-qa-ga
fi-jács-kaqm, szé-ű ró-zsaqm, a-kit é' nem is hi-tem,
huy ez en-gő-met ett ha-gyon, dra-qa-ga,sze-rel-mes
fi-jács-kaom! Hu-tyod tar-to-ga-ta-lak, hu-tyod
ó-riz-ge-te-lek? Még-is nem ó-riz-he-te-lek meg
sé-mi-tül sém, ked-ves é-dős dra-qa-ga fi-jács-kaqm!

Jaq nos-kām, é- dős an-gya-lom, a-kit én el-té-tem,
 tö-bet én nem laot-ha-to' még, ked-ves é- dős
 fi-jacs- kaom!

Sülyös Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876)

Haraszti, 1960. X.

12

Parlando $\text{♩} = 188$

Jáj, é- dős jóy a-nyi-kām, a-ki en-gő-met ett ha-tāl
 hu-szon-öt esz-ten-dős ko-rom-bal U-gyan, hu-tyod
 tu-gya-ky naq-lad nél-kül még-él-ni, ki-höz
 fo-ja-mo-gyám? Merd nin-csen am se tes-vér se-mű,
 nin-csen, sən-ki-mű sincs, csak te vőy-tāl, é-dős
 a-nyi-kaom! Ki-höz for-dú-jak ez-u-tān, kit kér-dő-zek

25

én még, min-dő-nöm? Ki ta-ni-gat még en-gő-met,
 é-dős jó a-nyi-kaom? i - Jaj, Is-te nöm,
 de aor- van má-rá-tam! Mert öt esz-ten-dős- ke
 vóy- tam, mi-kor az é- dős-a-pi-kaom is még-hót!

acc. $\text{♩} = 200$
 Mast még lu-szon-öt esz- ten-dős ko-rom- ba el-szá-
 lasz-to-tám az é- dős-á-nyi-kaom-mat is! U-gyan, hu-tyod
 rit.
 bir- já-ky még-él-ni, é-dős jó a-nyi-kaom?!

Sülyös Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876)

Haraszti, 1960. X.

13

Parlando $\text{♩} = 112$

Jaj, é-dős a-nyi-kám, a-ki de fi-ja-tal ko-rom-ba
 itt hát-tál! Így nem mond-ha-tok még min-dön pá-na-szo-mat,

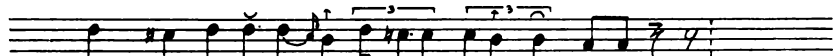
♩ = 116

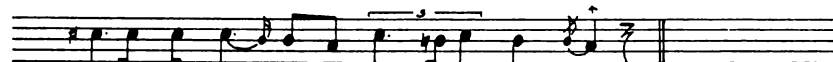
hogy az ié-dözs u-ram mög az ked-ves test-vé-röm is

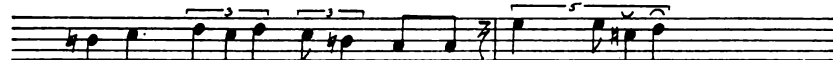
el-e-sött. Ném si-rát-hat-tok még ket-ten, csak ma-gam-ba,

mert, jaj de jó vó-ná, ha é-dös á-nyi-kám vó-ná!

El-szá-lád-nék hoz-zá, mint á-hogy szok-tám.

De nincs, á-ki-nek pá-nász-kod-jak, nincs, á-ki-nek

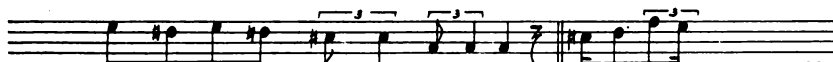
el-mond-jám, mi-vel ter-helt mög az é-let. Mert, ugy-é,

min-dén baj-nak vet á há-láll egy-kor vé-get.

Májd csak á csén-des sí-ri á-gyon

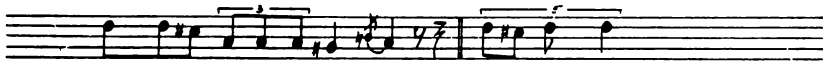
nyug-tom vég-ként csak föl-tá-lá-lom. Áz én é-dös

á-pi-kám is azt szok-tá mon-da-ni: - Májd, é-dös

lá-nyom, ott pi-hen-jün-ky még, á-hol lé-tész-nek

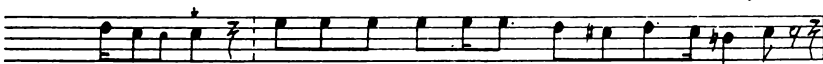
abb' a jó fe-ke-te főd- bel - De bi-zony majd

husz esz-ten-de-je most már, hogy itt hat- tak, csu-pa

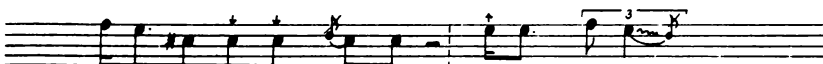
é-gye-dül má-rád-tám, é-dős a-nyu-kám! De jó vó-ná,

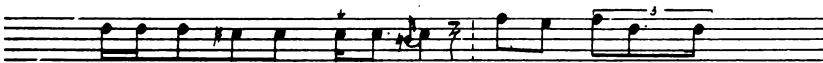
ha é-ly-nél, mer min-dég meg-pa-nasz-kod-hát-nek e-lőt-ted,

de így nincs, a-ki-nek mond-jam! Csak éc-cér az

né-héz dol-got kell tén-nem. Ki-vált, mi-kor

ko-csi-val jár-tam, lo-vak-kál, min-dég ór-zött, hogy

vá-lá-mi bá-jom tör-té-nik. De a jó Is-ten

úgy meg-ó-ry-zött, hogy se-mi bá-jom se lét-t so-há-sé.

Pe-dig mé-nyit ko-csíz-tam, mé-nyit ké-noz-tam, öz-vegy

é-le-tö-met így töl-töm, a-rá-nyos é-dős jó a-nyi-kaom!

$\text{♩} = 128$

U-gyan, hogy mond-ján fö-löt-ted, u-gyan, hogy si-ras-sa-lak?

Mert de jó an-nak, a-ki-nek ię-dős a-nyu-kā-jā van,

$\text{♩} = 124$

ak-ko-rý min-dő-ne van! De é-né-köm se a-nyu-kām, se a-pu-
kām, se test-vé-röm, se u-rács-kām, csak e-gye-dül
ma-gam va-gyok. E-dős jó Is-te-nő-mý, de még az a jó

$\text{♩} = 126$

tē-tű-le-dý, hogy se-gé-től, hogy so-há be-
tæg

$\text{♩} = 128$

nēm va-gyok, ha-né' min-dig dol-go-zok. Mert bi-zony,
a-ki jast tud-jā, ne-néz az öz-vegy é-let, a-ki nem pro-
bāl-tā, de én azt már pro-bāl-lam. Bi-zony jó an-nak,
a-ki-nek van va-lā-ki-je, mert a más pā-r-jā vagy a
mā-sé, a-nak csak nēm pā-nasz-kod-ha-tol ú-gý meg,
mint a mā-gā-dé-nāk! Ó, é-dős a-nyu-kā-mý, de sze-ret-nēm,

ha még bi-ry-nék pa-nasz-kod-ni, hogy mé-nyi so-kon
 kö-rösz-tül ké-löt-t/ men-ni, mé-nyi so-ky ros-z-szon,
 mé-nyi sok bá-na-ton, é-dös a-nyu-kám!

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1957. IX.

14

Parlando $\text{♩} = 154$

acc,

Óu, sze-rel-mes, é-dös fi-jacs-kám, a-ki jött hat-tál
 ma-gám-ban, mint a ré-mé-té, Is-ten-kém, se-gíts!
 É-dös fi-jacs-kám, sze-rel-me-sz é-dös drá-ga,
 é-gyet-len-egy fi-jacs-kám! Óh, mög-si-ra-tá-lák
 sém-mi-hs-lón nincs sen-ki i-jen-kor! Ezt el-higy-gyem,
 hogy el-men-té in-net, kin-csüm, an-gya-lom,

* innen magasabban intonálja

sze-re-ly-me-sz, é-dős fi-jacs-kám, sze-rel-mes
gye-rő-kj-csém e-gön saj-nál-lak, e-gön sze-re-tött
drá-ga gye-rő-köm! hn ki ma-gam-ra há-gyott,
úgy el-hágy, mint a vān-dor má-dár. Drá-ga sze-rel-me-sz,
+ drá-ga egy fi-jacs-ká-mj! É-dős, é-dő-sz mag-zat-kám,
nincs má né-köm ki-nek szóul-la-ni, vagy en-göm
nincs á-ki meg-saj-nāo-jon, sze-rel-mes fi-jacs-ká-mj!
Drá-ga egy drá-ga gyer-mük, jóu, gye-rök-csém!
Óu, á-ki még e-nyi e-szj-ten-de-jé de nem mén lé ja
szí-ve-m-rül hy drá-ga egy gye-rök-csém! Jaj, min-dég
ké ja szí-ve-mő-nj de a jóu Is-ten-ke el-vi-tát-te

* innen magasabban intonálja

drā-ga, drā-ga egy fi-jacs-kām! Ti el-mēn-tők

szō-fo-ga-dōu drā-ga gye-rō-kim vāg-y tok,

sze-rel-mē-sz é-dős, é-dős fi-jacs- ká-mz, sze-rel-mes

é- dős gye-rök- csém, drā-ga egy ko-ro-nā-mz, nagy

fi-jacs-kām! Óu, drā-ga gyer-mō-kōm, ki ezt a kē-sē-

rū- sé-göt, ezt a nagy bāc-nā-tot hoz-tā rām, mert az-ul-ta

vā-gyok én i-jen, i-jen gyā-moj-tā-lan, ijé-dős,

ié- dős fi-jacs-kām!

Dezső Illésné Gajnok Borbála (sz. 1884)

Kórógy, 1960. II.

Parlando ♩=144

Ó, És-tók, És-tók, nem nyo-mod tö-bet a vé-rös-
hur-ka dá-ra-bot a már-kom-bál És-tók, És-tók,
e-li-get ad-tál a már-kom-ba da-rab - csao-kat,
de most ez-u-tán nem a-dol tö-bet. És-tók, És-tók,
És-tók, És-tók, el-jüt a vég-ó-raod,
el-ke-lót mé-ni. Nem ki-naç-lol neg tö-bet se-ni-del sém
És-tók, És-tók!

Sülyös Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876)

Haraszti, 1958. I.

II – Kötött szerkezet

A osztály

II. A – A magyar népzene régi stílusú rétege

$\text{♩} = 96-100$

- Ho-ly hāl-tāl az éj-je-ly, ci-né-ge má- dár ?

- Á-by-lá-ko-dy-ba hāl-ta-mŷ, ke-dy-ve -sŷ bá-bi cām. m

- Mért nem jöt-té-ly hoz-zám, ci-né-ge-má- dár?

- Fé-ly-tem az u- rad-tú-ly, ked-ves tu-bi- cām.

1/ 2/ 3/

2. - Nincs itthonn az urám, cinögemádár,
 Ál lászálji rétén lovak után jár.
 Jó lová van neki, hámárő házájér,
 Jáj lésző nekedő, rózsám, hogyhá nálád ér!

Kelemen Mihályné Kántor Éva (sz. 1898)

Szentlászló, 1960. X.

$\text{♩} = 112-128$

1. - Hol hāl-tāl az éj-jel, ci-né-ge-má- dár-ry?

- Áb-lá-kod-ba hāl-ta-mŷ, ke-dy-ves bá-bi- cām!
 tu-bi- caom!

- Mért nem jöt-té-ly hoz-zá-mj, ci-nö-ge-ma. dao-ry?

- Fél-tem az u- rad-tól, ked-ves ba-bi- cām!
tu-bi- caom!

1/ 2/ 3/ 4a/ 4b/ 5/
6/ 7/ 8/ 9/

2. – Nincs itthon az uramə, cinögemádär,
cinyege
Á lászljái rétbe lovak utā jaqr.
rétön
/: Jó lovā vānə neki, hāmār házāāērə,
Jāj lösz neködə, rózsām, hogyhá naqlām ér! :/
neköm

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)
Becze Józsefné Kántor Éva (sz. 1898)

Szentlászló, 1960. X.
Szentlászló, 1957. IX.

18

♩ = 92-106

1. - Ho-ly hāl-tāl az éj- je-ly, ci-nö-ge-ma- dār?

- A-by-lä-ko-dj-bä hāl-ta- mj, ke-dj-ves ba-bi- cām!

- Mért ne-mý jöt-té-ly hoz-zán, ci-nö-ge-ma- dár?

- Fél-tem az u- rád-tö-ly, ked-ves bá-bi-cám!

2. - Nincs itthun az urám, cinögemádár,
 A hárászi rétöbe lovák után jár.
 Jó lova vá néki, hámár házáácr,
 Jáj lész neködö, rózsám, há máj nálám ér!

Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)
 Sülyös Palkó Miklósné Istóka Rebeka (sz. 1894)
 Sülyös Jánosné Balázs Mária (sz. 1901)

Haraszi, 1960. X.

19

♩ = 84-86

1. - Hol hál-tál az éj-jel, ci-nö-ge-ma- dár?

- Ab-la-kod-ba hál-tam, ked-ves bá-bi-caom!
 vi-jo-lám!

- Mért nem jöt-tél hoz-zám, ci-nö-ge-ma- dár?

- Fé-tem az u- rád-tú, ked-ves bá-bi-cám!
 tu-bi-cám!

1a/ 1b/ 2a/ 2b/ 2c/

2. – Nincs itthol az urám, cinögemádaqr,
itthol
itthon
 Á lászláji rébbe lovak után jár,
réten
 Jó lová ván néki, hámár házáér,
 Jáj lész neked, rózsám, hogyhá nálám ér!
há májd

Palizs Józsefné Pöte Julianna (sz. 1899)
 Kántor Zoltán (sz. 1912)
 Nemes Lajos (sz. 1884)

Szentlászló, 1957. IX.
 Szentlászló, 1958. I.
 Rétfalu, 1960. X.

20

Poco rubato $\text{♩} = 100$

1. - Hol hál-tál az éj-je-lő, ci-nő-ge-má-dár?
 jár-tál

- Áb-lá-kid-bá jár-tám, ked-ves tu-bi-cám!
 ba-bi-cám!

- Mért nem jöt-tél hoz-zám, ci-nő-ge-má-dár?

- Fél-tem az u-rád-tól, ked-ves tu-bi-cám!
 ba-bi-cám!

1/ 2/ 3/ 4/ 5a/

5b/ 6/ 7a/ 7b/ 7c/

7d/ 8a/ 8b/

2. – Nincs itthol az uram, cinegemádár,
 Á lászláji rétén lovák után jár.
 Jó futóló lová van, hámár házájér,
 lová van néki,
 Jáj lesz nekéd, rózsám, hogyhá nálád ér!

Kelemen Mihály (sz. 1916)
 id. Tóth József (sz. 1894)

Szentlászló, 1966. X.; 1958. I.
 Szentlászló, 1966. X.

21

$\text{♩} = 116-120$

1. - Hol hál-tál az éj-jel, ci-nö-ge-má-daor-rj?
 - Ab-lá-kod-ba haol-tam, ked-ves bá-bi-cám!
 - Mér nem jöt-tél hoz-zám, ci-nö-ge-má-daor?
 - Fé-tem az u-ra-dj-túl, ked-ves-bá-bi-cám!

2. – Nincs ithun az uram, cinögemádár,
 Odákint a rétén lovák utaqn jaor.
 Jó lová van anak, hámár házáér,
 Jáj lesz nekéd, rózsam, há máj naqlád ér!
3. – Hol haqltaql az éjjel, Katicá Pistá?
 – Ablakobán haqltam, Sudrófá Kátá.
 – Mér nem jötél hozzám, Katicá Pistá?
 – Félttem az urádtúl, Sudrófá Kátá!

4. – Nincs itthon az urám, Katicá Pistá,
 Odákin a rétén, Sudrúfá Kátá.
 Jó lová van néki, hámár házáér,
 Jáj lész nekéd, rózsám, há máj nălád ér!

Balázs Ferenc (sz. 1908)

Haraszti, 1957. IX.

22

$\text{♩} = 112$

1. Csil-lom-csá-lom csi-kos-né, csi-kor-gós gu-jás-né,
 Sar-kon já-ró ju-nász-né, le-gé-nyes mó-ná-rý-ne,
 Nem-csak éc-cór tét-tem a ke-zem a cső-cső-dý-re,
 Ir-még-dör-mög a bá-nya e-gész é-le-té-ben.

2. Irméga-dörmög a bányá, mint a bolond bábá,
 Válahol egy ördög vana, bujjon a bányábá!
 Sárkerék, csillágrúgó, ángyalom, ásszonyom,
 Jobb a fárod föjjebb ájjon, mint a fejed fájjon!

id. Tóth József (sz. 1894)

Szentlászló, 1966. X.

$\bullet = 80-90$

1. Csil-lom-csál-lom csi-kös-né, ko-po-rós ku-jás-né,
Sar-ko-ny já-ró ju-hász-né, le-re-nyes to-l-már-né.
Nem csak ec-cór töt-tem a ke-zem a cöc-csó-re,
Dir-mög-dör-mög a ba-nya e-gész é-le-té-be.

1/ 2/ 3/ 4a/ 4b/ 5/ 6a/ 6b/ 7a/ 7b/

2. Dirmög-dörmög a bányá, mint a bolygobá,
Váláhon egy ördög van, bujjon a bányagobá!
Sárkerék, csillag rágyog, angyalom, ászonyom,
Jobb a fárod föjjebb ájjon, mind a fejed fájjon!
3. Anyámasszony a kerben disznyók utagn sétál,
Bátyám urám a fáluban kényeret kolébál.
Isten ádta könyere, ébádtá hájmaqjá,
Kutyá láncos teremttöte üres tárisznyaqja!

Izsák József (sz. 1892)

Kórógy, 1960. X.; 1940. VIII.; 1958. I.

♩ = 112

Nem hi-á-ba ne-ve-ze-tés a dur-ják, a dur-ják,
 Nen gyak-junk má ked-ves ró-zsán sza-po-rán poz-dor-ján
 Mi is lén-ne kis an-gyal-kám szebb an-nál, jobb an-nál,
 Lé-fe-kün-nél, ha-nyat dún-nél, úgy an-nál, úgy an-nál.

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1940. VIII

Rubato ♩ = 82-120

1. Mind azt mond-ják, hogy sok hál van
 a Bá-la- ton-ba, rom-ba, rom-ba-ba, ☺
 Min-den cser-fá má-kot te-rén
 a hegy-ol-dá- lom-ba, lom-ba, lom-ba-ba.

8/ 9/ 10/ 5/ acc.
 Ö-rül ott a há-lász, fü-työ-rész a ka-nász,
 11/ 12/ 13/ gva.
 Ö-rö-mé- be-rem-be-ren rem-be-be.
 1/ 2/ 3/a/ 3b/ 4a/ 4b/
 5a/ 5b/ 5a/ 6b/
 7/ 8/ 9/ 10/ 11a/ 11b/ 12/ 13/

2. Hol láttál té télén főcskét rekityén, rikityén?
 Szereti já mágyár legény a mágyár menyecskeki rikikét.
 Szereti kedvéből, öleli szivéből
 mégyyáki ízéből
 A mágyár menyecskeki rikityét.

Pöte Istvánné Dezső Jolán (sz. 1883)

Szentlászló, 1957. IX.; 1940. VII.

26

♩ = 88-100
 1/ 2/ (*) 3/ 4/ 5/ 6/ 7/ 8/ 9/ 10/ 11/ 12/ 13/ 14/ 15/ 16/ 17/ 18/ 19/ 20/ 21/ 22/ 23/ 24/ 25/ 26/ 27/ 28/ 29/ 30/ 31/ 32/ 33/ 34/ 35/ 36/ 37/ 38/ 39/ 40/ 41/ 42/ 43/ 44/ 45/ 46/ 47/ 48/ 49/ 50/ 51/ 52/ 53/ 54/ 55/ 56/ 57/ 58/ 59/ 60/ 61/ 62/ 63/ 64/ 65/ 66/ 67/ 68/ 69/ 70/ 71/ 72/ 73/ 74/ 75/ 76/ 77/ 78/ 79/ 80/ 81/ 82/ 83/ 84/ 85/ 86/ 87/ 88/ 89/ 90/ 91/ 92/ 93/ 94/ 95/ 96/ 97/ 98/ 99/ 100/
 1. Mind azt mond-ják, hogy sá-nyó-ka-ván
 a Bá-la- ton-ba, ren-bá, rom-bá-ba, m-
 Min-den fű-szál ma-kot te-rem

a domb-ol- däl-bä, bä-bä, bä-bä-bä.
da-bäl, da-bäl-bä.
Ö-rül ott a hä-lász, fü-työ-rész a ka-nász,
Ö-rö-mé- be-rem, be-ren, be-rem-be.

2. Hol láttál tē télēn föcskēt rikityēnē, rekityēn?

rekityēnē, rekityēn

repityēnē, repityēn

Szereti já mágvár legény a mágvár mēnyecsikiki rikikēt.

Szereti kedvéből, öleli szivéből

izéből

mēggyáki izéből

A mágvár mēnyecsikiki rikityēt.

Örömēberem, berem berembe.

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1957. IX.;
1958. II.; 1960. X.

27

Ag-gás bo-gás a di-jó-fá te-te-je,
Bär-nä kis-lány ne-vel-kē-dētt mel-let-te.

É-dés-ány-já gyön-ge kár-ján hor-doz-tá,
Mi-kor né-kem o-da-á-ján- dé-koz-tá.

Pöte Istvánné Dezső Jolán (sz. 1883)

Szentlászló, 1957. IX.

28

$\text{♩} = 104$

1/—
2/1. Ki, ki, ki, ki, ki volt itt,
3/—
Ki-nek a pi-pá-ja ma-radt-itt?
4/—
Az én ró-zsám, az volt itt,
1/— 2/— 3/— 4a/— 4b/—
An-nak a pi-pá-ja ma-radt itt.

2. Ej rom, rom, rom, rom, rom, rom,
A szögedi vásárt bejárom,
Ott veszek egy pejkancaát,
Azon járok, rózsám, tehozzád.

id. Gyökemati Sándor (sz. 1860)

Gajnok István (sz. 1880)

Szentlászló, 1940. VII.

1. Ki, ki, ki, ki volt itt,
Kinek a pipája maradt itt?
Az én rózsám, az volt itt,
Annak a pipája maradt itt.

♩ = 88-112

2. Rom, rom, ro-mj, rom, rom, rom,
Asz szé-ga-di vá-sárt bé-já-rom,
Ott vé-szék egy pej kan-cát,
A- zon já-rok, ró-zsám, té-hoz-zád.

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1966. X.; 1960. X.

$\text{♩} = 144$

1. Ki,ki,ki,ki, ki volt itt,
Ki-nek a pi-pá-ja má-rádt itt?

2/ Az én ró-zsám, az volt itt,
Án-nák a pi-pá-ja má-rádt itt.

1/ 2a/ 2b/ 2c/

2. /Ej / Rcm, rom, rom, rom, rom, rom,
 A szégedi vásárt bejárom,
 /: Ott vészék egy pejkáncát,
 Ázon jövök, rózsám, téhozzád. :/

Kocsis Illés (sz. 1907)

Szentlászló, 1957. IV.

1. Ki, ki, ki, ki volt itt,
 Kinek a pipája márádt itt?
 Ázz éñ rúzsám, ázø volt it,
 Anák a pipája márádt it.

$\text{♩} = 134$

2. Ro-mý, ro-mý, rom, r - ro-mý, ro-mý, rom,

A szé-ge-di vá-sár-t bé-jā-rom.
 Ott vé-szék é-gy pej kán-cát,
 Á-zon jā-rok,ró-zsám, té-hoz-zád.

Kelemen Mihályné Kántor Éva (sz. 1898)

Szentlászló, 1960. X.

32

Poco parlando ♩ = 82

1. Ló-ra, csi-kós, ló-ra,
 jEl-szá-lat a mé-nés,
 Csak é-gye-dül má-rát,
 Pá-ri-pám, a nyer-gös.

2. Nem tehetek róla,
Mert még vagyok fogva,
Itt a kis számadó,
Itt az öreg bojtár,
Majd számot ad róla.
Agyon számot róla.

3. Rab vagyok, rab vagyok,
Szabadulást várok,
A jó Isten tугyá,
Mikor szabadulok.

4. Huszonnégyen vagyunk
A nagy törvényszékbe,
Mind a huszonnégyen
Én rólam beszélnek.

Pozsár István (sz. 1908)

Haraszti-Bátaszék, 1958. IV.
Haraszti, 1940. VIII.

33

Parlando $\text{♩} = 124$

1. Ló-ra, csi-kós, ló-ra,
El-sza-ladt a mé-nyés,
Csak e-gye-dül ma-radt
Pa-ri-pám a nyer-gés.

2. Nem tehetek róla,
Mert még vagyok fogva,
Ott a kis számadó,
Agyon számot róla.

3. Fürdik a holdvilág
Az ég tengerébe,
Bujdosik a betyár
Mélázik
Erőd sűrűjében.

4. Báltája nyelére
Támázkodva mondja:
Mért is hagytam fejem
Tilálmás dolgokrá?

5. Rászállott a páva
Vármegye házára,
A szegény raboknak
Szabadulására.

6. Ha meg szabadulok,
Oly fogadást teszek,
Minden nap háromszor
A templomba megyek.

7. Ott se imádkozok
A megholt hívekér,
Hanem azokér a
Szegény sok rabokér.

Batona Pál (sz. 1881)

Haraszti, 1940. VIII.

34

1. Rászállott a páva
Vármégye házára,
A szegény raboknak
Szabadulására.

Parlando $\text{♩} = 98-100$

2. Ráb vá-gyok, ráb vá-gyok,
Szá-bá-dú-lást vá-rok,
A jó Is-ten tud-ja,
Mi-kor szá-ba- dú-lok.

3. Ha meg szabadulok,
Oj fogadást teszek,
Mindő nap háromszor
A templombá megyek.

4. Ott sém imádkozok
Á megholt szentőkért,
Á meghált hívekér,
Háném imádkozok
Á szögény rabokér.

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1966. X.; 1960. X.

1. Rászállott a pává
Váromégye házára,
A szegény ráboknak
Szabádulására.
2. Há megszábaduloké,
Oj fogadást teszek,
Mindén nap háromszor
A templombá megyek.

Parlando $\text{♩} = 160-188$

3. Ráb vá-gyok, ráb vá-gyok,
Szá-bá-du-lást vá-rok,
A jó Is-ten tu-gya, m-
Mi-ko-ry szá-bá- du-lok.

4. Há megszábaduloké,
Oj fogadást teszek,
Mindén nap háromszoré
A templombá megyek.
5. Ott sém imádkozok
A megholt hívekéré,
Háném imádkozok
Ász szegény rábokér.

Tóth Sándorné Fabó Julianna (sz. 1887)

Szentlászló, 1960. X.

Parlandó ♩ = 120-124

1. Im hol ke-re- ké-dik
Egy fe-ke-tes- föl-hó,
Áb-ba tol-lász- ko-dik
Sár-ga-lá-bú hol-ló.

2. Aoj még, holó, aoj még,
Hád üzenék tőled
Apámnák, anyámnák,
Jégybéli maotkaomnák!

3. Látod-é, ányálkám
Ezt a száraz nyárfát?
Májd há az kizöldül,
Ákkor mégyék hozzád.

4. Ráb vágyok, ráb vágyok,
Szábádulaqst vaqrok,
Á jó Isten tudja,
Mikor szabádulok!

Kisgyöke Sándor (sz. 1889)

Kórógy, 1969. II.

1. Rászállott á páva
Vármégy házará,
Á szégény raboknák
Szábádulásará.

2. Ráb vágyok, ráb vágyok,
Szábádulást várok,
Á jó Isten tudja,
Mikor szabádulok!

Parlando rubato ♩=90-96

3. Há meg-szá-bá- dú-lok,
Oj fo-gá-dást té-szék,
Min-dén-nap há- rom-szor
Á temp-lom-ba mé-gyék.

4. Ott sém imádkozok
Á megholt hívekér,
Hánem imádkozok
Á szegény rábokért.

id. Tóth József (sz. 1894)

Szentlászló, 1966. X.

38

<p>1. Imhol kerekődik
Égy fekete fölőhő,
Abbán tolozkodik
Saqrgá lábú holó.</p> <p>2. Áj még, holó, áj még,
Hagy üzenőgő tóled
Apámnák, anyámnák,
Jegybeli mátkámnák!</p> | <p>3. Látod-é, ángyalkám,
Ázt á száraz nyárfát?
Máj há áz kizöldil,
Ákkor mégyők hozzád!</p> <p>4. Rászállott á páva
Vármégye házára,
Á szegény ráboknák
Szábádulásaqrá.</p> |
|---|--|

5. Ráb vágyok, rábó vágyok,
Szabadúlástó várok,
As csak a jó Isten tугyá, /hogy/
Mikor szabadúlok!

Parlando $\text{♩} = 176-190$

6. Ha még-szá-ba-du-lok,
Oj fo-ga-dást té-szök
Min-dön ál-dott rég-gel
A témp-lom-ba mé-gyök.

1a/ 1b/ 2a/ 2b/ 3a/ 3b/
4a/ 4b/ 5/ 6/a/ 6b/ 6c/
7a/ 7b/ 7c/ 7d/
8a/ 8b/ 9a/ 9b/ 9c/ 9d/
10/ 11a/ 11b/
12/ 13/ 14/ 15/ 16/

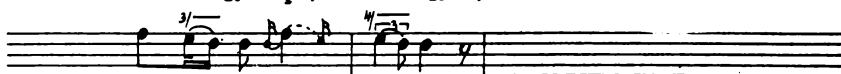
39

1. Rászállott a páva
Vármegye házára,
Ász szegény ráboknak
Szabadulásaqra.

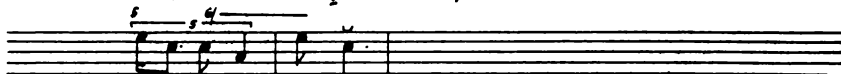
Parlando $\text{♩} = 160-168$

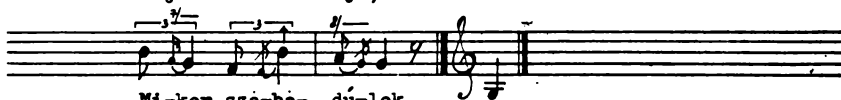
2. Ráb vá-gyo-kz ,ráb vá-gyok,

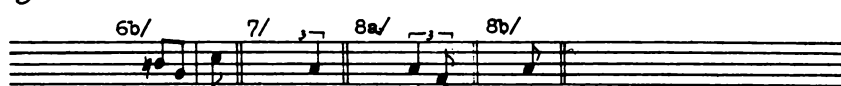
Sza-ba-dú-lás-tz vá-rok,

A jó Is-ten tud-ja,

Mi-kor szá-ba- dú-lok.

3. Há megszabadúlok,
Oly fogadást teszék:
Mindő nap háromszor
A templomban megyék.

4. Ott sem imaqdkozok
A megholt hívekér,
Hánem imádkozok
A szegény rabokér.

Kelemen Mihályné Kántor Éva (sz. 1898)
id. Izsák József (sz. 1892)

Szentlászló, 1960. X.
Kórógy, 1960. X.

1. Ehol kereködik
Égy fekete fölő,
Abbán tálaqlkozik
Sárgá lábú holló.

2. Vár még, holó, vár még,
Hád üzenek tóled
/: Ápāmnak, anyāmnak,
Mennybéli mātőkāmnak. :/

Parlando rubato $\text{♩} = 184-176$

3. Rā-szā-lott a pā-vá v-

Vār-me-gye hā- zā-rá,

So-ky szē-gény le- gény-nek

Szā-bá-du-lā- sā-rá.

1/ 5/ 2/ 3/ 4a/ 4b/ 5/ 6a/ 6b/

6c/ 7a/(a) 7b/ 7c/ 8a/ 8b/ 9a/ 9b/

10a/ 10b/ 10c/ 10d/ 11a/ 11b/ 11c/ 11d/

4. Há mēgszābādúlok,
Oj fogādaqst tēszoek:
Mīndő nāp hāqromszor
Ā templombā lēszoek.

5. Ot sēm imādkozok
Ā mēgholt hívekér,
Hānem imaqdkozok
Ā szēgény rābokér.

Tóth József (sz. 1879)

Kórógy, 1960. X.

Parlando rubato $\text{♩} = 60$

1. Es-te van, es- te van,
He-tet üt az ó-ra,
Min-dén el-a- dó lány
Ké-szül a fo- nó-ba.

2. A szegény Szűcs Marcsa
Is elindult volna,
Ha a csilágos ég
Bé nem borult volna.

3. Béborult már az ég,
Bé is sötétedik,
A szegény Szűcs Marcsa
El is keserédett.

4. Elmént a fonóba,
Léült a lócára,
Égy szegény legénynek
Búja, bosszújára.

5. Lóra, csikós, lóra,
Ielszalat a ményés,
Csak egyedül maradt
Paripám, a nyergés.

Illés Péter Ábel (sz. 1859)

Haraszti, 1940. VIII.

Parlando $\text{♩} = 160-164$

1. Ráb, ya-gyok, ráb vá-gyok

Szá-bá-du-laqs-ty vaq-rok,

Áj jó Is-ten tu-gya,

Mi-kor szá-bá- dú-lok.

1a/ 1b/ 2/ 3a/ 3b/ 4/

2. Há megszábadúlok,
Oj fogádat tészök,
Mindő nap haqromszor
Á templombá mégyök.

3. Ot sē imādkozok
Á megholt hívekér,
Hánēm imādkozok
Szēgény jó rábokért.

Súlyos Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876) Haraszti, 1957. IX.; 1960. X.

Parlando $\text{♩} = 144-152$

1. Im-nol ke-re- ke-dix

Egy fe- ke-te fe-lj-hó,

Ab-ban to-laosz- ko-dik

Saor-ga lá-bú hol-ló.

2. Ráb vágyok, ráb vágyok,
Szabadulást várok,
A jó Isten tudja,
Mikor szabadúlok!

3. Látod-é, angyalkám,
Ázt a száraz nyoqrøfaot?
Májd há jáz kizöldül,
Akkor szabadúlok.

Záké János (sz. 1897)

Kórógy, 1957. IX.

Parlando $\text{♩} = 74-76$

1. Rá-szá-lot a pá-va

Vár-me-gye há- zá-ra

Asz szé-gény ra- bok-nak

Szá-ba-du-lá- sá-ra.

2. Ráb vágyok, ráb vagyok,
Szabadulást várok,
A jó Isten tугyá,
Mikor szabadulok.

3. Há megszábadulok,
Oj fogadást tészék,
Mindőnap háromszor
A templombá mégyék.

4. Ha nēm imádkozok
Az elhúnyt hívekér,
Hánēm imádkozom
A szēgény rábokér.

Pozsár Józsefné Balázs Mária (sz. 1903)

Haraszti, 1969. I.

45

Parlando rubato ♩ = 66

1. Rá-by vá-gyo-ky, rá-by vá-gyok,
Szá-bá-du- laos-ty váo- rok,
A jó Is-ten tu'-gya,
Mi-ko-ry szá-ba- du- lok.

2. Há megszábadulok,
Oj fogadást tészök,
Mindő nap háromszor
A templombá mégyök.

3. De nem imádkozom
A megholt híveké,
Hánēm imádkozom
Ász szeginyő ráboké.

Sülyös Palkó Miklósné Istóka Rebeka (sz. 1894)

Haraszti, 1960. X.

Poco parlando $\text{♩} = 72-69$

1. Rā-szā-lot a pā-vá

Váry-mé-gye há- zaq-rá,

Asz szé-gény rá- bo-ky -nak

Szā-bá-du-lā- saq-rá

2. Ráb vágyok, ráb vágyok,
Szábádulaqst vaqrok,
Á jó Isten tudja,
Mikor szabádulok.

3. Há megszábadulok,
Oj fogadást tészök,
Mindő nap haqromszor
Á templomba mégyök.

4. De nēm imádkozom
Á mégholt hívekér,
Hánēm imaqdkozom
Á szé-gény rábokér.

Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)

Haraszt, 1960. X.

Parlando rubato $\text{♩} = 133$

1. Rā-szā-lot a pā-vá

Vár-me-gye há- zā-rá,

(b)

Á sze-gény ra- bok-nak

Szá-bá-du-lá- sá-rá.

1a/ 1b/ 2/ 3/ 4/ 5/

<p>2. Ráb vágyok, ráb vágyok,
Szábádu-lást várok,
Á jó Isten tu-gyá,
Mikor szabádu-lok.</p> <p>3. Ráb vágy, rózsám, ráb vágy,
Én még beteg vágyok,
Há te még-szabádu-lsz,
Mingyárt meggyó-gyulok.</p> <p>4. Há még-szabádu-lok,
Oj fogá-dást tészők,
Mindön-áp három-szor
Á templom-ba moe-gyock.</p> | <p>5. Ot se ima-gkozok
Á megholt hívekért,
Hán-ém ima-gkozok
Á sze-gény rá-bokért.</p> <p>6. Lórá, csikós, lórá,
Elszá-lát á mén-ös,
Csak égye-dül má-radt
Á pa-gnyva-on á nyerg-ös.</p> <p>7. Keresi, keresi,
De se-mit se-m le-le,
Jártá-ban-kelté-ben
Tálá-lt égy csá-pszék-re.</p> |
|---|--|

Balázs Ferenc (sz. 1908)

Haraszti, 1957. IX.; 1960. X.; 1969. I.

1. Szomorú-ján néz-ök a zseb-öm-be,
Sém tállér, sém bánkó nincs már benne.
nincsen
Elköltöttem á szép szü-ecské-ke-re,
Áz kór-ógyi bárná meny-ecské-ke-re.

2. Nēm az ām az igazi szeretet,
szeretō
Āki kettőt, hārmāt, négyet szeret,
Hānēm az az igāzi szeretet,
szeretō
Ki hālālos hōttig ēgyet szeret.

Parlando $\text{♩} = 120-140$

3. Lē-jé-gött az pet-ró-ce-ji szāl-lās,
Ked-ves ró-zsām, hol tā-lāl-junk hāl-lāst?
Hi-deg es-só mo-si két vāl-la-māt,
Mi-vel tā-kar-jam bé a ró-zsā-māt.

Izsák József (sz. 1892)

Kórógy, 1958. I.; 1940. VIII.; 1960. X.

4. A vizen is azt mondja jaz kāró,
Nem leheték én mindenkinek jó.
Kormányozzunk hát már utójára,
Ugy érjünk el rózsám tanyájára.

id. Losa István (sz. 1882)

Kórógy, 1940. VIII.

1. Nēm az ām az igāzi szeretet,
Āki kettőt, hārmāt, négyet szeret.
/:Hānēm az az igāzi szeretet,
Ki hālālos holtig ēgyet szeret.:/

Parlando ♩ =96-106

2. Hár-mat to-jott a fe-ke-te ká-nya
En-göm sze-ret a kend é-dös lā-nya.

á-kár mi-je-nŷ cu-da-ry le-gén vá-gyok,
A kén lā-nya sze-re-tő-je vá-gyok.

3. Há mēghálok, áztát isō mēghágyom,
Hogy á rózsám nē sirassonō nágyon.
Há sirát is, étszaká álmaqábá,
Este, há lēfekszikō az āgyaqbá.

4. Esik eső, nágy sārē vān az utcān,
Égy szép kislányō mosogát á Dunān.
/:Sírva mondjá az édősányjaqnák:
Elvitték á rózsāmō kátonaqnák.:/

Tóth József (sz. 1879)

Kórógy, 1960. X.

1. M \acute{e} g \acute{e} g \acute{o} t \acute{a} petroceji szállás;
 Ke \acute{v} ess rózsám \acute{o} , hol találunk szálláast?
tálaoljunk haolási?
 /:Hideg es \acute{o} mossá két válámát,
 Mivel tákárlám be \acute{a} bábámát?/:
bé rózsáomát?

Parlando $\text{♩} = 176-200$

2. N \acute{e} m az \acute{a} n az i-ga-zi sze-re-tet,
 A-ki ket-t \acute{o} t, hár-má-tj, né-gyet sze-ret,

Há-nem az az i-ga-zi sze-re-tet,
 Ki há-lá-los hol-ti-gj egy-gyet sze-ret.

Ki há-lá-los hol-ti-gj egy-gyet sze-ret.

1/ 2a/ 2b/ 3a/ 3b/

4/ 5/ 6/ 7/ 8a/ 8b/

9a/ 9b/

3. Ezt \acute{a} kislányt n \acute{e} m az \acute{a} nyjá sz \acute{u} lte,
 \acute{A} rózsáfaon rózsáfa term \acute{e} tte.
 Rózsáfaonák \acute{a} legsz \acute{e} bbik a \acute{o} gá
 Földre hájlott szomorúsáa \acute{o} gá.

4. Há mēghalok, áztát is mēghágyom,
Hogy á rózsáqm ně sirásson nágyon.
Há sirát is, étszáká álmaqba,
Este, há léfekszik az aggyāba.

5. Haqrmát tojott á fekete kaqnyā,
Ēngem szeret á kend édős laqnyā.
Ákaqrmijen cudár legény vágyok,
Á ken laqnyā szeretője vágyok.

Laboda Pál (sz. 1882)

Kórógy, 1960. X.; 1957. IX.

51

♩ = 116

1. A-zér jö-tem i-de ka-ri- kaqz-ni,
Hogy sze-re-tóm itt ta-lál-na ló-ni.

Ke-ze-mő, laq-bá-mő ki tá-laq-ná tö-rő -ni,
Ta-lán fog-naq raj-tam szá-ná- koz-ni.

2. Rigó, rigó, saqrgálaqbú rigó,
Kátonaqnak irátott á bíroq.
Nēm vétőtemā sēmít á kutyaaqnak,
Mégis bējírátot kátonaqnak.

3. Kijállék ién Hárászti viégére,
Mëglátám ász szeretóm messzire.
Hozzá já bort á jobbik kezébe,
Engöm kínálo, hogy igyák belöle.
4. Bort nëm iszom, fogádásom tártjá,
Vizet iszom, á szeretóm ádjá.
Ázt is pedig á szaqjaqból ádjá,
Mint gerlice, paqrjaqt úgy itájtjá.

Súlyös Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876)

Haraszti, 1958. I.

5. Mind ász mondjáok á háraszti láonyok:
Mirë jisznák a híros bëtyáorok?
Ván még csikou eléjg á mészóhbën,
Dikou kulcsá csörög a zsebömbe.
6. Mind ász mondjáok, hogy ién kurvá vágyok,
De nézz réjám, mijen derék vágyok:
Lāqbám tērmött á kēvéil lépísre,
Gyöngé károm legényölellésre.
7. Há mégécör Árádrá mëhetnéik,
Árány tyúrút, áran lāqncot vennéik.
Árány gyírót, áran lāqncot, kēttöüt,
Most tálāqtám kedvemre szeretheót.

Súlyös Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876)

Haraszti, 1960. X.
lej. Kubínyi Zsuzsa 1988.

52.

Tempo giusto, ma rubato ♩ = 68-72

1. Cse-re-bo-gár, sár-ga cse-re-bo-gár,
Nëm kér-dem én to-led, mi-kó lész nyár,

Azt sem kér-döm, hogy so-bá é- lök-é,
 Csak azt kér-döm, ba-bá-mé lé- szék-é?

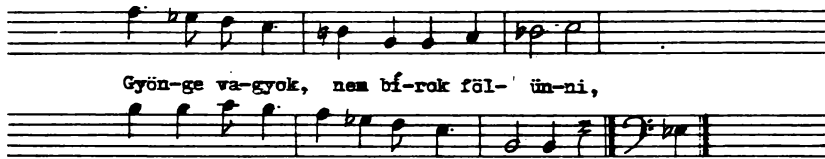
2. Hármat tojott a fekete kánya,
 Engöm szeret a kend barna lánya.
 Akármilyen cudár legény vagyok,
 A kend lánya szeretője vágyok.
3. Ősszel szokott a daru elmenni,
 De tavasszal vissza szokott jöni.
 Most kezdtem én egy szölkét szeretni,
 Jaj, de sokat kell érte szenvedni!
4. Ha még ecőr Aradra mehetnék,
 Arany gyűrőt, aran láncot vennék.
 Arany gyűrőt, aran láncot, kettőt,
 Most találtam egy igaz szeretőt.
5. Az este a rózsámat nem látám,
 Amére csak mentem, mind vizsgáltam.
 Sémiképen rá nem találhatám,
 Orcájára csolkot nem rakhatám.

Illés Péter Ábel (sz. 1859)

Haraszti, 1940. VIII.

53

1. E-sik e-só az ár-pa-tar- ló-ra,
 Gye-re,ba-bám, ül-tess fel a ló-ra

Gyün-ge va-gyok, nem bí-rok föl-ün-ni,

Kis pej-lo-vam nem á-kar föl-ven-ni.

2. Esik eső, nagy sár van az uccán,
Ez a kislány mosogat a Vukán.
Sírva mongya áaz édesanyjának:
Elvitték a rózsám katonának!

Illés Péter Ábel (Sz. 1859)

Haraszi, 1940. VIII.

54

1. Imhol szüret, egy-két hónap,
Itt a szüret
Létőszöm szűz koszorúmat.
Fél nem kapom a azt az egyet,
Hogy fejjembe tegyem többet.
2. Szőlők, szőlők, maj megszőnnek,
Lányok, lányok, májd elvisznek.
Ugyán, lányok, mi csinajtok,
Máj lebontjajk szép sudrajtok!

♩ = 116-132 (♯)

3. Most ér-jük bé a f a-lu-ba, (♯)

Állj ki, ró-zsám, kis ka-pu-dy -ba! (♯)

Nyújtsd ki ja gyér-tyá-vi-laq-got, =

Még az éj-jel ve-led hā-lok!

4. Ágás-bogás sűrű töjffá,
Nēmō látám á rózsám még má.
Nēm is voltō még má víg nāpom,
Homājba borult csillāgom.
5. Üröm, üröm, fehér ürogem,
Csāk egy kislāny āz írīgýom.
Āz is azért āz írīgýom,
Szeretője szól énékōm.

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1957. IX.;
1958. I., 1966. X.

6. Āz lāszlāji új mājorbā
Sok bārān vān āz ākolbā.
Sok bārānnāk sok ānyā vān,
Nékōm csāk egy szeretōm vān.
7. Hāzunk elōtt búzáverem,
Hāzam
Részárkányóm összeverōm.
Tē jis, rózsám, ā cipōdet,
Ne szomorítsd ā szívēmēt!
8. Hāzunk elōtt fākād ā sār,
Hāzam
Elsárlit ā cífrā csizmām,
Elsározott az én
Gyere, rózsám, tēg tisztítsd még,
Gyerünk. törülgesd
A szívem nē szomorítsdō még!
Részarkányóm tisztogasd

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

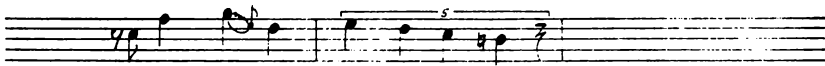
Szentlászló, 1966. X.; 1940. VII.

1. Üröm, üröm, fehér üröm,
Csak éggy ásszony az irgyöm.
Az is azér az irgyöm,
Hogy a fíját nem szeretöm.

Rubato $\text{♩} = 160-152$

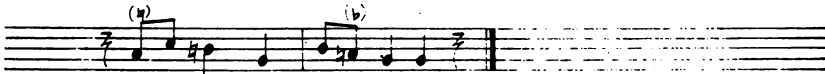
2. Szől-lők, szül-lők, majd meg-ér-tők,

U-gyan, lá-nyok, majd el-vész-nek.

U-gyan, ak-kor mi esi-nyal-tok,

Há le-bont-ják a há-já-tok?

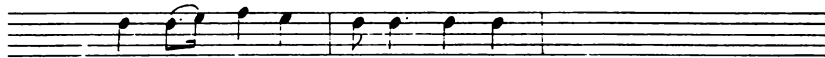
Pöte Istvánné Dezső Jolán

Szentlászló, 1957. IX.

56a

1. Egy szem szől-lőt meg-é-het-nék,

Min-gyárt job-ban be-szél-het-nék,

Ha a le-vé- ből i-hat-nám,

É-ké-seb-ben da-lol-hat-mám.

2. Túl a Dunán egy nyírfába
Találtam egy szép leányra.
Hol a rubin, hol a gyémánt?
A két karja liliomszál.

3. Csöcse van bécsi retekéből,
Szömöldöke mind selémből,
Asszú szőlőből a nyaka,
Nádmézből még az ajaka.

4. Az eleje aranyótár,
Elébe térdölni nem kár.
Nem sajnálnám min tököstül
Odalökni, szint úgy füstöl.

id. Losa István (sz. 1882)

Kórógy, 1940. VIII.

56b

1. Egy szem szó-lót mér-é-het-nék,
Tá-lá-ny job-ban be-szel-het-nék.
Há já le-vé- ből i-hat-nám,
É-ké-seb-ben dá-nol-hat-nám.

The musical score consists of four staves of music in a single system. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 4/4 time signature. The melody is written in a simple, folk-like style with quarter and eighth notes. The lyrics are printed below the notes, with hyphens indicating syllables across notes. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

2. Túl a Tiszán egy nyírfába
Táláltam egy szép leányra.
Hol a rubin, hol a gyémánt?
A két kárja lilijomszál.

3. /:A két kárja lilijomszál
Jáj, de jól jár, ki véle hál.:/

Vacsora Ferenc

Kórógy, 1910
gy. Garay Ákos, lej. Bartók Béla

$\text{♩} = 108-116$

1. I-hát-naom én, de nincs mit,
Bo-rért küld-né-kr, de nincs kit.
Be-teg az én ga-lám-bom,
Még-is el-mé-nő, ha mon-dom.

2. Ász szép ásszony messzi lát,
Borért küldi az urát,
Míg az urá borért jár,
járt,
Nyálka fátyú vele haql.
nálla járt.

3. Csáplárosné, szép ásszony,
Á szávámra hálgásson!
/Jöjjon bé ász szobámhá,
Feküdjünkö lé égyg ágyhá!:/

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Varga József (sz. 1892)

Szentlászló, 1958. II.;
1960. X.; 1957. IX.
Szentlászló, 1940. VIII.

$\text{♩} = 144-148$

1. I-ha-ty -nám én, de nin-csű mit,
Bo-ré-rű kül-dű -né-kű, de nin-csű mit,
Be-teg az én an-gya-lom.
Még-is e-lű -mén, na mon-dom.

2. Á szép ásszony messzi lát,
Borér küldte jáz urát.
Még az ura borér járt,
Bárná legény véle hált.

Kelemen Mihályné Kántor Éva (sz. 1898)

Szentlászló, 1958. I.

Parlando $\text{♩} = 112-100$

1. Kis lá-po-son, nagy lá-po-so-nű
Hā-rom bé-tyár jaj-gát ná-gyon.

De saj-ná-lom szé-gé-nyő-ket,
 A vár-mé-gye ve-ri ó- ket.

1/ 2/ 3/ 4/ 5/
 6a/ 6b/ 7/ 8a/
 8b/ 9a/ 9b/ 10/ 11/
 12a/ 12b/ 13/ 14a/ 14b/

<p>2. Verd még, Isten, a vármegyét,
Mér bántja já szegény legényt!
/:Sé nem ótem, sé nem loptám,
A vármegye mégis raqm ván.:/</p>	<p>6. Kis pejlovám az út melet
Mind légelte já füvet,
/:Rábbán esött a gázdájá,
Nincs ki gondot visel rájá.:/</p>
<p>3. Ördög bujon beléd, rózsám,
Mér nem vótál igaz hozzám,
Há te jigáz léttél volná,
Tóled el sém váltám volná.</p>	<p>7. Igyál, betyáré, mulik a nyár,
Us sé soká betyárkodsz már!
Léhullik az nyárfálevél,
Búskodik a betyár legény.</p>
<p>4. Nincsen széná, nincsen ábrák,
Kis pejlovám, fejbecsáplák!
Kedves lovám,
/:-Né csáp fejbe, édös gázdám,
Kitelelök búzászálmán!:/</p>	<p>8. Ádig igyunké, míg egy ló léssz,
Ázután a víz is jó léssz!
Áddig igyunk, míg egy ló léssz,
Ázután a víz is jó léssz!</p>
<p>5. Fálu végén hosszú váló,
ván egy
Ábból iszik háromszáz ló,
Én vágyok a vízmerője,
Bárná kilyány szeretője.</p>	<p>9. Szentlászlóru házásodtám,
Mőji Julis ingyen káptám.
Én vágyok a vízmerője,
Mőji Julis szeretője.</p>

10 Fekete szárú csérensye,
Rábod lettem, kis menyecske.
Rábod lettem váláhára,
Májd elvisznek némsokará.

11 Ázér, hogy én szerű lăkoka,
Négy fekete lovonă jărok.
/Négy fekete mĕg két deres,
Mindĕg â lănyokra keres./

Izsák József (sz. 1892)

Kórógy, 1958. I.; 1960. X.; 1940. VII.

60

Parlando $\text{♩} = 90-94$

1. \underline{m} Mă meg-nond-tam, bús gĕ-li-ce,
Nĕ rakj fĕsz-ket az út-szĕl-ben
út szĕ-lĕ-re
Mert az ũ- to-nŕ wo-kă-nŕ jă-rŕ-năk
To-jă-si-dŕ -ra ră-tă-lăl-năk.

1/ 2/ 3/ 4/

5a/ 5b/ 6a/

6b/ 6c/ 6d/ (b)

6e/ 7/ 8/

2. Azt gondoltád, mi Jég így lesz,
gondolod,
 Hogy szeretőmő sohã nemő lesz.
sohãse
 Dehogy nem lesz, de márő vãn is,
 Nãlãdnãl szebő virãgszãl is.
3. Azã ãldójãt azã pãdnãkã,
ãnyãdnãk,
 Miert mondãtãl engem betyãrnãk?
 Betyãr gyerek é nem vãgyok,
 Édésãpãm fiãã vãgyok.
4. Két kerekű kocsinã jãrokã,
 Gyün az esső, mãy megãzok.
 Hã megãzokã, megszãrãdok,
 Úgyis a rózszãmnãl hãlok.
5. Kis pejlovãm az út mellettő
 Mind lãglegelte jã fűvet.
 Rãbbãn esett a gãzdãjãã,
 Nincs, ki gondotã visel rajãã.

Gyöke Áron (sz. 1892)
 Losa Istvãn (sz. 1908)

Kórógy, 1960. X.; 1940. VIII.
 Kórógy, 1940. VIII.

6. Irëm, irëm, fehér irëm,
 Csãk egy kislãny az irigyëm,
 Az is azért az irigyëm,
 Hogy én ötet nem szeretëm.

Losa Istvãn (sz. 1908)

Kórógy. 1969. II.

7. Azt gondolod, hogy én bánom,
 Hoy tetőled el kell vãnnom?
 Én előttem ãcs csak ãlom,
 Nem magad vagy a vilãgon.
8. Aszt gondolod, hogy szeretlek,
 Ha egy kicsit megőllelek?
 Kétszãzsor is megőllelek,
 Mège igazãn szeretlek.

Kisgyöke Sãndor (sz. 1889)

Kórógy, 1969. II.
 lej. Szomjas Schiffert György 1975.

61

Parlando $\text{♩} = 200$

1. Mãy meg-mond-tãm bús ger-li-ce, n-

Ne rãkj fész-ke-t sz út-szé-ly-be, m
 ut szé- li- re

Mert az u-ton so-kan jár-nak,
Rossz em-bö-rok ár-ra jár-nak,
To-já- sid-ra ra-ő-tá-lál-nak!
A fész-ked-re

1/ 2/ 3/ 4a/ 4b/
4c/ 5/ 6a/ 6b/

2. Kis pejlovám az út mellett,
Mind lélegelte af füvet.
Öreg embőr a gázdaojá,
Rábbán esőt
Nincs, ki gondot viselő rája.

3. Ázt gondolod, mindég így léssz,
Hogy szeretőmő sohásēm lész?
Dehogy nēmő lész, de bizq lész,
Nálládnál szēbő viraqgszaql lész!

Tóth József (sz. 1879)

Kórógy, 1957. IX.; 1960. X.

4. Két kerekű kocsin járok,
Gyün az esső, majd mēgázok.
Ha mēgázok, mēgszáradok,
Mégis a rózsámmal hálok.

5. Lefelé fojik az Tiszá,
Nēmő fojik az többé vissza.
Rájtám ván a rózsám csókjá,
Há sájnáljá, vēgye vissza!

6. Iröm, iröm, fehér üröm,
Csák egy kislány az írígýöm.
Áz is azértő aző írígýöm,
Hogy én őtet nēm szeretőm!

Záké János (sz. 1897)

Kórógy, 1940. VIII.; 1958. I.

62

Parlando ♩ =180-164

1. Fe-ke-te szā- rú cse-res-nye, r

Rá-bod lé-tem, szép mē-nyecs-ke, r

Rá-bo-dj lét-tem, ra-bo-dj va-gyok,

Ta-lán még sēm szá-ba-du-lok.

1a/ 1b/ 1c/

2a/ 2b/ 2c/ 3a/

3b/ 4a/ 4b/ 4c/

5/ 6a/ 6b/ 7a/ 7b/

8/

2. Kántor Märi pogácsájá
Hengörödik az utcára.
Hová, hává, té pogácsá?
Gyöke Ijjés szörujjagbá.

Palizs Józsefné Pöte Júlia (sz. 1899)

3. Kántor Märi szörszoknyájá
Föläkadt á kápufará.
Nēm á kápufá fogtá mēg,
Kántor Ilyés márkóta mēg.

Szentlászló, 1957. IX.

4. Urák, urák, ti nágy urák,
Mind ákásztáni valóáák,
/:Akik engömm elítéltetök,
A börtönbe vetöttetök.:/

Kocsis Illés (sz. 1907)

5. Áz én nevem máma Páli,
j Áki jáz urákát csáli,
/:Rá jis jöttek á nevemre,
Be jis töttek á börtönbe.:/

Szentlászló, 1960. X.

6. Kis pejlovám az út mellett
Fakó lovam
 Mind lélegette já fűvet.
 Rábbá jesétt a gázdájja,
 Nincs, ki gondot viselő rájá.

7. Betyárkodtám éggy idejig,
 Két vágy három esztendejig.
 Betyár volt az öregapám,
 Az Isten is hárágszikő rām.

8. Mēgūzenōmō károsomnák,
 Nē örūjjōnō rábsāgomnák,
 Mert, há rábsāgomnák örül,
 Kést forgátok szive körül!

Kelemen Mihály (sz. 1916)

Szentlászló, 1958. I.

9. Dobog, dobog a híd alatt,
 Nem tom, ki mén el az alatt?
 /:Talán szeretóm az égyik,
 De mellik az a legszēbbik?:/

12 Azt gondolod, hogy szeretlek,
 Ha égy kicsit mēgőllelek?
 Kétszázszor is mēgőllelek,
 Mégsē igazán szeretlek.

10 Azt gondolod, mindig így lész,
 Hogy szeretóm soha nem lész?
 Dehogynem lész, hisz már van is,
 Náladnál szēbb virágszál is!

13 Fekete szárú cseresnye,
 Rabod lettem, kis menyecske.
 Olyan rabságba ejtetél,
 Majdnem a sírba temetél.

11 Azt gondolod, hogy én bánom,
 Hogy tētőled el kell válnom?
 Én előttem az csak álom,
 Nem magad vagy a világon!

14 Addig igyunk mi hármacskán,
 Míg a papunk nem szánt macskán.
 Addig igyunk mi ketteskén,
 Míg a papunk nem szánt kecskén.

Gajnok István (sz. 1880)

Lavada József (sz. 1900)

Ferenc Illés (sz. 1897)

Gyökemati Dávid (sz. 1981)

Szentlászló, 1940. VII.

63

Parlando $\text{♩} = 104-112$

1. U-rám, Is-ten, mi kárt tēt-tem,
 Vagy el-le-ned mit vé-töt-tem,

Hugy raom o-ja-nj csa-paost a-dol,
Eny-nyi-re, hugy sa-nyar-ga-tol!

1/ 2a/ 2b/ 3/
4/ 5/ 6/

<p>2. Kijápat á Tömáj vize,
A vorsámát ném lepi bē.
Há kiszárád á Váلكó is,
Ekét húzok még magám is.</p> <p>3. Lészákátt á szűróm gombjá,
Nincs má, áki ráákásszá.
Elhágyot áz szeretóm is,
Szégén legén lészök én is.</p> | <p>4. Már megmondám, bús gerlice,
Nē rákj lészket áz útszélre,
Inkább rákjád áz erdőben,
Erdő kellő közepében.</p> <p>5. Mer áz úton sokán járnák,
Tojásidrá rátálálnák.
Áz erdőbe kötsd ki úket,
Ot neveld föl kicsinyidet.</p> |
|--|--|

Döme Dezső Izrael (sz. 1901)

Szentlászló-Kórógy, 1957. IX.

<p>6. Kis pejlovam az út mellett
Mind főlegette ja füvet.
:/Rábnák esőt a gázdája,
Nincs ki gondot visel rájja.:/</p> | <p>7. Betyár voltám égy ideáig,
Két vágy három esztendeáig.
:/De jázt hállottám felőled,
Hírēs dāmá lett belőled.:/</p> |
|---|---|

Tóth Sándorné Fabó Julianna (sz. 1887)

Szentlászló, 1960. X.

64

Parlando $\text{♩} = 184-168$

1. Sö-té-te-dik, ál-ko-nyo-di-ky,
Es-te-le-dik,

Ju-hász Pis-tá ká-rom-ko-dik.
De mi-hász-na ká-rom-ko-dik,
Mind a há-rom boj-tár ál-szik.
i-szik.

1a/ 1b/ 1c/ 2a/
2b/ 2c/ 3/ 4a/
4b/ 5/ 6/ 7/
8/ 9/ 10/ (b) 11/

2. Egyik iszik Cserepesbe,
A másik még a Ménösbe,
 Mérgesbe,
A hármadik a Morgóbá,
A negyedik csávargóba.
Guja, ménés csavargóba.
3. – Jó estét jó bojtárjajimnák!
Ván-é károm a fálkánák?
– Nincsen káro', de nem is lesz,
Míg a folkad kezünkön lesz!
4. – Halod-é tē, Juhász Pista,
Tē vagy a számadó gazda!
Elveszēt a buga bárány,
Ki fizeti még az árát?

5. – Szentgyörgy náprá vágy távászrá,
Távászrá vágy Szentgyörgy náprá
Mégnyírjuk az anyábirkát,
Májd kifizetjük az árát.
mögfizessük

6. Az Istenit az apádnak,
Mért mondasz engem betyárnak?
Betyár volt az öregapám,
Az lesz minden familijám!

7. Befutta jaz utat a hó,
Céltalanul fut a fakó.
Mégelesztém kantárszárát,
Búbánat éri gazdáját.

Pozsár István (sz. 1908)

Haraszti-Bátaszék, 1958. IV.

Balázs Dávid (sz. 1902)

Haraszti-Ómoravica, 1969. II.

8. Azt gondolod, hogy én bánom,
Hogy tétőlled el kel vaqlnom?
Dehogya bánom, nem sájnaqlom,
Hogy tétőlled el kelə vaqlnom.

9. Áztə gondolodə, mindég ígyə lesz,
Hogy szeretóm sohásəm lesz?
Dehogynəm lesz, de már vən is,
Nălădnăl szėb virăgszaql is!

Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)

Haraszti, 1960. X.

10 Ez az ucca bánatucca,
Bánatkúvel van kirakva,
Az én rózsám kirakatta,
Hogy én sírva járjak rajta.

Ismeretlen énekes

Haraszti, 1940. VII.

Parlando $\text{♩} = 192$

1. Lász-ló, Lász-ló, Fe-hér Lász-ló

Lo-vat lo-pott Fe-hér Lász-ló ej de

Rá-vá-gott a szél-ső ló-ra, hé de

Na-gyot pat-tant az us-to-ra

2. Nagyot pattant az ustora,
Béhallatszott Gönc városba
Gönc városa meghallotta
Ki ásóra, ki kapára
Fehér László fogására.
3. Fehér Anna meghallotta,
Hogy a bátyja el van fogva.
– Fogd be, kocsis négy lovadat,
Tégy fel négy mérő aranyat!
* Tégy fel négy mérő aranyat,
Szabadítsuk a bátyámat.
4. Kocsis befogta ja lovat
Felöntötte az aranyat,
Elindultak messzi útra
Bátyja szabadítására.
5. Gyü te szürke, gyü te fakó!
Mére van a börtönajtó?
Mére van a börtönajtó?
Ehun ni a börtönajtó!
6. Fehér Anna erre nem szólt,
Végigsétált a folyosón,
Folyosóról-folyosóra,
Úgy jön a börtönajtóra.
7. – László, László, kedves bátyám,
Élöl-é még, vagy meghaltál?
– Sē nem alszok, sē nem nyuszok,
Mindig rólad gondolkozok –
* Térdig vasba, talpig gyászba,
Akasztófám: várva-várva.
8. Fehér Anna erre nem szólt,
Végigsétált a folyosón,
Folyosóról-folyosóra,
Kérdő bíró szobájára.
9. – Uram, uram, Török Antal,
Adok négy mérő aranyat,
Adok négy mérő aranyat,
Szabadítsd ki a bátyámat!

* A dallam második felére

10. – Nem kell nékem az aranyad:
Háljál velem az éccaka!
Háljál velem az éccaka,
Kiszabadul bátyád újra!
11. Fehér Anna erre nem szólt,
Végigsétált a folyosón,
Folyosóról-folyosóra,
Úgy mén a börtönajtóra.
12. – László, László, kedves bátyám,
Mit mondott a Török bíró:
Hájjak vele az éccaka,
Kiszabadul bátyám újra.
13. – Ne hájj vele, a bitanggal,
Akasztófáralavólva,
Néked szüzességed veszi,
Nékem fejemet leveszi.
14. Fehér Anna erre nem szólt,
Végigsétált a folyosón,
Folyosóról-folyosóra,
Kérdő bíró szobájára.
15. – Uram, uram, Török Antal,
Véled hálok az éccaka,
Véled hálok az éccaka,
/ha/ Kiszabadul bátyám vissza.
16. Alig hogy már lefeküdék,
Kint a gangba békócsörgés.
– Ne lélj, Anna, Fehér Anna,
Lovak mennek itatóra.
* Lovak mennek itatóra,
Zabla csörög a szájukba.
17. Fehér Anna erre nem szólt,
Végigsétált a folyosón,
Folyosóról-folyosóra,
Úgy mén a börtönajtóra.
18. – László, László, kedves bátyam.
Élöl-e még, vagy meghaltál?
Felelik a többi rabok:
– Elkisérték a zsandárok
* Sík mezőbe, zöld erdőbe,
Akasztófa tetjébe.
19. – De nem szoktam átkozásom:
Mosedvized vérré vájjon,
Törülködő lángot hányjon,
Hogy égesse meg az arcod.
20. Harminchárom gyógypatika
Ürüljön ki a számodra,
Harminchárom derékszalma
Rohadjon el az ágyadba!

Izsák József (sz. 1892)

Kis András (sz. 1897)

Kórógy, 1940. VIII.

66

♩ = 108-120

1. Szaont az ö-kör,csi-rög-csö-rög a jao-ro-mj
Ke-mény a föld a ha-rasz-ti há-ta-ron.

O-ja-ny ke-mény, hogy az e-ke sem a-oj-já se jár-já va-g-já

Min-dén já-ny-nak szebb a má-ga bá-ba-o-já.

2. Bérés legény mezítlaqb mēnt szaqntáni,
 Á csizmaqjaqt othol hátá pátkolnyi.
 Kilenc kovaqcs nē merete jelvaqdolni,
 Mer nēm tuták rúzsás pátkót csinaqnyi.

3. Hej, cigányok, ti márkusi cigányok,
 Ezt a nótát szomoruján húzátok!
 /:Húzátok még, hād tudja még mindēnki,
 Ezt a kislányt sajnálja-jē váláki.:/
Sajnaqolja-jē ezt a kisaqnt

4. Tizōnketō, tizōhārom, tizōnégy,
 Hā tē, hírōs bárnā kislány, hovā mégy?
 /:- Elmēgyōk ā régi szeretōm utān,
 Mēkérdōzōm, szeret-ē még igāzān.:/

5. Budāpesten nágyon sok ā kászárnyā,
 Nincs is ot ā kátonānakā hijānyā.
 Huszārō, bākā, furvēzer ésō tüzérek,
 Jār vezet, mint szemrevālō legények.

6. Én még ōket sorā megvizitālom,
 Áz utolsō gombig rendbe tálālomā,
 Pászírsen vān mindenkinek kezēben,
 Lānggāl égō szerelem ā szivēben.

7. Kiválószó magámnak a legszöbet,
A legőslegderekábat, fessébbet,
/:Ráfűzöm a káromat a kárjárá,
Úgy sétálok az Ándrási utcára.:/

Balázs Ferenc (sz. 1908)

Haraszti, 1957. IX.; 1960. X.; 1969. I.

67

- 1 Há meguntál, édesányám, tártáni,
Hájtásson kend a vásárra eladni!
Ván még talán rózsám zsebjébe anyi,
Hogy nem enged olcsó pénzér eladni.

$\text{♩} = 100-108$

2. É, nem tu'-tán, hogy ke-se-rű lesz a méz,
Hogy te, ró-zsám, i-jen ál-nok hun-cu-ty légy!
Ál-nok szó-vál csal-tád még a szi-ve-met,
Ver-jen még a nágy Ű-is-ten té-ge-det!

3. Én nem tudtam azt, hogy keserű a méz,
Hogy te, rózsám, ilyen álnok szóval élsz.
Álnok szóval csaltad még a szívemét,
Verjjen még a három Isten tégedét.

Pozsár István (sz. 1908)
id. Pozsár István (sz. 1861)

Haraszti-Bátaszék, 1958. IV.
Haraszti, 1940. VIII.

4. Szánt az eke, csirög-csörög a járom,
Kemény a föld a harászi hátáron.
/Ojan kemény, még az eke se vágja,
Mindön láonnak szébb a magá bábájá.:/

Sülyös Palkó Miklósné Istóka Rebeka (sz. 1894)

Haraszi, 1960. X.
Iej. Kubínyi Zsuzsa 1988.

5. Végigméntem a lászlóái temetón,
Elvesztöttem piros bärsony zsebkendóm.
Pirozsä bärson zsebkendómetö nem bánom
Csak a régi szeretőmet sajnállom.

6. Kéét fá között kisütött a holdvilág,
Az én rózsám ábbá fésüli magát.
Göndör háját kétfelé fujja já szél,
Ejnye, bábám, de hijábá szeretettel!

Kelemen Mihályné Kántor Éva (sz. 1898)

Szentlászló, 1960. X.

- 7 Tizénkettő, tizénháromö, tizénnégy,
Hát te, híres barna kislyányö, hová mész?
– Elmegyék a régi szeretöm után,
Mégkérdezem, szeret-ö még igazán.

Balázs Dávid (sz. 1902)

Haraszi-Ómoravica, 1969. II.

68

A Du-ná-rul fuj a szél,
Fe-küdj mel-lém, maj nem ér,
Du-ná-rul fuj a szél.

Ha ja Du-na nem vol-na,
 Ak-kor a szél sem fuj-na,
 Du-ná-rul fuj a szél.

Nemes Lajos (sz. 1884)

Rótfalu, 1960. X.

69

Poco rubato ♩ = 100

Ha Du-ná-rul fuj a szé-l
 Fe-küd-j mel-lé-m, maj nem é-r
 Du-na-rul fuj asz szél
 Há Du-ná-ru-lj né fuj-na,
 I-jen hi-deg se vol-na,
 Du-ná-rul fuj asz szél.

Tóth József (sz. 1879)

Kórógy, 1960. X.

$\text{♩} = 94-110$

A Du-nā-rul fuj asz szél,
 Fe-küdj a-laon, máj nem ér,
 Du-nā-rul fuj a szél.
 Há já Du-ná ne vó-ná,
 I-jen
 Egy csöp hi-deg sev-vó-ná,
 Du-nā-rul fuj asz szél.

1/ 2/ 3/ 4/ 5/ 6/ 7/

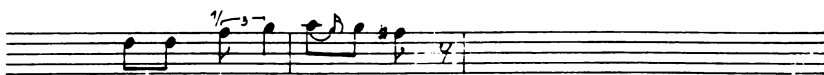
8/ 9/

Sülyös Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876)

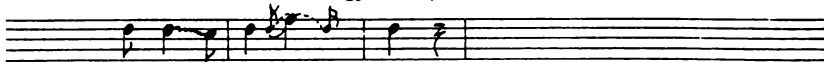
Haraszi, 1958. I.; 1960. X.

$\text{♩} = 102-108$

1. Há mēg-há-lok, mēg-há-lok

El-visz-nek az an-gyá-lok,

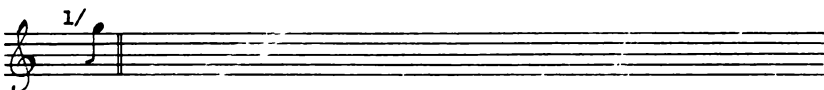
Ba-bám a Bā-ni-csý - né,

Ba-baom a Bā-ni-csý - né,

Lā-nyá já csap- lā-ro-sý - né.

2. Ha mēgdöglök, mēgdöglök,
Elvisznek az ördögök.
Bábaom a Baqncsné,
Bábaom a Baqncsné,
Laqnyá já csáplaqrosné.

3. Én csinyáltam a kocsit,
Tē mēg bele já csácsit.
hozzá
Bábaom a Baqncsné,
Bábaom a Baqncsné,
Laqnyá já csáplaqrosné.

4. Én csinyáltam ász szánkaqt,
Tē mēg bele já fákót.
hozzá
Bábaom a Baqncsné,
Bábaom a Baqncsné,
Laqnyá já csáplaqrosné.

Sülyös Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876)
Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)

Haraszti, 1957. IX.; 1960. X.
Haraszti, 1960. X.
lej. Kubinyi Zsuzsa 1988.

♩ = 104

1. Zö-rög a ko-csi,
Pát-tog a Jan-csi
Pát-to-gat a
Ta-lán ér-tem jó-nek!
Jáj, é-des-a-nyám,
Fel-nö-ve-lő daj-kám,
De há-már el-visz-nek!

1/ 2/ 3/ 4/ 5/ 6/ 7/ 8a/ 8b/

2. Kocsira ágyám,
Kocsira lādām,
Mágám is felülök.
Jáj, édesányám,
Felnövelő dajkám,
De hámár elvisznek!

Palizs Józsefné Pöte Julianna (sz. 1899)
Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1957. IV.
Szentlászló, 1940. VII.; 1957. IV.;
1960. X.

$\bullet = 108-114$

1. E-sik az es-ső,
Haj-lik a vesz-szó,
Bo-dor a le-ve-le.
Két ci-gán- le-gény
Szán-tá-ni ké-szül,
De nin-csen ke-nye-re.

2. Süssə neki rétest,
Főzzə neki levest,
Hál ləgyən jó kedve!
Nem jó á gázdá,
Nem níz á nápra,
Csák á szép ásszonrá!

Laboda Pál (sz. 1882)

Kórógy, 1960. X

$\text{♩} = 92$

1. Zö-rös a ko-csi,
Pat-to-gat Jan-csi
Ta-lán ér-tem jö-n-nek
Jaj, é-des-a-nyám,
Fel-ne-ve-lő
Sze-rel-mes 7/ daj-kám,
De ha-mar el-visz-nek

2. Kocsira ágyam,
Kocsira ládám,
Magam is felülök.
elmegyék.
Jaj, édesanyám,
Édes jó anyám,
Felnevelő dajkám.
Szerelmes
De hamar elvisznek!

Turós Károlyné Kozma Vilma (sz. 1895)
Kelemen Mihály (sz. 1916)
Kántor Zoltán (sz. 1912)
Nagy Jánosné Miócza Borbála (sz. 1902)

Rétfalu, 1960. X.
Szentlászló, 1958. I.
Szentlászló, 1958. I.
Szentlászló, 1957. IX.

♩ = 96

1. E-sík az e-ső,
Haj-lik a vesz-szó
Bo-dor á le-ve-le.
Két ci-ga- le-gén
Szán-tá ni ké-szül,
De nin-csen ke-nye-re.

1/ 3/ 2/ 3a/ 3b/ 4/ 5/ 5a/ 6b/ 7/
3a/ 3b/ 3c/

2. Süsső neki rétestő,
Főzző neki bélest,
Hágyő légyő jó kedve!
Huncut a gázdá,
Nēm nēz a náprá,
Csák a szép ásszqra.

3. Kocsirá ágyámő,
Kocsirá lādām,
Mágám is fölülök.
Jáj, idēssányām,
Fölnövelő dájkam,
De hāmár itthágylák!
elvisznek!

4. Zörög á kocsi,
Páttog á Jáncsi,
Tálán értem jünek!
Jáj, idéssányagm,
Fölnövelő dájkám,
De hámár elvisznek!

Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)
Sülyös Palkó Miklósné Istóka Rebeka (sz. 1894)
Sülyös Jánosné Balázs Mária (sz. 1903)
Zucker Jánosné Istóka Mária (sz. 1901)
Sülyös Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876)
Kürtös János (sz. 1880)

Haraszti, 1969. I.; 1960. X.; 1958. I.
Haraszti, 1960. X.; 1958. I.
Haraszti, 1960. X.
Haraszti, 1958. I.
Haraszti, 1957. IX.
Haraszti, 1940. VIII.

76

$\text{♩} = 108$

1. Fe-le-sé-gem a kis pi-szok

Ha-rag-szik, hogy min-dig i-szok,

Refr: Igy téd-d rá, ugy téd-d rá!

Má-ma téd-d rá, hol-nap téd-d rá,

Hol-nap-u-tán nem é-rünk rá,

Igy téd-d rá, ugy téd-d rá!

1/

2. A fejében olyan tetű,
Mint egy közönségés kesztyű.
Így tēdd rá, ugy tēdd rá!
Máma tēdd rá, holnap tēdd rá,
Holnapután nem érünk rá,
Így tēdd rá, ugy tēdd rá!
3. Öreganyám a szilvásban
Majd megszakad az fingásban.
Így tēdd rá, ugy tēdd rá!
Máma tēdd rá, holnap tēdd rá,
Holnapután nem érünk rá,
Így tēdd rá, ugy tēdd rá!
4. Öreganyám lába között
Fekete macska ütközött.
Így tēdd rá, ugy tēdd rá!
Máma tēdd rá, holnap tēdd rá,
Holnapután nem érünk rá,
Így tēdd rá, ugy tēdd rá!
5. Öregapám oda lökött,
Ahol a macska szöszözött
ütközött
Így tēdd rá, ugy tēdd rá!
Máma tēdd rá, holnap tēdd rá,
Holnapután nem érünk rá,
Így tēdd rá, ugy tēdd rá!

Gajnok István (sz. 1880)
Lavada József (sz. 1900)

Szentlászló, 1940. VII.

77

Parlando ♩ = 98-84

1. Há fél-ü-lők a csa-csim-ra nagy bú-san,
Fü-le kö-zé vā-gok egy nagy bun-kós-sal.
Is-ten hoz-zád, szép sej-mes nyāj, e-ly -mē-gyék,
Vagy mēg-ha-lok, vagy a bá-bā - mé lē-szék.

Pozsár István (sz. 1908)

Haraszti-Bátaszék, 1958. IV.

Parlando $\text{♩} = 128$

1. Ha föl-ü-lők a csa-csim-ra nagy bú-san,
 Fü-le kö-zé vá-gok egy nagy bun-kós-sal.
 Is-ten hoz-zád, szép sely-mes nyuj, el-me-nyek,
 Vagy meg-ha-lok, vagy a ba-bá- mé le-szek.

Batona Pál (sz. 1881)

Haraszti, 1940. VIII.

Poco parlando $\text{♩} = 100-104$

1. Á-lők, á-lok a Drá-va-par-ton e-gye-dül
 Á-ra jön a kis-an-gya-lom, e-ly-ke-rül.
 Hogy is le-het e-gy le-gény-nek oj szi-ve,
 Én vá-gyok a meg-tá-ga-dott ked-ve-se.

2. Eszékpósta trombitája messzi szól,
Levelet hoz az én édes rózsámtól.
Rongyos postás, mit késél a levillé,
Mért játszol egy árva kislány szívévé?

3. Hidegen fuj az őszi szél a tájon,
Né bántások árva szívem, hágy fájton.
Ugy sem soká fáj a szívem utánád,
Előbb-utóbb megrepszti a bánát.

Lavada Éva (sz. 1904)

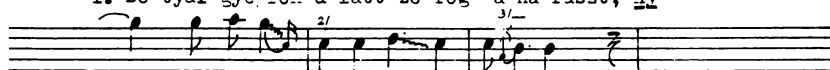
Kórógy, 1957. IX.

80

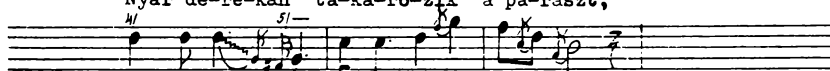
Parlando $\text{♩} = 94-98$

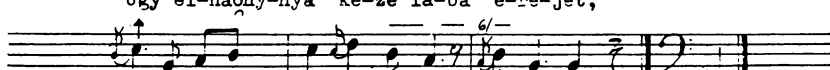
1. Be-tyár gye-rök a-látt zö-rög a há-rászt, ny

Nyár dé-ré-kán tá-ka-ró-zik a pá-rászt,

Úgy el-haony-nya ke-ze lá-ba e-re-jét,

El-á-lu-szik, el-háj-tom az hát ök-rét.

2. Csak egy éjjel hájthassám el lopottbá,
Háromnapra máj dádóm igazbá.
Nem kell nekem sem nótárus, sem bíró,
Mágám leszék btyár, jó pákszusíró.

3. Pákszust kérnek a lovamról, de korán,
Nem vágyok még tizennyolc éves btyár!
Májd há tizennyolc éves btyár leszék,
Mágám btyár jó pákszusíró leszék.

Dezső Mihály (sz. 1893)

Szentlászló, 1957. IX.

81

Parlando $\bullet = 90-102$

1. n B_e-tyár-gye-rök a-latt zó-rós a ha-ty-mat
ha-raszt

Nyar de-ré-kan ta-ka-ro-szik a pa-raszt.

Úgy el-hány-ja ke-zé-t^(h)z, lá-bát, e-re-jét,

El-a-lu-szik, el-haj-tom a hát ök-rét.

The musical score consists of a single melodic line on a treble clef staff. It begins with a tempo marking 'Parlando' and a metronome indication of 90-102. The music is written in a 2/4 time signature. The lyrics are written below the staff, with some words in Hungarian. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings. The lyrics are: '1. n B_e-tyár-gye-rök a-latt zó-rós a ha-ty-mat ha-raszt. Nyar de-ré-kan ta-ka-ro-szik a pa-raszt. Úgy el-hány-ja ke-zé-t^(h)z, lá-bát, e-re-jét, El-a-lu-szik, el-haj-tom a hát ök-rét.'

2. Csak égy éjjel hájthátnám el lopotbám,

hájthássám

Hármánáp már májđ eládom igázba

Másodiknáđ

Máj azután elhájtom én

Ném kell nekém sem nótáros, sem bíró

Mágám leszék bétjár jó pákszusíró

vágyok

3. Pákszust kérnek á lovámróló, de korar

lovámra

Ném vágyokó még tízehát éves betvár

tízennyolc

Májđ, há tízennyolc éves bétjáró leszék,

Mágám bétjár jó pákszusíró leszék.

Ákkor

Kelemen Mihályné Kántor Éva (sz. 1898)

Tóth József (sz. 1894)

Lavada József (sz. 1900)

Gajnok István (sz. 1880)

Szentlászló, 1960. X

Szentlászló, 1960. X., 1966. X

Szentlászló, 1957. IX

Szentlászló, 1940. VII

4. Édősanyám, ádjon Isten, jó estét,
Még hoztám á kökényszemű menyeeeskét!
De ném ázért hoztám, hogy én szeretnem,
Gázdágságaot á zsebömbe tőhetném.

Tóth József (sz. 1879)

Szörógy, 1960. X

5. Messziról á postáslegény sípjá szól,
Árányos levelet hoz á rózsámtól.
Nem kell nekem sem levele, sem mágá,
Ne átkozzon engem áz édesányjá!

vagy:

Nem kell nekem áz árányos levele,

Ha ő maga, á kedves nem jó vele.

Pöte Istvánné Dezső Jolán (sz. 1883)

Szentlászló, 1957. IV

Parlando rubato ♩ = 96

Ha föl-ül-ők a csa-csim-ra nagy bú-san,
 Füle köz-zé vá-gok fur-kós-bo-tom-mal.
 Ha pén-zen ne-ny lesz, el-a-dom a csa-csi-mat,
 Az-tán rög-vest le jís i-scom ma-ga-mat.

Nemes Lajos (sz. 1884)

Rétfalu, 1960. X

2. Ha fölülök a csacsimra nagy búsan,
 Füle közzé vágok furkósbotommal.
 Isten hozzád, én messzire elmegyek,
 Vagy meghalok, vagy a rózsámé leszék.
3. Ha lészállok a csacsimról nagy búsan,
 Elköltöttem az öt pengőmet Siklósban.
 Ha pénzem nem lesz, eladom a csacsimat,
 Ma jestére lejiszom én magamat.

Halász Károly (sz. 1891)

Rétfalu, 1960. X

Parlando rubato $\text{♩} = 92$

1. -Kocsmárosné, ad-jon Is-ten jó na-pot!
 Vo-tak-é jitt má-ma lo-vas zsan-dá-rok?
 -Nem vol-tak itt má-ma lo-vas zsan-dá-rok,
 Vol-tak it-ten o-ján szé-gény bé-tyá-rok.

2. - Kocsmárosné, neköm hálát főzzön kend,
 Melléje még száz litér bort hozzon kend!
 Szolgálóját strázsára jállítsa kend,
 Há zsandár jön, neköm híret adja kend!
3. Szolgálója beszélád nagy ijedve,
 Onnánd alúl kilenc zsandár sijetve.
 Csáló István nem vette jezt tréfára,
 Raugrot az bársonyszórú lovára.
4. Bársonyszórú lová lába megbotlott,
 Csáló Istvánt megfogták a zsandárok.
 Mondá neki a zsandár fóká-pittán:
 - Csáló István, nem ülsz többé páripán!

11. Há fölülök számáramra nagy búsan,
Füle közé vágok kámpós botommál.
Isten hozzád, Mágyársország, elmegyék,
Vágy mëghalok, vágy á rózsámé löszök!

Záké János (sz. 1897)

Kórógy, 1958. I.; 1940. VIII.

12. Nincsen kedvem, mer elvitte a gólya.
Mert ott jártam, ahol nem kellett vóna.
Gólyamadár, hozd vissza a kedvemet,
Kedvem után a régi szeretőmet!
13. A tiszta ég, ha bëborul, kiderül,
Kedves rózsám, ha meglát is, kikerül.
Kerülj is el, kedves rózsám örökre,
Mert már látom, hogy más van a szivedbe.

ifj. Losa István (sz. 1902)

Kórógy, 1940. VIII.

84

$\text{♩} = 204$

1. Ti-zön-ket-tő, még ket-tő jiaz ti-ző'nég

Ó, te szé-gény bar-na kis-lány, ho-vá négy?

- El-mé-gyék a ré-gi sze-re-tóm u-tán,

Még-kér-dő-zöm, sze-ret-é még ez-u-tā.

2. Mēgvēttem ēēn ā rōzsāmāt nāgy aqron,
 Ātālvittem hārminchārom hataqron.
 /:Sēm erdőbe, sēm mezőben, sēm pállón,
 Hol erdőkbēn, hol mezőkben, hol sáron,
 El nēm hágyom, míg élők ā vilāqgon.:/

Izsák József (sz. 1892)

Kórógy, 1958. I.; 1960. X.; 1940. VIII.

85

1. A szőlőbe, ā dijófā tövibe
 Sokāt űltem ā szeretőm őlibe.
 Kiirtottāk ā dijófaqt tövestül,
 Elmáradtām ā kedves szeretőmtül.

Poco rubato

2. Vé-gig-nēn-tem ā kó-ró-gyi nāgy ut-cān,
 Be-te-kin-tők kis an-gya-lon āb-la-kān,
 Vi-jo-lā-val föl-ve-töt-te az ā-gyāt,
 Roz-mā-rin-gá-lj ső-pőr-te ā szo-bā-jāt.

Tóth József (sz. 1879)

Kórógy, 1957. IX.

$\text{♩} = 120$

E-zer-nyolc-száz nyolc-van-négy-gye- dik év-ben

Lé-te-kin-tétt Krisz-tus u-runk á föld-re,

Kö-rül-jár-tá ezt a ke-rek vi-lá-got:

Hogy mu-lát-nák itt a szé-gény ci-gá-nyok.

Nemes Lajos (sz. 1884)

Rétfalu, 1960. X.

Parlando $\text{♩} = 124-132$

1. Sö-té-te-dik, al-ko-nyo-dik,

Ju-hász Pis-ta ká-rom-ko-dik,

De mi hasz-na ká-rom-ko-dik,

Mind a há-rom buj-tár i-szik.

1/ 2/

2. Egy iszik a Csörepésben,
A másik még a ményösben,
Az harmadik a Morgóban,
Ő falkája csavargóba.

3. – Hallod-é, té Juhász Pista,
Té vagy a számadó gazda!
Elveszet az buga bárán,
Ki fizeti még az árát?

4. – Jó estét, jó bujtáramnak,
Van-e károm a falkába?
– Nincsen károd, de nem is lesz,
Míg a falkád kezünkön lesz!

5. Szentgyörgy napra, vagy tavaszra,
Tavaszra, vagy Szentgyörgy napra
Mégnyírjök az anyabirkát,
Majd kifizessük az árát!

Illés Péter Ábel (sz. 1859)

Haraszti, 1940. VIII.

88

$\text{♩} = 92$

Száz szó-nak, száz szó-nak egy a vé-ge
Fe-ke-te te-hén-nek fe-hér te-je.
Bar-na-pi-ros mé-nyecs-ké-nek dom-bo-ro-dik az e-le-je
Mint az al-ma- fa te-te-je.

Bózsó István (sz. 1863)

Kórógy, 1940. VIII.

2. Komámasszony, meg ne mondja az uramnak,
Hogy eladtam a búzám a zsidónak!
Ha látta is, mondja kend, egy szemet se látott kend,
Édes, kedves komámasszony!

Kürtös János (sz. 1880)

Haraszti, 1940. VIII.

$\text{♩} = 92$

1. Ko-mám-asz-szony, meg né mond-ja az u-rám-nak,
Hogy el-ad-tam a za-bo-mat a zsi-dó-nak!
ka-ka-som
Há kér-de-zi, mond-ja ké, egy sze-met se lá-tott ké,
kér-di, azt hogy
É-dös, ked-ves ko-mám-asz- szon!

2. Ván énnékem egy kákásom, májd eládom,
Há kérdezi az én urám, májd ász mondom,
Hogy a róka elvitte, vágy váláki megötte,
Édös, kedves komámasszó!

id. Tóth József (sz. 1894)
Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1960. X.
Szentlászló, 1966. X.

$\text{♩} = 144-152$

1. I-há-t-nám én, de nincs mi-t/
Bo-rért kün-nék, de nincs kit.

Be-teg az én an-gya-lom,
Még-is el-még, ha mon-dom.

2. A szé-pó ásszonyo mes-zí lá-to,
Bor-ért kül-gye áz ur-át,
Míg áz ur-á bor-ért mē-gy,
Szer-ető-je hoz-zá mē-gy.

Kántor Zoltán (sz. 1912)

Szentlászló, 1958. I.

91

Parlando rubato

1. Ha mōg-ha-lo-ký, majd el-aos-nak,
Mi gond-ja lesz ē-re mās-nak?
Én vō-tan az, a-ki nē-mý jó,
Kocs-ma aj-tó nyi-to-gá-tó.

2. Kocsmájtonyitogató,
Szépő lányokát csalogató.
Kocsmájtonyitogató,
Öregasszonytő csalogató.

3. Á Ződő Márci veszni tálál,
Rágádj el tégöd is, hálál,
/:Mer naqládnaql ez az élető
Nálád nélkülő csak ítéllet!:/

Tóth József (sz. 1879)

Kórógy, 1960. X.

92

$\text{♩} = 92$

1. Most jöt-tem én Pá-rizs-ból,
Ab-ból az i-de-gén vá-ros-ból
Még-ta-nul-tam ben-ne há-rom ma-gyar szót:
Nyisd ki, ked-ves kis-an-gya-lom az aj-tót.

2. Jaj, de soká nyitod ki,
Mínta nem is tudnád, ki van ki!
Szür van a nyakában, nem suba,
Jaj, de fázok, kisangyalom alatta!
3. Kinyitottam az ajtót,
Béléptt egy nagykalapú tót.
Eredj ki, huca, té nagykalapú tót,
Nem tenekéd nyitottam ki az ajtót!
4. Zöld a kökény, zöld a fa,
Jaj, de sokat sírtam alatta!
Sírok is én, sejt, haj, de van is miért,
Itt kell hagyni a babám a hazáért.

id. Ambrus Pál (sz. 1879)

Kórógy, 1940. VIII.

93

♩ = 136

1. U-gát a ku-tyán, a Raj-ná,
Sír a sze-re-tóm, a bar-ná.
Ha bar-ná jii-sz, de nér ci-gá,
Sze-ret az en-góm i-gá-zán.

1a/ 1b/ 2a/ 2b/ 2c/ 3/ 4a/ 4b/ 5/ 6/ (H) s

2. Irigyejím sokánõ vánakõ,
Mint a kutyák, úgy ugátnák.
Hágyunkõ nekikõ víg nápokát,
Adok nékik
Hád ugasaqk ki máguát.

Balázs Ferenc (sz. 1908)

3. Élet, élet, bétýár életõ,
Mivel vágyok ádos néked?
Lerovom az ádoságom,
Há mëghálok, ács cse bánom!

Haraszti, 1969. I.

4. Szeretõmnek szeretlek,
De jelvéni në' mernélek,
Mert az a tã aqlnok szived
Ahaqnyát lát, ányit szeret.

6. Ázt gondolod, hogy én baqnom,
Hogy tãtõled el kãl vãlnom?
Én clõttem ez csák aqlom,
Në' magád vágy a vilãgom!

5. Azt gondolod, hogy szeretlek,
Hogy ecõr mëgõleltelek?
Mëg szaqszor is mëgõlelek,
Mëgsëm igazãn szeretlek!

7. Irëm, irëm, fehér irëm,
Csák egy kislány az irigyëm.
asszony
Az is ázért az irigyëm,
Szeretõje szeret engem.
Mer a lányát nem szeretõm.

Zucker Jánosnë Istõka Mária (sz. 1901)
Csala Sára (sz. 1892)

Haraszti, 1957. IX.
Rëtfãlu, 1960. X.

8. Az én rózsãm szemõldõke
Tõbbet ér, mint a hát õkre,
Mert az õkõr szãntõvetõ,
De já bábãm hú szeretõ.

9. Az én rózsãm kãlãpjãbãn
Kinyílik a piros rózsã,
Kãt felã hájlik az ága
A sok irigy bosszújãrã.

10. Az én rózsãm nágyot botlott,
Mikor énrõlam lëmondott.
Ázt gondoltã, szõbbet látott,
Pedig a szõme hibãzott.

Becze Jõzsefnë Kãntõr Éva (sz. 1898)

Szentlãszlõ, 1958. II.

94

Parlando rubato $\text{♩} = 90-104$

1. Mi- kép Egy-gyip-tus-ban egy pe- li-kãn na-daqr ñ

Nem tu-dy-ná, mi lé- gyen-né a mé-nye-ji ud-var.

Mej-ben az i-dy-vé-ség ér-dö-mün-ky né-kül jár,

Az Úr Jé-zus Krisz-tus a'-bá-né i-gaz sá-fár.

2. Noha jáz Úristen ámenyeji kincsét
Nem áda jónéki j ámáz okos lelkét,
Sém az idvességre vezérlő szent lelkét,
Mert csak az emberneké ádaq mindezeket.
3. Mégis keservesen Izrájél pásztorá(t)
Hángicsálván áldja mennyneké, földnek urát.
Hogyhá magátó látjá, né ilen né dolgát,
Nagy haqládátlánság
Élteti, tápláljá teremtét álátjaqt.
Óteti,
4. Fijájináké mádaréledelt keresi,
Mindönben ónékik segítségre lenni.
Igyekézzék, szégyény, gondjokátó viselni,
Gyákrán ó fészkrétóló messze kel' távozni.
5. De még fijajihozé mégtér eledellel,
Álig várjá, házámégyen nagy örömel.
laosá. légyen nagy örömel.

Gyēnge fijájinák légyēn segítségel,
Hātə mindēggyikə régen mēgholtakə mérēgel.

6. Mert ēgy mérges kígyó bémēnt nágy véletlen,
Pēlikān fijájit sebhété fészkekbe.
sebhette méregvel.
Mérēggē ēgyenkéntə mēgölē hejőkbe,
Kim mijátt hálalok esék nágy véletlen.
7. Lātvān ot' fijájitə mēghálvā feküdni,
ő mind holtān feküdni,
Nem tudá mit tēnni, kezdē keserēgni.
Szērzēt' eledelēt hovā kēljēn tēnni,
Mēgholták fijáji, kiknek ágyon ēnni?
8. Búbān vān pēlikān, āz ő mágá mejēt
Elkezdē szágátni, hogy bocsátnaq vérēt,
Vérével öntöznē ő mēgholt fijájit,
Felelevenítē, j úgy ādnā mēg éltēt.
9. Áz Úr Jēzus Krisztus szintēn ezēnképen
Ādāmot és Évāt terēmti nágy szépen,
hitben,
A párādicsombān ā nágy fényességbe
Béültete válā szép gyönyörűségbe.
10. Pokolbéli jördög nágy hirtelenséggel
Ki terhelve válāa jezēr mestersēgel,
Átyānkāt, anyāqnkāt mēgölē ā bűnnel,
Őrök kārhozátnāk iszonyú mérégével.
11. De já Jēzus Krisztus, mint igáz pēlikā
Fijájiért hálālt szenvedē kērēsztfān.
Áz ő szent vérévelə minket mosogatvān
Felelevenítē magātə mēgāldozvān.
12. Ágyunk hālāt āzért ā Jēzus Krisztusnāk,
Ki mēgszábádít ā torkāból hálālnak.
Mérgit is elrontā jáz aqlnok kígyónāk,
Ki mēgölte válā fijájit Ādāmnāk.
13. Haqt emléközél mēgə, ki jezēket hálod,
Hogy ā régi kígyó jáz első Ādāmot,
Ēggy álmával veszté já szélēs vilāgot,
Ki mijátt fijáji válānak, mint rábok.

Sülyös Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876)
Sülyös Palkó Miklósné Istóka Rebecka (sz. 1894)
Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)
Zucker Jánosné Istóka Mária (sz. 1901)

Haraszti, 1958. I.

95

$\text{♩} = 28$

1. Zsub-rik paj-tás szúr-kan-kó-ja
Bar-na kis-lány ta-ka-ró-ja
Sej, háj, Zsub-rik páj-tás,
Ho-gyan te-cik a ván-dor-lás?

2. A vándorlás nem jól tőcik,
Mert az bábám hálvá fűkszik.
Ej, háj Zsubrik pajtás,
Hogyan tecik a vándorlás?

Izsák József (sz. 1892)

Kórógy, 1940. VIII.

3. Zsubrik pajtás még a rétre,
Kasza, vella a kezébe.
Ej, háj, Zsubrik pajtás,
Hogyan tecik a vándorlás?

5. Zsubrik pajtás mén az útra,
Béfagyott a segge luğa.
Ej, háj, Zsubrik pajtás,
Hogyan tecik a vándorlás?

4.=2.

6.=2.

Antal Dávid (sz.?)

Haraszti, 1940. VIII.

$\text{♩} = 100-120$

1. Húz' még, ci-gány azt a ho-szút,
 A jó ló-ná-ky nin-csen rossz út.
 Sej, háj, Zsub-rik páj-tás,
 Ho-gyan tē-cik a va-on-do-laos?

2. Á vándorlaos nēm jól tēcik,
Mer á rózsám hálvá fekszik.
Sēj, háj, Zsubrik pájtás,
Tēcik-ē még á vándorlás?	3. Zsubrik pájtás mén á rétre,
Kászá vėllá á kezébc.
Sēj, háj, Zsubrik pájtás,
Tēcik-ē még á vándorlaos?
4. Zsubrik pájtás szűrkánkójá
Szép mēnyecskéké tákárójá.
/:Sēj, háj, Zsubrik pájtaos,
Hogyan tēcik á vándolaos?/:	5. Zsubrik pájtás á kocsmagbá
Iszik, mulát bānataogbá.
/:Sēj, háj, Zsubrik pájtaos,
Hogyan tēcik á vándolaos?/:

Balázs Ferenc (sz. 1908)
Három asszony

Haraszti, 1957. IX.; 1960. X.
Haraszti, 1960. X.

Foco rubato ♩ = 160

1. Zsub-rik paj-tás szür-kan-koj-ja
Bár-na ki-sz-lány ta-ka-rói-ja.
Sejj,hájj, Zsub-rik paj-tás,
Ho-gyan tēc-cik a vān-dor-lās?
tēc-cött

2. Á vāndorlās nēm jól tēc-cik,
Mert á róz-sām hālvá fcsz-szik.
bābām
Sej, hájj, Zsubrik pātās,
Hogyan tēc-cik á vāndorlās?
teccött

Kelemen Mihály (sz. 1916)
Kocsis Illés (sz. 1907)

Szentlászló, 1957. IX.
Szentlászló, 1960. X.

Parlando ♩ = 176-218

1. Fe-hér La-ci lop-ta lo-vát,

4/4
3/ (♯) 5/ 6/

Lop-tá lo-vát, hat pár lo-vat.

7/ (♯) 9/ 4/

Fe-jér An-ná hogy meg-tud-ta.

10/

Hogy a bá-tya fog-va vá-la.

1/ 2/ 3/ 4/

5/ 6/ 7/ 8a/ 9/

10a/ 10b/

2. Sírva monta já kocsisnák:
– Fog be, kocsis lovákokát!
Befogta kocsis lovákokát,
Tétt is melé sok zárányokát.
3. – Ágyon Isten, hábnagy urám!
– Isten hozott, gyöngymádarám!
Kijér gyütél, gyöngymádarám?
– A bátyámér, hábnagy urám!
4. – Én á bátyát ki megádom,
Csak egy éjel veled hálom.
Én á bátyát ki megádom,
Csak egy éjel veled hálom.
5. – Nē hálugyál á huncuttál,
Áz ákásztánivalólvál,
/:A szüzeségöd elvöszí,
Á bátyádnak fejed vöszí!:/

6. – Ném álhátom, ném nyughátom,
 Á lānc zörgését hālgátom!
 Ném álhátom, ném nyughátom,
 Á lānc zörgését hālgátom!

7. – Csāk álugyāl csāk nyugodjāl,
 Á bātyādnāk vége vān mār!
 Csāk álugyāl, csāk nyugodjāl,
 Á bātyādnāk vége vān mār!

Kocsis Illés (sz. 1907)

Szentlászlo, 1957. IX.

Cigányoktól tanult, parodisztikus éneklés

99

♩ = 140

1. Ez a kis-lány úgy é-li-vi-lá-sát,
 Ha jáz any-nya nincs itt-hon, sü-ti ja po-gá-csaot.
 Ha-jy-na-lz-bá, hāj-nāl e-lőtt
 Ki-nyi-lott a ru-zsá ja hao-zam e-lőtt.
 Nyi-lik a

2. Éri, éri, csak a szélit éri,
 Há azt úgy ákárja, a közepit éri;
 De a rózsám ákárja, közepit is biri.
 Há já rózsám ákári,
 Egy-két szál, három szál,
 Hájnálbá, hájnál előtt
 Huncut voltá, rózsám, megcsaltál!
 Kutya vótál,
 Kinyílott a rózsá já házam előtt.

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Pötc Istvánné Dezső Jolán (sz. 1883)

Kelemen Mihályné Kántor Éva (sz. 1898)

Becze Józsefné Kántor Éva (sz. 1898)

Szentlászló, 1957. IX.; 1960. X.

Szentlászló, 1960. X.

Szentlászló, 1958. I.

100

$\text{♩} = 170-158$

1. Ez a kis mé- nyecs-ke úgy é-li vi- laq-gát,
 Há jáz u-rá nincs ot-hon, ki-pir-gá-li ma-gát
 Hety-ké- re, no de pör-gé- re,
 Ki-áll a kis ka-pu e-lé- be.

2. Ez a kicsi lány úgy éli világát,
Há jáz annyá nincs itthon, süti já pogácsát,
/Hájnálbá, hájnál előtt,
Ott lössz az éjjel az órod előtt!:/

Izsák József (sz. 1892)

Kórógy, 1958. I.

101

$\text{♩} = 154$

Ez a ki-sy-lány úgy é-li vi-lá-rát,
Míg az any-ja o-da-jár, sü-ti já po-gácsát.
Éj-rél-től haj-na-lig,
Sü-ti a po-gácsát vé-rad-tig.
reg-ge-lig.

Ledő Ádám (sz. 1872)

Rétfalu, 1960. X.

102

$\text{♩} = 104-110$

1. Á-rass, ró-zsaom, á-rass,
Meg-á-dom a gá-rast!

Há jén mē-gy nēm a-dom, i-háj-lá,
Mēg-ad-já gá-lám-bo-m? vá-la-há!

2. Az ény keszkenyőmnek
Széle ják közepé,
Elhagyott szeretőm, ihájlá,
Fársáng közepibe, váláhá!	7. Há nábö ván egy hétbe,
Hetedik vosárnáp,
Bárcsák, kedveső rózsám, ihájlá,
Égyszerő láthanálak, váláhá!
3. Verje meg az Istenő,
Veretlen sē hágygá,
Ki áá szeretőjét, ihájlá,
Fársángban elhagygá, váláhá!	8. Csak égyször laqtálák,
Mindjaqr szeretelek,
Kedvembe vettleck, ihájlá,
Hálaqlig szeretleck, váláhá!
tyuhájlá!
4. Verje mēg az Isten
<u>Verd meg, Isten, verd meg</u>
A szeretőm ányaqr,
Mértő vőtte el tőlem, ihájlá,
<u>Mer nem adta nekem</u>
Az ő kedves fiját, váláhá!
barna	9. Széna ván az ólbá,
Ász szénátártóbá,
Mēgöellek, rózsám, ihájlá,
Á kocsmáájtóbá, váláhá!
5. Há néki fijá vóyt,
Nekőm szeretőmő vót.
Há néki kedves vót, ihájlá,
Nekőm kedvesebb vót, váláhá!	10. Hozz bort kocsmárosné,
Mēgádom az árát!
Há jén mēg nēm ádom, ihájlá,
Mēgádjá gálám-bom, váláhá!
6. Szeress, rózsám, szeress,
Ha szegény vagyok is!
Lám, én is szeretleck, ihajla,
Ha egy inged van is, valaha!	

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1957. IX.; 1966.

X.; 1940. VII.

Kovács Jánosné Kún Éva (sz. 1881)

Szentlászló, 1940. VII.

Tóth Sándorné Fabó Julianna (sz. 1887)

Szentlászló, 1960. X.

id. Tóth József (sz. 1894)

Szentlászló, 1966. X.

Pöte Istvánné Dezső Jolán (sz. 1883)

Szentlászló, 1957. IX.; 1940. VII.

103

Poco rubato $\text{♩} = 94-72$

1. Hozz bort, kocsmáros-né,
Meg-á-dom az á-rát,
Ha jén még nem á-dom, i-haj-dá,
i-haj-la
Meg-ád-já ga-lám-bom vá-la-ha.

1/ 2/ 3/ 4a/
4b/ 5/ 6a/
6b/ 6c/ 7/

2. Játám is, ádok is
A szögéy legénynek,
Met tudom magámrul, ihájda,
Jól esik szögénynek, tyuhájla!

3. Hozz bort, kocsmárosné,
Mer most ingyen adják,
De majd utoljára, ihajla,
Mégkéri az árát, valaha.

4. Az adós, az adós,
Kinck kebéle gyócs.
gatyája
Lám az enyém nem gyócs, ihajla,
Nem is vagyok adós, csuhajla.

Izsák József (sz. 1892)

Kórógy, 1958. I. 1940. VIII.

104

$\text{♩} = 76$

1. Hozz bort, kocsmáros-né,
Még-a-dom az á-rát.
Ha én még nem a-dom,
Még-ad-ja ga-lam-bom va-la-ha.

2. Hozz bort, kocsmárosné,
Mer most ingyen adják,
De majd utoljára
Mégkérík az árát, valaha.	4. Elibe, jelibe,
Fakó ló jelibe,
Hogy bē nē ugorjon
Virágos kis kerbe, valaha!
3. Széna van az ólba,
A szénatartóba.
Megcsókollak, rózsám,
A kocsmajtóba, valaha.	5. Be jakart ugrani,
Kárt is akart tēnni,
Rózsafa bimbóját
Lē akarta törni, valaha.

Kürtös János (sz. 1880)

Haraszi, 1940. VIII.

Rubato

Hozz bort, kecs-má-ros-ne,
 Még-a-um az á-rít!
 Ha jén még nén a-don,
 Még-ad-ja ga-lam-bon.

Halász Károly (sz. 1891)
 Nemes Lajos (sz. 1884)

Rétfalu, 1960. X.

$\text{♩} = 133$
 1. Túl a Ti-szán ég az e-züs-ty,
 Né menj á-ra, bé-fog a füst.
 Á-tál-mén-nék, de nincs e-róm,
 mert el-ha-gyott a sze-re-tóm,
 Lé-ven-du-lá le-ve-le.

2. Mēglātszikā, hogy ki jā kurvā,
 Este későnā jār ā kútra.
 /:Rēng ā csőcse, rēng ā fārā, homlokāra göndörődik
 Fekete bodor hájá.:/

Balázs Ferenc (sz. 1908)
 Balázs Dávid (sz. 1902)

Haraszi, 1969. I.; 1957. IX.
 Haraszi-Ómoravica, 1967. II.

107

♩ = 94-92

1. Túl a Ti-szān ég az e-züst
 Né menj ā- rā, meg-fog ā füst!
 Ring ā csü-cse, ring ā fá-rā,
 gön-dő-rő-dik bo-dor há-já,
 Lē-vēn-du-lā le-ve-le.

2. Méglátszik, hogy ki jár kurvá,
 Este későn jár a kútra,
 Hát ez a kislány micsodá?
 /:Ring a csúcse, ring a fárá, gündörödik bodor hájá,
 Lévendulá levele.:/

id. Izsák József (sz. 1892)

Kórógy, 1960. X.; 1958. I.; 1940. VIII.

108

$\text{♩} = 80-84$

1. Me-leg a cin-ka-lán nye-le,
 El-é-gétt a ró-zsám ke-ze.
 I-rogk a duk-tor-nak, ró-zsa-vi-zet ho'-za-nak
 Sej, az én é-des ga-lam-bom-nak.
 ked-ves

2. Ha még éccer legény lőnnék,
 Jaj, de szépen felöltöznek,
 Elmennék a bálba, babám lakodalmára,
 sej, ott maradnék éccakára.

3. Sír a mezei kis pacsírta,
Mind a két szemét kisírta.
Sírok én magam is, sír az én galambom is,
Sej, lehajlott értem az ág is.

id. Ambrus Pál (sz. 1879)

Kórógy, 1940. VIII.

109

$\bullet = 138-148$

1. Ka-rá-cso-nvi éj-szá-ká-ján,
Krisz-tus szü-le-té-se nap-ján,
Ö-rül-je-tők, ör-vend-je-tők,
A kis Jé-zust di-csér-je-tők.

1/

2. Ninesen Jézus ágyán páplán,
Csák úgy fekszik az ártatlán,
Faqzik néki fejceskéje,
Hideg szélkül testecskéje.

3. Ó, té Ándraqs, mit szundikálsz?
Fényös az ég, nem kell lámpás.
Verjed, verjed a citérát,
Zengj Jézusnak égy szép nótát!

Losa Istvánné Gajnok Sára (sz. 1889)

Kórógy, 1958. II.

110

$\bullet = 118$

1. A ka-nász, a ka-nász a gö-dör-be ját-szik,

Úgy még-lők-te a gö-bét, csak a fü-le lát-szik.

Hujj ki,sis-ka a bu-zá-ból, mert a bu-za drá-ga,

Ha meg-lát-ja a gaz-dá-ja. száz fo-rint az á-ra.

1/ 2/ 3/ 4/

2. Még hazaszaladt a siska kilenc malacával,
Utána megy a kanász nagy furkós botjával.
megyén
Hujj ki, siska a buzából, mert a buza drága,
Ha meglátja a gazdája, száz forint az ára.
3. Az olájok, az olájok facipőbe járnak,
Azok élnek világukat, akik ketten hálnak.
Én, mint szegény árva gyerek, csak magamba hálók,
Akármerre tapéntgatok, csak falat találok.

Kürtös János (sz. 1880)

Haraszti, 1940. VIII.

111

♩ = 116

1. az o-lá-jok, az o-lá-jok fá-pá-pucs-ba jár-nak,

A-zok é-lik vi-lá-gy-kat,

kik pa- ro- san ha-ol-nak.
mert szűz laqny-nyal

De én mint egy szé-gény sze-gény, kor-hely le-gény,
csak na-gam-ba e-ye-dül há-lok,
A-kaor-mer-re ta-pént-ga-tok,
csak fa-lat ta-lā-lok.

* Hej, huj, lábáduj, vénásszony zuzajja,
Öreg anyám tehenének tē légy á bikaajja!

2. Á kis kánaqsz, á kis kánaqsz á gödirbe jaqtszik,
Ugy megdöbta á siskaqt, csak á füle laqtszik.
Széqény siska elszálát á kilenc málácaqvál,
Utána mént á kis kánaqsz á görbe botjaqvál.

Balázs Ferenc (sz. 1908)
Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)

Haraszti, 1957. IX.
Haraszti, 1958. I.

* A dallam második felére

♩ = 90-112

1. Á di-nom-nák, á dā-nom-nak so-há sin-csen vé-ge,
 Ci-gāny-asz-szon szok-nyā-jā-nak
 el-sza-kat á szé-le.
 Hej, tú-rú, to-ry-má-gyó-kér,
 i-há-ty-nāl-é māt-ka?
 - Ki jáf-fe-ne i-hát-nák most
 i-jen rus- sá-gy -ba.

2. Á kánász, á kánász á gödörbe jáátszik,
 Á disznájá á buzábán, csak a füle látszik.
 Hűj ki, disznó á buzábul, mert á buza drága!
 Hogyha jön a gázdásszony, száz tyuk léssz áz ára.
3. Á dinomnák, á dānomnák sohá sincsen vége,
 Cigányásszony pinājának kipállott á szélle.
 Hej, túrú, tormagyókér, gyákhátnāl-é, māt-ká?
 - Ki já fene gyákhátnék most ijjen szorosságba!

Kántor Zoltán (sz. 1912)

Szentlászló, 1958. I.

$\text{♩} = 106$

- Tej, tu-ró, tor-ma-gyó-kér, gyak-hat-nál-é māt-ka?
- Ki ja fe-ne gyak-hat-nék most i-jen szo-ros-ság-bal

Fülöp Mihály (sz. 1916)

Szentlászló, 1958. I.

1. Az eszéki cifra bundá
Mind ázt mondja, bundá, bundá,
Áláj bundá, bundá, bundá,
Bundá, bundá, bundá bu.

$\text{♩} = 116$

2. Az e-szé-ki pi-já-con
El-e-sét' egy kis-a'-szon.
Refr.: Á-já bun-dá, bun-dá, bun-dá,
Bun-dá, bun-dá, bun-dá bu.

<p>3. Félhajlott a szoknyájá,
Kilátszott a nunnájá.
Áláj bundá, bundá, bundá,
Bundá, bundá, bundá.</p> <p>4. Ára ment egy szén' barát,
Beleráktá szent farkát.
Áláj bundá, bundá, bundá,
Bundá, bundá, bundá.</p> <p>5. Beletötte szent farkát,
Csinált neki kis bábát.
Áláj bundá, bundá, bundá,
Bundá, bundá, bundá, bu.</p> <p>6. Voltál-é már Öcsödön,
Ván-é szór a pöcsödön?
Áláj bundá, bundá, bundá
Bundá, bundá, bundá.</p> | <p>7. Há nem vótá Öcsödön,
Nincs is szór a pöcsödön.
Álc, bundá, bundá, bundá,
Bundá, bundá, bundá.</p> <p>8. Voltál-é már Inádon,
Ván-é szór a nunnádon?
Áláj bundá, bundá, bundá,
Bundá, bundá, bundá bu.</p> <p>9. Há nem voltál Inádon,
Nincs is szór a nunnádon.
Háláj bundá, bundá, bundá,
Bundá, bundá, bundá.</p> |
|---|---|

Balázs Ferenc (sz. 1908)

Haraszti, 1969. I.

115

♩ = 92-108

1. Ci-kó vál-lán ég a mécs, ég a mécs,
El-ü-gy-rott a
El-szó-rott a Vin-ci-gy-réc, Vin-ci-gréc
Ha jén a-ra föl-ü-lök, föl-ü-lök,
Ked-ves ro-zsám, te-hoz-zá-dy roe-pi-lök.
A ba-bám-hoz re-pü-lök, re-pü-lök.

The image shows a musical score for two staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The music consists of 13 numbered measures, each with a label above it: 1a/, 1b/, 1c/, 2a/, 2b/, 2c/ (b), 3a/, 3b/, 3c/, 3d/, 4/, 5a/, 5b/, 6/, 7/, 8a/, 8b/, 8d/, 8c/, 9/, 10/, 11/ (b), 12a/, 12b/ (b), 12c/, 12d/, 13a/ (b) (b), and 13b/. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings such as 'f' and 'p'.

1. **Cikó vállán ég a mécs, ég a mécs,
Elugrott a Vincigréc, Vincigréc,
Felugrott Mindigréc, Mindigréc,
Elszökött
Há jén árá fölülök, fölülök,
Kedves rózsám, tēhozzád roepilök.
hozzaod
Mindjár a róuzsaqmhoz
A babámhoz repülök, repülök.**

2. **Hány esztendős lehető, lehető,
Mikor engöm szeretni kezdötél?
szerettél, szerettél?
Tizēhárom, még egy fél, még egy fél,
Kéretelekō nem jütél, nem jötél.**

3. Két krajcárért vettem egy tályigát,
Ráültetem kedvesömöt, Juliskát,
 Juliskát, Mariskát,
/Nehéz volt a Juliská válágá,
Letörött a tájigá állatá./
4. Anyomássonnyó tánítot, tánított,
Lábá közé szorított, szorított,
Úgy ríkatot, nyágátot, nyágátot,
Úgy megríkatott, úgy megríkatott,
Mint egy rühes, koszos málácot.
Mint egy rücskös, pukás
Mint a pukás malacot,
* Úgy nyígátot, nyágátot, ríkatot,
Mint egy rühes, rücskös málácot.
 kicsi

Balázs Ferenc (sz. 1908)
Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)
Mosonyi Mihály (sz. 1883)

Haraszti, 1957. IX.; 1960. X.: 1969. I
Haraszti, 1960. X
Haraszti, 1940. VIII

116

1. Hány esztendő's lehattél, lehattél,
Mikor engem szerettél, szerettél?
– Tizénhárom, még egy fél, még egy fél,
Kértelek, nem jöttél, nem jöttél.

$\text{♩} = 100-116$

2. Két krajcár-ér vet-tem egy tá-lics-kát,
Be-ül-tet-tem Ju-lis-kát, Ma-ris-kát.
Ne-héz volt a Ju-lis-ká, Ma-ris-ká,

* A dallam második felére

Le-tö-rött a ta-lics-ka, ta-lics-ka.

3. **Ángyomásszony** tántított, tántított,
Lábá közé szorított, szorított,
Úgy rikátott, bikátott, bikátott,
Mint a táknyos málácot, málácot.

Pozsár István (sz. 1908)

117

$\text{♩} = 120-126$

1. Ten-nap e-lőtt vet-ték én egy
 ta- lidzs-gaot, ta- lidzs-gaot, *acc.*
 Rá-tét-te ja kis-asz-szony a li-kaot, a li-kát.
 Né-héz vót a kis-asz-szony-nak a li-ka, va-lá-ga,
 El-tö-rött a tá-ji-ga a-lat-ta, a-lat-ta.

2. Ténnapelőtt ász szomszédom kutyaojá, kutyaojá
 Belészárt a pälinkás kázánbá, kázánba.
 Ánnák ádom kinyálni, kinyálni,
 Ákki néköm engedött dänolni, dänolni.

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1960. X.

118

$\text{♩} = 112$

Nem hi-jao-ba ne-ve-ze-tös a dur-jaok, a dur-jaok,
 Gyak-täl-e már, kis an-gya-lom
 poz-dor-nyaon, de sza-po-ran?
 Mi is vol-na kis an-gya-lom, szebb an-naol, jobb an-naol:
 lé-fe-kün-nél, ha-nyát dül-nél,
 úgy an-näl, úgy an-naol?

$\text{♩} = 108$

Nem hi-á-ba ne-ve-ze-tes a dur-ják, a dur-ják,
Kis an-gyal-kám nem gya-kunk már sza-po-rán, sza-po-rán
Mi vol-na hát, kis an-gya-lon szebb an-nál, jobb an-nál,
Le-fe-küd-nél ha-nyat dül-ve, ugy an-nál, ugy an-nál.

1/ 2/ 3/ 4a/
4b/ 5/ 6/ 7/

$\text{♩} = 136-122$

1. Az Is-te-nét az a-pád-nak,
Mé mond-tál en-göm bé-tyár-nak? hn

Bé-tyar le-gény én nem va-gyok,
I-dés-a-nyám fi-ja va-gyok.

2. Azt gondolod, mindég így lesz,
Hogy szeretőm sohasemő léssz?
/Dehogynemő lesz, de bizo májd lesz,
Náládnál széb virágszál lesz!:/

Laboda Pál (sz. 1882)

Kórógy, 1960. A

121

♩=144

1. Lát-tad-é, lát-tad-é
Az én lu-da-i-mat?
Ti-zen-ket-ten vol-tak,
Mind fe-hé-rek vol-tak.

2. Arass, rózsám, arass,
Mégadom a garast.
Ha én még nem adom,
Mégadja galambom.

3. Az én keszkenőmnek
Széle ja közepe
Elhagyott szeretőm
Fársáng közepibe.

142

4. Vágyj még az Isten,
 A retten né hagyja,
 Kéja szeretőjét
 Lársámba elhagyja!

5. Mit ér a hat ökor
 Hosszi istállóba,
 Ha nincsen szeretóm
 Citra nvszolyába?

(d. Gyekemati Sándor (sz. 1860)

Szentlászló, 1940. VII.

122

1. Széná ván az olba,
 Asz szénátártóba.
 Mégesókollák, rózsám,
 A kocsamájtóba.

$\text{♩} = 132-152$

2. E-li- be, jé- li-be,
 acc.

Fa-kó lo je- li-be,

Ho-gy bé né u- gor-jon

Vi-rá- gos kis kér-be.

1/ 2a/ 2b/ 3/ 4/ 5a/ 5b/ 5c/ 6/ 7a/ 7b/ 7c/ 8/

143

3. Bé akár ugráni,
Kárt is akár törni,
Rózsafa bimbóját
Lé jákarta törni.
vénnyi.
4. Az én keszkenyömnek
Széle a közepe,
Elhagyott szeretőm
Fársang közepibe.
5. Verje még az Isten
Veretlen sē hágygá,
Ki já szeretőjét
Fársangban elhaggyá!
6. Verje még az Isten,
Ász szeretőm ányaqot,
Mért vette jel tőlcem
Áz ő kedves fiját!
7. Há néki fija vót,
Néköm szeretőmō vót,
Há néki kedves vót,
Nékömō kedvesebb vót.
8. Az eke aā földet
Nēm magának szántjá,
Az ásszony a lányāt
Nēm magának tartjá.
9. Szépen felnöveli,
Szárnyāra ereszti,
Könnyes szömmel nézi,
Hā legény öleli.
10. Hāt nábo vān egy hétbe,
Hetedik vásárnap,
Bárcsak, kisángyalkām
Ēgyszēr láthatnālák!
11. Csāk ěgyszēr látālāk,
Mingyaqr szeretlek,
Kedvembe vőtelek,
Hālaqlig szeretlek.

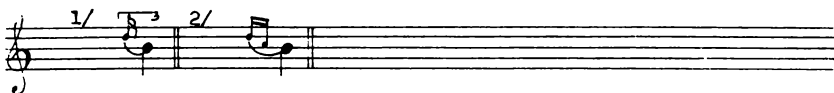
Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1957. IV.; IX.; 1958. I.

123

♩ = 108-130

1. Szé-na van az ól-ba,
A szé- ná-tár- tó-ba,
Meg-csó- kol-lá-ky, ró-zsám

2. Elibe, jelibe,
Fakó ló jelibe,
Hogy bē ne jügorjon
Virāgos kis kerbe!

3. Bē jakárt ugrāni,
Kārt is ākārt tēnni,
Rōzsāfa bimbōját
Lē jakārtā törni.

Tóth Sándorné Fabó Julianna (sz. 1887)

Szentlászló, 1960. X.

4. Lāttād-ē, lāttād-ē
Āz én lūdājimāt?
Tizenketten vótāk,
Mind fehérékē vótāk.

5. Āz eke jā földetē
Nem magānak szāntjā,
Āz āsszony ā lányāt
Nē' magānak tārtjā.

6. Szépen felnöveli,
Szārnnyārā ereszti,
Könnyes szōmmel nēžzi,
Hā legēnny öleli.

Palizs Józsefné Pöte Julianna (sz. 1899)

Szentlászló, 1957. IV.

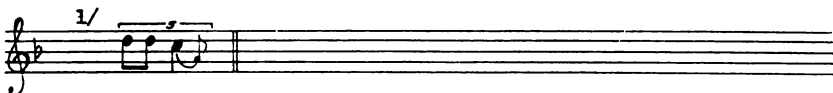
124

♩ = 104

1. A-rass, ró-zsám, a-rass,

Még-a- dom a ga-rast!

Ha jén még nem a-dom,

2. Sütött ángyom rétést,
Ném adott belőlle,
Lévitte ja kerbe
Rózsás keszkenőbe.
köténnyébe.

3. Utánna mént bátyám
Égy nagy, hosszú szúrbe,
Égy hátálmás szúrbe,
Átölelte ángyom
Mégölelte ángyomát
Kis kert közepébe.

Turós Károlyné Kozma Vilma (sz. 1895)
Illés Ábelné Vajda Ilona (sz. 1890)

Rétfalu, 1960. X.

125

♩ = 92

A-rass, ró- zsám, a-rass,
Még-a-dom a ga-rast.
Ha jén meg nem a-dom,
Még-ad-ja ga-lam-bom.

Batona Pál (sz. 1881)

Haraszti, 1940. VIII.

Ouasi giusto ♩ = 128-124

1. Mi-dőn Egy- gyip-tus- bán
Mi-kép
Egy pé-li- kán ma-dár,
Nem tud-já mi-vé lőn
ho-vá léssz
A meny-nye- ji u-dő -var.

2. Melyben az idvesség
Érdemünk nélkül jár,
Az Úr Jézus Krisztus
Ábbán igaz sáfár.	3. Nohá jáz Úr Isten
A mennyjei kincsőt
Nem adá őnéki
Amáz okos lelkét,
4. Sem az üdvösségre
Vezérlő szent lelkét,
Mert csak az embőrnek
Adá mindezöket.	

Turós Károlyné Kozma Vilma (sz. 1895)

Rétfalu, 1960. X.

♩ = 34

1. Ke-rek er-dő, de ma-gos vágy,
Kis an-gya-lom, de mesz-szi vágy,

Ezt az er-dőt lé-va-gy-há-ty-na-om

Há ja ró- zsám it' laqt-há-t -nám.
még-laqt-hat- nám.

2. Ázz én rózsám szömöldöke
Többet érá, mint a hát ökre.
Mer az ökre szántóvetőd,
De jó mága lyányszeretőd.
hú szeretőd.
3. Ázz én rózsám szöme, szaojja
Többet érá, mint a pájtaojja.
Áp pájtaojja fekete gyaqszó,
De jó mága árán kálaqsz.
4. Idősányaqm is vótó nékóm,
Kesservesén tártott engóm.
Ítszáká font, náppál mosott,
Jáj, de késérvessén tártott'.
5. Idősányám sok szép szává,
Kire ném hájlottam sohá,
hállgátám
Ráhájlottám a másérá,
Raqhállgátám
Ném ázz édősányaqmérá.
6. Irígyejim ánnyi vágnák,
Áz irígyém sokán vánnák,
Mínt a kutyák, úgy ugátnák.
Ádok nekiké víg nápokát,
Hágy ugássák ki mágokát!

Sülyös Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876)

Haraszi, 1957. IX.; 1960. X.

Sülyös Palkó Miklásné Istóka Rebeka (sz. 1894)
Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)

Haraszti, 1960. X.

128

$\text{♩} = 100$

id-dig a hã- zã-dy-ból ki né' mégy, m-

Míg haq-rom-szaql gyér-tyã el nãm ég,

A nã-gye-dik i-sy maq-ry fél-be ég,
A ti-ze-dik fél-ben ég,

A sze-re-len még- sãm vót e-lég.
Asz sze-re-tãm volt

1a/ 1b/ 2a/ 2b/ 3/ 4a/ 4b/ 5/ 7/ 8/ 9a/ 9b/ 9c/ 1a/

Ferenc Ábelné Marcsit Magdolna (sz. 1885)
Sülyös Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876)

Haraszti, 1968. VII.
Haraszti, 1960. X.

129

Rubato $\text{♩} = 72-100$

1. Szã-vics Mi-los, ked-ves pãj-tã-som, y-

Vé-led egy-szütt a vān-do-lag-som, r-
 Fu-gyan te-cik

Raj-tad a sor, ve-rik a do-bot,
 S hogy el-fog-jaok a Szaq-vics Mi-lost.
 Hoy meg-fog-jaok a Szaq-vik Mi-lost.

1/ 2/ 3/ 4/ 5/ 5a/
 5b/ 6/ 7/ 8a/
 8b/ 8c/ 9a/ 9b/
 10a/ 10b/ 10c/ 10d/
 10e/ 11/ 12a/ 12b/ 12c/
 13a/ 13b/ 13c/ 14a/ 14b/
 14c/ 15a/ 15b/ 16a/ 16b/
 17a/ 17b/ 17c/ 17d/ 18a/

2. Szavicsa Milos volt az a vezér,
 Ki Kórógyba bémént legelőbb,
 /:A kórógyi pápnak pénzijért,
 És ú magának életijért.:/
És az ő maga
3. Visznek engöm ere kifelé,
aró
 A kórógyi fáluvég felé,
A káráncsi
 Még kél a kocsisnáka aqláni,
 Maqszik oldálaqra fordúlni.
4. Húzák a szomorú hárángot,
 Verik a kátonák a dobot
 Szāvicsa Milosnak a számára,
 Az egész Káran' csudájára.
5. Összeköték apóta nánóval,
Megkötözték
 Pápot pedig a szolgálóval,
A szolgálót a kapelánnal,
 A pápa tókit tányíra tóték,
Apó
 Róllá já szórtó mind lépörkölték.
Arrul
6. Kútágásra szalót a verébe,
 Rózsaom, azt a kancsót add eréb!
téd
 S igyaql, rózsaoq, igyaql belőle,
 Tudom, nem halol még majd tőle!
 * S igyaql, rózsaoq, igyaql belőlle,
 Tudom, nem részögszöl meg tőle!
7. Kut kaqvaqra szaqllott a verébe,
 Rózsám, ezt a kancsót add erréjbb!
 Így jaqr, áki mindég bort iszik,
 Míg a temetőübe nem viszik!

Balázs Ferenc (sz. 1908)

id. Popsár István (sz. 1861)

Sülyös Palkó Miklósné Istóka Rebecka (sz. 1894)

Balázs Dávid (sz. 1902)

Haraszti, 1957. IX.; 1940. VIII.; 1960. X.; 1969. I.

Haraszti, 1940. VIII.

Haraszti, 1960. X.

Haraszti-Ómoravica, 1969. II.

* A dallam második felére

Parlando $\text{♩} = 108$

1. Fel-fo-gá-dott É-gye-d^{1/} Mi-los-sál,
 Me-jik hoz több pénzt az ét-sza-ka,
 Hogy ki^{2/}
 De já Mi-los any-nyi-t^{3/} nem tá-lált,
 De jáz É-gyed^{4/}
 Mint É-gyed a kó-ró-gyi pap-nál.
 Mi-los

2. Milos, Milos, kedves pájtásom,
 Hogyan tetszik a vándorlásod?
 Rájtád a sor, verik a dobot,
 Hogy fogják még a Szávics Milost.

id. Tóth József (sz. 1894)

Nagy János (sz. 1903)

Tóth Sándorné Fabó Julianna (sz. 1887)

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1966. X.

Szentlászló, 1957. IX.

Szentlászló, 1960. X.

Szentlászló, 1960. X.

Quasi giusto ♩ = 88-94

1. v- Vaog' ki, paj-taqs á kar-do-dát

Bál oi- ló-ló-rá,

Ö-leld még á ked-ve-ső-de-ty,

Most u-tó-jaq- rá.

2. Ki is vágtam á kárd mät
 Bál oldálámrá,
 Ölelöm á kedvesömet,
 Most utójaqrá.

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

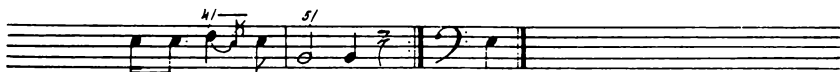
Szentlászló, 1958. I.; 1960. X.

Rubato ♩ = 132

1. Hogy-na min-dég i-syó lén-ne,

Hogy mu-lat- ság lén-ne,

Hej, a ko- csi-sy le-gén7-nek

De jó mód-ja lén-ne.

2. Hétfőjig mulatni,
Kedden hazamenni,
Hej, szérdán léfeküdni,
Csütörtökön fölkelni!

3. Péntéken öltözni,
Szombaton kérdezni,
Hej, azt is csak délután,
Öt-hat óra után,
* Hej, öt-hat óra után,
Mit fogunk dolgozni?

Antal János (sz. 1902)

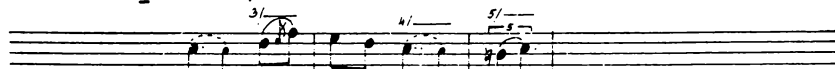
Rétfalu. 1960. X.

* A dallam második felére

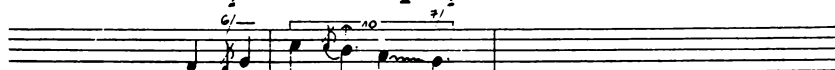
133

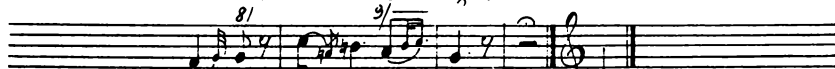
1. Ré-ce, ru-ca köz-be

Há-ly van az ve-jí-zý- ben.

Gye-re, kis an-gyal-kaom,

Fog-tuk ki be-lé- le!

154

2. Árassó rózsám, árassó,
Mégádom a gárást!
Há aén még nem ádom,
Mégádjá gálámbom.

3. Hát náb ván egy hétbe,
Hetedik vasárnap,
Bárcsak, kis ángyálkám,
kedves rózsám,
Egyszer láthátnálák!

4. Csák egyszér látáláko,
Mingyár szerettelek,
Kedvembe véttelek,
Hálaqlig szeretlek.

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1957. IX.; 1960. X.;
1940. VIII.

134

1. Récc, rucá közbe
Hál ván a veízben.
Gyerc, kis ángyálkaqm,
Fogjuk ki belóle.

155

Ha jé-n még nem á-dom,

Még-ad- ja ga-lám-bom, va-lá-ha,

I-háj-lá, tyu-háj-lá!

3. Há náb ván egy hétbe,
 Hetedik vosárnap.
 Baqcsák, kis ányálgám,
 Égyszér láthátnálák!

4. Csak egyszer láttálák,
 Mingyár szerettek,
 Kedvembe vettek,
 Hálaqlig szeretlek,
 Ihájlá, tyuhájlá!

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1966. X.

135

Rubato $\text{♩} = 88$

Hozz bort, kocs-má-ros-né, m-

Még-á-dom az á-rát

156

4/

Há jén még nem á-dom, i-háj-lá,

5/ 3/ 6/ 7/

Még-ad-já ga-lan-bo-mý va-la-há.

1/ 2/ 3/ 3/ 4/

5/ 6/ 7/

Tóth József (sz. 1879)

136

Rubato $\text{♩} = 184$

5/ 3/ 1/

1. Hat na-pj van e-gy hét- ben,

4/

He-te-di-je va-sár- nap.

2/ 3/

Bár-csak, ked-ves ró-zsám,

4/ 3/

Egy-ször lát-hat- nao-lak!

1/ 2/ 3/ 3a/ 3b/

4a/ 4b/ 4c/ 3/

157

2. Mi hászna enyém vágy,
Há mindéga betego vágyo?
Péntökön beteg vágyo,
Szombáton jobbán vágy,
* Vosárnáp kurvá vágy.

Tóth József (sz. 1879)

Kórógy, 1960. X.; 1967. IX.

137

Poco rubato ♩ = 82

1. Az ha- rasz-ti gu'-ca,
Vé-gig ku-ko-ri-ca,
Te-le van bin-bó-val,
Vi-lá-gi rin-gyó-val.

<p>2. Szeretém a szépet,
Viselém a kéket,
Kincsem, én angyalom,
Mégsem hagylak téged!</p> <p>3. Hat nap van egy hétben,
Hetedik vasárnap,
Bárcsak kis angyalom,
<u>kedves rózsám,</u>
<u>Téged láthatnának!</u>
<u>Égyszer</u></p> | <p>4. Egyszer meglátalak,
Mingyárt szeretelek,
Kedvembe vetelek.
Halálíg szeretlek!</p> <p>5. Azt tudom, édesem,
Hazudok előted,
Pedig, drága rózsám,
Majd meghalok érted!</p> |
|--|--|

* A negyedik dallamsorra

6. Vagy meghalok érted,
 Vagy enyémé tészlek,
 Vagy piros véremmel
 Fődet festek érted!

Illés Péter Ábel (sz. 1859)
 Balázs Dávid (sz. 1902)

Haraszti, 1940. VIII.
 Haraszti-Ómoravica, 1967. II.

138

Parlando rubato $\text{♩} = 132-156$

1. Si-rál-más volt né-kén,
 Vi-lág-ra szü-let-nem,
 Hogy e-zé-ket kell szen-ved-nem,
 Me-jé-ket nem re-mény-lét-ten.

1a/ 1b/ 1c/ 1d/
 2a/ 2b/ 3/ 4/ 5/ 6/ 7a/ 7b/
 8/ 9/ 10/ 11/ (b)

2. Tigristéjjel talaqna
Tártot' vót föl anyaom,
Jáj, ki volt az én mostohaom,
Bánátjaot ruhaqzta rējám.
3. Élék-é, nēm tudom,
Hol csik hálaqom,
Óránként nőtton nő kínom,
Jáj, hovā légyek, nēm tudom!
4. Pusztásāgha került,
Szívem buba merült,
Reménységöm is már meghült,
Ó, anyaom, engēm minck szűlt!
megszűnt,
mire
5. Hálállalō megvívnomō,
Vilāgból kimúlnom
Jobb vōna, mint itt kínlódnom,
Szokātlan dolgot tānulnom.
6. Nékōm is írīgym,
Titkos ellenségim,
Mérgēt adānāk bárātim,
Kétszínű jójākárójim.
7. Ugyānis ā jójért
Éltēmben sok bú ért,
Szívemben, hol raom még āzért
Szívemben hordām
Rossz vilāg nekēmō halālt mért.
8. Sirátom mágāmāt,
Elmult nāpjāimāt,
Bízom Istenre dolgomāt,
Eligāzgtājā bājomāt.
9. De csak az keserves,
Lelkēmnek gyötrelmes,
Hogy bujdosom, mint Ulivesz,
Ki sokát jaort, és lett híres.
10. Ó, nāpokō nāpjāji,
Tengörnek hábjāji,
Életünknek víg órāji,
Életēmnek
Keserūségnek nāpjāji!
11. Bánātim újulnāk,
Sirālim nēm múlnāk,
Könnyecjim orcāmon fojnāk
Engēm ā faqk is sirātnāk.
12. Ágyon Isten sok bút,
Azon fölül bosszút,
Ki nekēm szerzött haqborút,
De még ő jis igyére jut.
ilyenre
13. Így sirāttā mágāt,
Elhāgyvān vilāgaot,
Ki nāponként mondjā jājāt,
Húron pōngeti nótājāt.

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1957. IX.; 1958. I.;
1966. X.

Tóth Józsefné (sz. 1894)

Szentlászló, 1960. X.

Parlando rubato ♩ = 124-132

1. Si-rál-más volt né-ken
 Vi-lág-ra szü- let-nen,
 Hogy e-zé-ket kel-szen-ved-nem, m-
 Me-je-ket ne-mi re-mé-let-ten.

2. Tigrisfejvel talán
Tártot vót fél anyám,
Jáj, ki volt az én mostohám,
Bánátját ruháztá rejjám.	6. Nékem is írigyim.
Titkos ellenségim
Mérget adának bájos tim,
Kétszínű jóakárojji t.
3. Élek-é, nem tudom,
Hol csik hálaqlom,
Óránkéntő nőtön nő kínom,
Jáj, hovaq legyekő, nem tudom?	7. Ugyanis a jójéért,
Éltemben sok bújéért,
Szívemben, hogyő mi rām ázért,
Ó, raom még ázért,
Rossz világo nékem hálaqlto mért.
<u>határt</u>
4. Pusztáságbá merült,
Szívem búbán került,
Reménységem is márő meghült,
Ó, anyám mire szült?	8. Sirátom magámát,
Elmúltő nájpiáimát,
Bízom Istenre dolgomát.
Fligázítja bajomát
5. Hálállál megvívnom,
Világból kimúlnom
Jobb volná, mint itt kínlódnom,
Szokátlán dolgot tánulnom.	

9. De csak a keserves,
Lelkemnek gyötrelmes,
Hogy bujdosom, mint Ulives,
Ki sokát járt, és lett híres.
10. Ó, napoké napjái,
Tengernek hábjái,
Életemnek végórajji,
Keserűségnek arjái.
11. Bánatim újulnák,
Siralimom nem múlnák,
Könnyeim árcámon fojnak,
Engem af fák is sirátnák.
12. Álljon Isten bosszút,
Azon felül soká bűt,
Ki nekem szerzett haqborút,
De még ő jis igére jut!
igyére
13. Így siráttá magát,
Elhagyván vilagát,
Ki náponként mondja jajját,
Húron pengeti nótaojját.

Izsák János (sz. 1910)
Dezső Illésné Gajnok Borbála (sz. 1884)
Kistót Istvánné Bózsó Julianna (sz. 1886)
Balaton János (sz. 1898)

Kórógy, 1960. X.; 1966. X.
Kórógy, 1960. X.
Kórógy, 1958. I.; 1966. X.
Kórógy, 1958. I

140

Poco rubato $\bullet = 124-138$

1. Ó-rök-ké vá-ló-ság,
Ó, jö-rök vá-ló-ság
Ó, jö-rök-ké-vá-ló-ság!

1a/ 1b/ 1c/ 2a/ 2b/ 3/ 4/ 5/ 6/ 7/

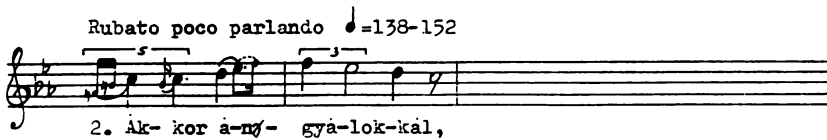
<p>2. Örökké valóság,
Ez a kemény fogság
Éngem fāraszt, ősztōnyōz.</p> <p>3. Mār most jō'laqtjaktok,
Hogy én hālvā vāgyok,
Tōletek el kēl vālnom.</p> <p>4. Testemō megy ā földbe,
Lelkem dūcsōsségbe
Istenemnek szāvāqrā.</p> <p>5. Temetōbe vissztēk,
Ott ēl is temettōk,
Āz Ūrō lēgye vēletōk!</p> <p>6. Mit kivānnyāk nēktōk?
Mennyeji örōmōt!
Ō, haqt mījēr sirāttok?</p> | <p>7. Āz Ūrnāk āldaqsā
Szālljonō minnyāqtokrā,
Mint āz ēgnek hārmāttvā!</p> <p>8. Kicsinytōlō mindō nāgyig,
Kedves rokonājim,
Āz Ūrnāk én ājaqlāk,</p> <p>9. Hogy īgyō vēgezetre
Jussātok āz ēgbe,
Hol engēmēt mēglaqtok.</p> <p>10. Istenemō szent kārjā,
Jezusom hātālmā
Ōrzōāngyāltok lēgyen!</p> |
|--|--|

Gyōke Illésné Kāntor Māria (sz. 1881)

Szentlāszlō, 1958. II.

141

1. Midōn vēgezetre
Eljōn itēletre
Āz ēgnek felhōjibe.

163

Á sok szent ká-rok-kál
 Én is ne- ved di-csé-rő- jem.

3. Ákkor ányálokkál,
Á sok szentə károkkál
Én is neved dicsérjem.	7. Mit kívánjate néktek?
Mennyci örömet,
Hogy Istentől nyerjetek.
4. Kedvessim, elméntem
Közületek innen
Örökə nyúgodáalomrá.	8. Aoldjátok az Urát,
Adjon nyúgodálmát
Az élőknek földjében.
5. Át temetőkertnek
Sötét üregébe,
Fekete gyaoszföldjébe.	9. Hogy így végézetre
Jussátok az égbe,
Hol engémetə méglaottok.
6. Kedves feleségem,
Árvá gyermekejim
Könnyekkel öntözzönek!	10. Dicséret Átyaonák
És az ő fiáonák,
Érettem eztə mondjátok!

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1957. IX.; 1960. X.;
 1966. X.

142

Parlando rubato $\text{♩} = 138-154$

1. Má-gász-tá'-lák, én Is-te-nöm,
 U-rám és Á-tyám, m-
 Mert á-tya-ji gon-do-dó vá- gyon,

te-rem-tó- mŷ, re-jám.

Szen-tŷ lel-ke- det, Ű-ram, ő-vez- zed hoz-za-om,

Il-lik a- zér-tŷ ma-gasz-tal-nom, —

ne-ved al-da-nom,

Ne- ved ál-da-nom.

1a/ (b) 1b/ 2a/ 2b/ 2c/

2d/ 3a/ 3b/ 4a/ 4b/

4c/ 5a/ 5b/ 6a/

6b/ 7a/ 7b/ 7c/

8/ 9/ 10/ 11/ 12/

13/ 14a/ 14b/ 14c/

14d/ 15a/ 15b/ (H) 16/

The image shows a musical score for voice and piano, consisting of five staves. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and ornaments. The measures are labeled as follows: 17/, 18a/ (b), 18b/, 19/, 20a/, 20b/, 20c/, 20d/, 21/, 22a/, 22b/, 22c/, 23/, 24a/, and 24b/. The score is written in a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C).

2. Á gánéjból, porból, sárból, lám, fölemelél,
Érdememből engem, bűnöst, Urám, tisztelél.
Fáráo átkától, tűzétlő mentél,
Irgálmássán tártál, Urám, el is nem vesztél, el is nem vesztél.
3. Tápsolássál, tombolássál viszemő ládaqdát.
Vigásságos nágy örömel szent táblázátát.
Mégörizém, Urám, páráncsolátid,
Igyeközé' mégfogádni hágyományodát, hágyományodát.
4. Táré fiját, Ábráhámotó mégszábádíttád,
Áz öt kirájt bádájíval kezébe jádád.
Zodomából Lótot mentéd, s kihozád,
Á sok fálát tűzesövel égetédó, rontád, égetéd, rontád.
5. Holófernes mégöletékó gyenge Judítól,
Á nágy hádá megbódulá az égy ásszonytól.
Bétúlijátó mentédó rábló hádáktól,
Ij kegyelmesó gondod vágyon az igázákról, az igázákról.
6. Ijéstó mikor á Jézabél ásszony kergetné,
A sok hámis Bál pápokértó hogyó mégöletné,
Még ákarád, Urám, szögény' tártáni,
Égy fá álátó ángyalidál ádatál éni, ádatál éni.

7. Á Dánijét Dáriusnak ám bévadolák,
Nágy hámissán á tánácsok, hogy elárulák,
Oroszlányoké közé jám bétászították,
Ázoknak is páráncsolád, hogy né bántánák, hogy né bántánák
8. Sidrák, Misáké, Ábétnaogot hámis bálványér,
Nábukodonor kiráj az imádságé
Bévetteté, de mégörzé dícséretéjér,
Csudálátos nágy örömel, vigásságosáno, szabádítójul árulójátul

Sülyös Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876)

Haraszt, 1960. N. 1988

143

1. Ányaqm mikor az ó méhébe engömet fogáda,
Nágy sirálommál és fájdálommáló á viláqgrá hozá,
Bűnben fogádná, rólá énráqm is az bűn claqráda.

Parlando $\text{♩} = 218-208$

2. Nincs ho-vá ré'ném, Nincs ho-vá fo-sz-nom
E-ly-ve-szöt' fe- je-mj-nek,
Fé-li, rét-te-gi Az éen bú-sz lél-kóm
Az én Is-te-nő-met.
Vaj-jo-n mi-ko-ron m- Mos-sa jez ó-raom
Az én bú-ne-ji-met.

The image shows a musical score for a hymn, consisting of six staves of music. The notation includes various notes, rests, and ornaments, with measures numbered 1a/ through 19b/.

3. Im elibe támasztom néki az én bűneáimot,
 Laqsá jó ázt megə mágá, az én szent átyám, hálalos sebemet.
 Kösse bē neköm orvossaogqavál keservességēmēt!
4. Měj tisztá vaqnék, Úristen, há megmosogatnaqlə,
 Tálán bizonyə á nápnál, hódnál, szébo lēnék á hónál.
 Sēnki naqlámnaql fejrēbb nēm lēnne, há megtisztítánál!
5. Roulád, Úristenə, íj feledékőny többé jén nēmə lēnnék,
 Kögyelmess átyám, hogyhá mindvégig veletők lehetnék,
 Jó példájától á bűnösöknek kedves szolgá lēnnék.
6. Víg örömötə neköm mikor mondanā, ésə megvigásztálnaq,
 És kegyélmedre hogyhá mindvégig engöm megtártálnaq,
 Ojə nágy fēlszóvól nágyo dicséretöt éntőlem hállánaql,
 * Ojə nágy fēlszóvól szépo dicséretēt éntőlem hállánaql.

Dezso Illésné Gajnok Borbála (sz. 1884)

Kórógy, 1960. X.

* A harmadik dallamsorra

Parlando ♩ = 114-120

1. **Ú** - Ré-jám jött i-magr, ó, jaj a bűn-nek
 egy e-zen nagy kaq-ra,
 Mé-gy-ron-tott az Úr, jaj, és én va-gyok
 ke-se-ré-dett paq-ra,
 Ál-daq-sa u-tán, ó, jaj jut-ta-tott
 en-gö-met aq-ká-ra.

2. Ez előtt válék hitess társammál szerető, hív paqrok,
 hitvös
 Már magámó vágyok, és gyaqszruhaqban szomorúáán jaqrok,
 Mint az özvegyén történni szokott, több gonoszt is vaqrok.

Dezső Illésné Gajnok Borbála (sz. 1884)
 Losa Istvánné Gajnok Sára (sz. 1889)
 Kistót Istvánné Bózsó Julianna (sz. 1886)
 Izsák János (sz. 1910)

Kórógy, 1958. II.
 Kórógy, 1960. X.

3. Mert a világnak ez égy igön nagy vétke, boldnsaogá,
Hogy ákinek a nincs nagy híre, neve, külső boldgsaogá,
Ném a jaqrul áhhoz semmi jósaogá, sőt a mostohaásaogá.
4. Dē az Úristen a hozzá' mutáttá igön nagy hűségét,
Mert a világnak az özvegyökhöz a laqtvá hidegségét,
Szent törvényt ádot, ezet a gyógyítjá igöny nagy a vétséget,
5. Mondván, hogy: – Csák egy özvegyöt is a még a né nyomorítsátok,
Kit én bántotám gyászos lélökkel, ázt ti né baqntsaqtok,
Sőt, az özvegynek törvényét híven kiszolgaqltássátok!
6. Ázért, Úristen, kérlek, ádjád ezt e viláog elébe,
Hogy a özvegyet a jóut tönni tártson kötelességébe,
Mert a töbi közt e jósaog vágyon igö nagy töbségbe.
7. Főképen pedig a magá a laqs' hozzá, ó, egck, kiraqjá,
Laqsd a még ügymet, óy, özvegyöknek kégyelmes a bíraqjá,
Ángyalod légyen szégény özvegyi életnek staqzaqja.
8. Mint tölle végül a száváq fejín a szükölködő özvegy,
Táplaqltaql engöm, mert a lisztöm vágyon, ezön ném csák égyel,
Tártsd a még egy a kicsit, és szárnyájidál több gonosz fészöket!
9. Hásson füledbe én özvegységöm, keserves nyögésöm,
Szánakodaqsrá hájtsá felségöd gyakor könyörgésöm,
Sok háborúbán a, mint a tengörben csendességöm lészön.
10. Ezel vígáztálj engöm, Úristen, eé özvegységömben,
Hogyhá szakádás a lön is taqrsámnál váló élésömben,
De ném a lész sohá téveled váló egyesülésömben.
11. Ázér tēhozád, lelki jegyesöm, Ježzus a, rágázkodom,
Mint kősaqlámhoz, ereös a tornyomhoz hittel fojámodom,
Háborújimbán szent érdömödhöz bízván támázkodom.

Dezsd Illésné Gajnok Borbála (sz. 1884)

Kórógy, 1960. X.

Parlando $\text{♩} = 152-136$

1. Mind a-nya-ha-gyott Ma-daor-fi-jacs-kaok,
 Já-jj maor úgy ha-gyot-tunk.
 É-dös-a-nyánk-tól a ha-la-ly aol-tal,
 Ó, ja- j meg-fosz-tát-tunk!
 Ó, aor- vák aty-tya, fé-ly-sé-gés Is-ten,
 csak ré-jao-dj má- rád-tunk.

1/ 2/ 3/ 4/ 5/ 6/ 7/ 8/ 9a/ 9b/ 10a/ 10b/ 11/ 12/ 13/ 14a/ 14b/

2. Jussone eszödben, édés Isteném, amit tē fogádaql,
 Ki mintə aorvaoknák édös átyaqról magádnák szölottäl.
 Né hágyö el minket, mer teremttél, eddigö megtártottäl.

3. Ha átyánk, anyánk elhagyot minket, té magádhhoz fogádsz,
Há ókó mégholták, té mindörökké voltaql, lészesz ésó vágy.
Gondoldó még, Jézus, amit mondottál, és aqrvaajuló né hágyy!
4. Há az elhagyott hollófijákát felségéd táplaqljá,
Énó e viláqgon kezednek vágyok nemesseb munkaqljá.
Hogyne lennélo haql, édés Isteném, életöm dájkaqljá!
5. Könyörújj rájtám, mikéntó könyörül az átyá fíjájín.
Hordozzá, mintó sás az ó fíjájít hordozzá száqnyájín.
Tártó kézénó fogvá mindénó útámbán hátálmás kárjájín
6. Bízom is igén szent felségödnek irgalmássaqlgához.
Jaqrulok hozzáqdó, mint aqrvát száno kégyesó Jéhovaqlhoz
Segító engémét kégyessenó élnöm, mintó illik aqrvaqlhoz
7. Urám, ki régén az aqrvá Jézust nágyrá félémeded,
Estert
Kégyességéjért nágy tisztességgel ótet mégtisztólted,
Kedvejjó engém is, szentó kégyelmedből, mint ótet kedvelted!
8. Tiltsó még maqsokát, hogy engóm, aqrvaql, ók még né rontsánák,
Hogy én ájkajím bosszúáqllaqsért raqdó né kiaqltsánák,
Mer tém méghágytád, hogyó az aqrvaqlknák sénkikó né aqrtsánák.
9. Sótó mindönóket indíts té réjámó á száqnákozaqsrá,
Há szükólködöm, serkents maqsokát ázó ádákozaqsrá,
Végre melóled á hálaqlodban ményben lákaqsomrá!

Kistót Istvánné Bózsó Julianna (sz. 1886)
Dezsó Illésné Gajnok Borbála (sz. 1884)
Izsák János (sz. 1910)

Kórógy, 1960. X.; 1958. II.
Kórógy, 1958. II.
Kórógy, 1960. X.

146

Parlando rubato $\bullet = 138$

1. Né hágyy el-es-nem, fel-sé-ges Ie-ten,
ke-se-rü-sé-gen-ben.

Te szent Fi-ja-dér-tű légy se-git-sé-günk,
 ne jes-sem két-ség-be,
 Mert min-den fe-lül, lá-tod, Úr-is-ten,
 va-gyok ki-sé-ny-tet-oen.

2. Áz írás rólad, felséges Isten, bizonynál azt mondja,
 Hogy valákinék tebennedő vágyon szíve nyúgodálmá,
 Áz oján ember mégő nem szégyenül, mert tē vágy oltálmá.
3. Gyermekségemtőlő fogvá, jŰristenő mindezideiglen
 Téged hívtálák én segítségül mindēn szükségemben,
 Mostán is nincsen toebb bizodálmám se mennyēn, semő földön.
4. Bizony nem tudom, kihez fordulják egyēbhēz náládnál,
 Mert nincs igazság és irgálmáság terēmtett állátnál,
 Szívem fájdálmát senki nem tudjá, Urám, több náládnál!
5. Ákár mint hányom-vessem elmémet, felséges Űristen,
 De vigasztálást sehol nem lelēk keserőségemben,
 Há nem tēbenned, felségēs Isten, és ígēretedben.
6. Nincsen szívemnek több bizodálmá, Űristen, náládnál,
 Valámíg gyötresz, szabád légyē velem, csak nē háragud/jál,
 Mint kegyēs átyá fiját dorgálgjá, csákhogyő nē útáljál.

7. Csak te egyedül vótál, Úristen, nékem a gyámolóm,
Nagy fájdalomban és sirásomban az én vigasztálóm.
Né hágyg eleseném, megsegyenülnöm, kegyes oltálmázóm.
8. A szegénységnek nagy kísérteti engemet szorongát,
Kárvallásomnak bánát/ja izgát, betegség tántorgát,
Mindazonáltal csak tőled a várok, Úristen, oltalmát.
9. Irgálmásságnak Ura, IJstene és erős kútfeje,
Kinek szemjei a földre néznek, nyomorult szegényre,
Hozzad kijáltok, légy segítségül minden szükségemben.
10. Mej nagy örömem és bizodálmám nékem ezén vágyon,
Hogy ígéreted mind drága zállog, én szívembe vágyon.
Krisztus Jézusér engem meghallgátsz, azt bizonynál tudom.
11. Azért könyörgök szent Felsőgednek, mint jó Istenemnek,
Én teremtmnek és Mëgváltómnak és megszentelőmnek,
Hogy a légy kegyelmes te szent nevedért az én életemhez.
12. Tudom előtted, úgy mint a magamban: bünös ember a vágyok,
De Krisztus Jézus szent hálalajjért nálád kedves a vágyok,
Mert oáltalá te fíjad vágyok, örökös a vágyok.
13. Jelents a még hozzám, felséges Isten, kegyelmességedet,
És véghetetlen kegyes atyáji te nagy szerelmedét,
Hogy teljesítsd bé könyörgésemre szent ígéretedet.
14. Áld a meg, Úristen, te szent nevedért, amit tőled kérek,
Szent fíjad által, teljes szívemből mejért a most könyörgöm,
Mert csak tebenned bízom, Úristen, míg e testben élek.

Izsák János (sz. 1910)

Dezső Illésné Gajnok Borbála (sz. 1884)

Kistót Istvánné Bózsó Julianna (sz. 1886)

Kórógy, 1966. X.; 1960. X.

Kórógy, 1960. X.; 1958. I.

Kórógy, 1958. I.; 1966. X.

147

1. - Hol jár-tál, bá-rán-kám?

Hol jár-tál, bá-rán-kám?

- Ker-ték a-latt, asz-szon-kám,

Ker-ték a-latt, asz-szon- kám.

2.	- Mit étél, báránkám,
Mit étél, báránkám?
- Zöld füvet, asszonykám,
Zöld füvet, asszonykám!	5.	- Ki vert még, báránkám,
Ki vert még, báránkám?
Bujtárgyerék, asszonkám,
Bujtárgyerék, asszonkám!
3.	- Mit ittál, báránkám,
Mit ittál, báránkám?
Folyóvizet, asszonkám,
Folyóvizet, asszonkám!	6.	- Mivel vert még, báránkám,
Mivel vert még, báránkám?
- Furkós bottal, asszonkám,
Furkós bottal, asszonkám!
4.	- Mэгverték-э, báránkám,
Mэгverték-э báránkám?
- Mэгverték, asszonkám,
Mэгverték, asszonkám!	7.	- Hogyan sírtál, báránkám,
Hogyan sírtál, báránkám?
- Mehe-mehe, asszonkám,
Mehe-mehe, asszonkám!

Pöte Istvánné Dezső Jolán (sz. 1883)
Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1940. VIII.; 1957. IV.
Szentlászló, 1940. VIII.

$\text{♩} = 80-84$

1. - Hol jár-taol, bā-rān-kaqm,
 Hol jár-tāl, bā-rān-kā-mj?
 - Ker-tök ā-látt, ász-szon-kām,
 Ker-tök ā-látt, ász-szon-kām,
 Kert ā-látt, ász-szo-nyg- kām!

1a/ 1b/ 2/ 3/ 4a/ 4b/ 5/ 6/ 7a/ 7b/ 7c/ 8/ 9/ 10a/ 10b/ 10c/ 10d/ 11/ 12/ 13a/ 13b/ 14/ 15a/ 15b/ 15c/

2. – Mit öttél, bārānykām,
Mit öttél, bārānkām?
– Zöld füvet, ásszonykām,
Zöld füvet, ásszonykām,
Zöld füvet, ásszonykām!
3. – Mit ittál, bārānykām,
Mit ittál, bārānykām?
– Fojóvizzet, ásszonykām,
Fojóvizzet, ásszonykām,
Fojóvizzet, ásszonykām!
6. – Mivel vertek, bārānykām,
Mivel vertek, bārānykām?
– Furkós bottál, ásszonkām,
Furkós bottál, ásszonykām,
Furkós bottál, ásszonykām!
4. – Miért sirtál, bārānkām,
Mért sirtál, bārānkām?
– Mert mögvertek, ásszonykām,
Mert mögvertek, ásszonykām!
5. – Ki vert még, bārānykām,
Ki vert még, bārānykām?
– Bojtárlegény, ásszonykām,
Bojtárlegény, ásszonykām,
Bojtárlegény, ásszonykām!

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló. 1957. IX.; 1960. X.

149

$\text{♩} = 98$

1. Hol vol-tá-ly, bā-rān-kām,
Hol wpi-tál, bā-rān-kām?
-Ker-tj á-latt, ász-szon-kām,
Ker-tj á-latt, ász-szon-kām,
Ker-tök á-latt, ász-szon-kām. m-

2. – Mit öttél, bārānkām,
Mit öttél, bārānkām?
– Zöldē füvet, ásszon

Mit it-tál, bā-rān-kām?

- Fo-jó-vi-zet, asz-szo-ny-kām,

Fo-jó-vi-zet, asz-szo-ny-kām,

Fo-jó-vi-zet, asz-szo-ny-kā-mý.

1/ 2/ 3a/ 3b/

4a/ 4b 5a/ 5b/

6a/ 6b/ 7/ 8/

9a/ 9b/

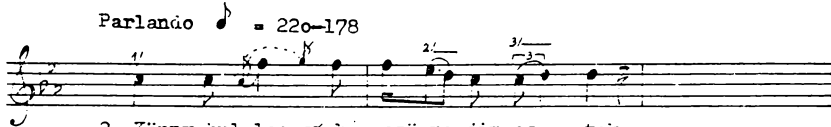
<p>3. – Mit ettél, bāránykām,
Mit ettél, bāránykām?
– Zöld füvet, ásszonykām,
Zoeld füvet, ásszonykām,
Zoeld füvet, ásszonykām!</p>	<p>5. – Mivel vert mégő, bāránykām,
Mivel vert még, bāránykām?
– Furkőső bottál, ásszonykām,
Furkós bottal, ásszonykām,
Furkós botokkal, ásszonykām!</p>
<p>4. – Ki vert mégő, bāránykām,
Ki vert még, bāránykām?
– Bojtárlegény, ásszonkām,
Bojtárlegény, ásszonykām,
Bojtárlegény, ásszonkām!</p>	<p>6. – Hogy sirtál, bāránykām,
Hogy sirtál, bāránykām?
– Behe, be, be, be, ásszonykām,
Behe, be, be, be, ásszonykām,
Bche, be, be, asszonykām!</p>

Kelemen Mihály (sz. 1916)

Szentlászló, 1958. I.

1. Szögén fejemő Urámhoz óhajt,
Töredelmes szíveto néki jád.
Ó, jlsténöm, mej soká vétkem,
Mutáss néköm oj olájját,
Hogy pokolbáno né kijaqltsák
Véghetetlen jájt!

Parlando $\text{♩} = 220-178$

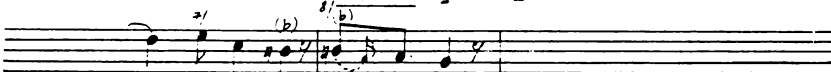
2. Könny-hul-lap-sz-ba szö-me-jin es- tek,

E-get, foel-de-ty vét-kö'-mel fes- tők,

E'-len-sé-gin fő-szá-so-mg-ra =

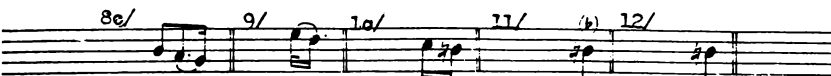
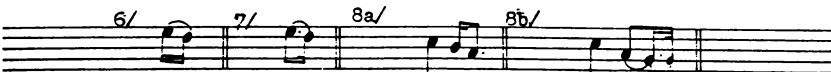
Rom-lá-som-ra mi-ty lés-ték?

Úgy tet-szik, hogy rām sza-kad-nak

A má-gás e- gék.

3. Bús szívemet fujtja vétők,
Mint mérőgel félfórott étők.
Vétkejimtől fél-félkelők,
Csak retögők, kesergők,
Úgy tetszik, hogy ragmszákádnak
Á magáss egék.
4. Anyaom, mikor hoz e világra,
E bűnnel telt aprnyékházamra,
Kis koromban, nagy óraqba
Hogy nem tötö bé jás sírbá,
Bűnnek hálmá nem jüt volná
Apró csontomrá!
5. Ász szépő nap is homaqjba jön foel,
Gyárló testöm, hogy rákvá bűnel.
Szerelmeddel roulám vidd el,
Kígyelmeddel körülvedd,
Bűnejimből áddá, kejjek föl,
Hogyő né vesszek el!
6. Én keserveső, megtörődüöt szív,
Oján vágyokő, mint meghérvádt füz,
Istenémtől éçlesztésül
Hozaoom vájonő mikorő jön?
Reméçnyiségöm, segítségöm
Mert bizony csak ő.
7. Emléközélő á tē fijádrá,
Vétkejinek fő vaqltsaqgaqrá,
Mej nagy kínáló, sirálommál
Mēntő jájszóvā hālaqlrá,
Bűnejinkért öntözötő vértő
Á kéçresztfaqrá.
8. Mej sebökkel teste virāgzot,
Kéft szép szöme síraqstól aqzot,
Mérget ivotő, értünkő, mikor
Szomjázot eső cpedöt,
Vétkejinkért szeip áludt vért
Sebe bőven hullt.

9. Lámə, nēm küld ő az igázakér,
 Á szépə mezőnə jaorou juhokér,
 De já pusztán kik elvesztek,
 Eltévedtek: ázokért.
 Vaoltságunk volt, laom, még is hót
 Szábádsaogunkér.
- 10 Emléközél tē fijád felől,
 Nē rekeszd ki kegyelmed melől,
 Én útámát szentə fijádér
 Hívejid közt ügyelőd
 Hogyə nē mēnjenk én Istennek
 Jobb keze felől.

Dezső Illésné Gajnok Borbála (sz. 1884)

Korogy, 1960 X

152

Rubato ♩ = 156-144

1. Szé-gény fe-jem U-ran-hoz ó- hajt,
 Tö-re-del-mes szi-vet né-ki hajt.
 Ó, „Is-te-nő”, mej so-ky vet- kem,
 Mu-tass ne-köm oj o-lajt,
 Hogy po-kol-^(b)ba né ki-jaolt-sak
 Vég-he-tet-len jájt,

Vég- he- tet-len jät!

19i 20i 21i 21b

1/ 2/ 3a/ 3b/ 3c/

3d/ 4/ 5/ 6a/ 6b/

6c/ 7a/ 7b/ 7c/ 8a/

8b/ 9/ 10a/ 10b/ 11a/

11b/ 11c/ 12a/ 12b/ 12c/ 12d/

13/ 14a/ 14b/ 14c/

14d/ 15/ 16/ 17/ 18/

19a/ 19b/ 20a/ 20b/ 21/

2. Könnyhúlaqsbán szömcjim estek,
 Eget-földet vétkömel festék,
 Ellenségim fogyásomrá,
 Romlaqsomrá mit lestek?
 Ó, hálándók, földből válók,
 Ti jis elestek,
 Ti jis elestek!

3. Anyám, mikor hoz e világra,
 A bűnnel tölt árnyékhaqzamrá,
 Kis koromban, az óraqbán
 Hogy nem tett bé jás sírbán,
 Bűnekə hálmá nem jutt volná
jöt
 Ápró csontomrá,
 Ápró csontomrá.
4. Bús szívemet fujtjá sokə vétök,
 Mint mérögel felfórot étoek,
 Vétkejmtől féltén-félek,
 Csák réttégék, kesergék,
 Úgy tetszikə, hogy raqmszákádnák
 Á magáss egék,
 Á magáss egék.
5. Ász szép náp is humaqjbá jó föl,
 Gyárló testem úgy rákvá bűnel,
mind
 Szerelmedel rólám téd el,
védd
 Kégyelmedel töröld el,
 Bűnejimből hágy keljek föl,
 Hogy nə vesszek el,
 Hogy nə essek el!
6. Én keserves, mégtörödött szúm,
 Oján vágyokə, mint méghervádt fű.
 Istenémtől élesztésem
 Hozám vájonə mikor jön?
 Reménységöm, segítségem,
 Mert bizony csák ő,
 Mert bizony csák ő.
7. Emlékezzél á tē fijádrá,
 Vétkejimnek szép vaqltsāgaqrá,
 Mej nāgy kénál, siráломál
 Mentə jájszóvál hálálrá,
 Bűnejinkért öntözöt vért
 Á kérészfagra,
 Á kérészfagra.

Sülyös Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876)

Haraszti, 1960. X.

8. Méj sebékel teste virágzott,
Két szép széme síraqstól aqzott,
Mérgét ivott, mérgét ivott
Értünk, amikor szomjúzott,
Vétkejinkért szép áludt vért
Sebéról raqzott,
Sebéról raqzott.
9. Lám, nēm küldéd az igázákért,
A szép mezőn jaqró juhokért,
De já pusztán kik elvesztek,
Eltévedtek: ázokért.
Vaqltsaqqunk volt, laqm, még is holt
Szábádsaqqunkért,
Szábádsaqqunkért.
- 10 Emlékezél tē fijád felől,
Nē rekesz ki kégyelmed melől,
Én utámát szent fijádért
Hívejid közt vid elől,
Hogy bémények én Istenek
Jobb keze felől,
Jobb keze felől.

Sülyös Palkó Miklósné Istóka Rebeka (sz. 1894)
Zucker Jánosné Istóka Mária (sz. 1901)

Haraszti, 1968. VII.
lej. Bereczky János 1988.

153

Poco rubato $\text{♩} = 72$

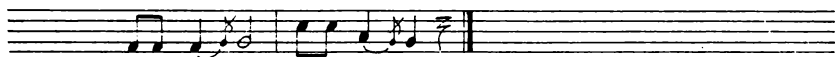
1. Mén a sze-kér, mén a sze-kér

Majd a ma-lom-ba ér, majd a ma-lom-ba ér.

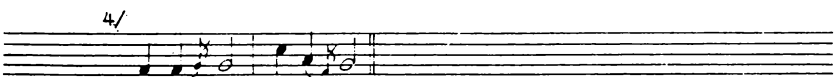
A ma-lom-ba, a ma-lom-ba.

2. Há-rom mó-nár le-gény, há-rom mó-nár le-gény,

A ma-lom-ba, a ma-lom-ba.

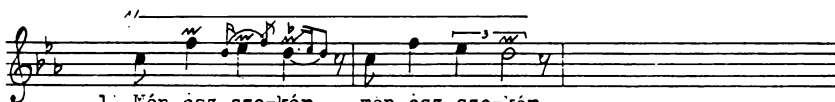
3. Egyik szítál, másik réstál,
Harmadik gris' csinyál,
Harmadik gris' csinyál
A málomba, a malomba.

4. Mónárné, csárdásné,
Hadd el az uradat,
Szeress még engemet,
Mónárné, csárdásné.

ifj. Gyöke József (sz. 1884)

Kórógy, 1940. VIII

Parlando $\text{♩} = 144-160$

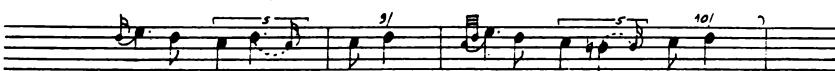
1. Mén asz sze-kér, men asz sze-kér,

Májd a ma-lom- ba ér, májd a ma-lom-ba ér,

A ma-lom-ba, a ma-lom-ba.

2. Há-rom mó-ná-rj- le-gény, há-rom mó-ná-rj-le-gény,

A ma-lom-ba, a ma-lom-ba.

3. Éggyikő szitáll,
 Másik rostaql,
 Á hármádk grízt csinyál,
 Á hármádk grízt csinyál
 Á málombán, á málombán.

4. Molnárné, csáplárosné,
 Csárdásné, kocsmárosné,
 Molnárné, csáplárosné,
 Csárdásné, kocsmárosné,
 /:Hájtst el az urádát,
 Szeress még engömet,
 Molnárné, csáplárosné!
 Molnárné, kocsmárosné!

Tóth József (sz. 1879)

Kórógy, 1960. X.; 1957. X.

155

Rubato ♩ .90-104

1. Mén a sze-kér, mén a sze-ker, m-

Majd a ma-lom- ba jér, m- majd a ma-lom- ba jér,
 A ma-lom- ba, a ma-lo-mg-ba.
 2. Há-rom mol-ná-ry le-gény, há-rom mol-nár- le-gény
 A ma-lo-mg-ba, a ma-lo-mg-ba.

3. Egyik szitál,
 réstál,
 Másik réstál,
 szitál,
 Hármádk grist csinál,
 Hármádk grist csinál
 A málombá, a málombá.

4. Molnárné, csordásné,
 Hagyd el az urádát,
 Szeressé még engémet,
 Molnárné, csordásné!

Losa István (sz. 1910)
 Losa Istvánné Szilágyi Etel (sz. 1912)
 Deák Ilona (sz. 1934)

Kórógy, 1958. II.
 Kórógy, 1968. XII.
 Kórógy, 1960. X.

Parlando -134

1. Jáj,én-né-ké-mg, jáj,szo-mo-rú fe-jem-nek,
 Ó,jáj né-kém, szé-gén bú-nös Pé-tér-nek,

Mert sze-mé-jé-tj jó mes-ter-nek
 Még-tá-ga-dám ked-vé-ért egy em-bér-nek.

2. Ó, fájdalom, ó, jáj Istenöm,
 Ó, hogy kellett ij gonoszságra mennem,
 Ó, jáj, hová kellő már lënnem,
 Ezér lelkém vóná nekem,
 Ezér lelkém volná is, el kell vesznem!

3. Mindëntudó Jézus, este mëgmondád,
 Ki szívemnek csalárdságát jól tudád,
 Péter magáto mire ádá,
 Isten fiját háromszor mëgtagadá.

Fábián Jánosné Fábián Julianna (sz. 1905)
 Dezső Illésné Gajnok Borbála (sz. 1884)
 Losa Istvánné Gajnok Sára (sz. 1889)
 Kistót Istvánné Bózsó Julianna (sz. 1886)

Kórógy, 1966. X.

Kórógy, 1958. II.

157

Parlando rubato $\text{♩} = 120-126$

1. Mëg-hált ér-tem az én é-des Jé-zu-som,
 Xi ja bün-ből en-gé-met mëg- tisz-tí-tott
 Ó, hát kér-lek, ez ó-rá-ban

Vi-dy be lel-kem a szép meny-or- szág-já-ban.

2. Áldozot értem az Úr Jézus Krisztus,
 Ki já keresztfán érettem sóhajtott,
 Ném hágy engém az hálálbá,
 Sőt béviszem az ő menyországjá.

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1966. X.

158

Poco rubato $\text{♩} = 148-142$

1. Se-re-gé-kj-nek há-tá-ly-más nagy ki-rao-ja,
 Kö-nyör-gé-se-mj szé-kö-de-ty meg-tá-lál-ja.
 Mert szi-ve-met so-ky bú-á-ly-ja
 nagy bu-jar-sja
 Oj-ján bün-tö-lj, mint a meg-ter-helt ga-ja.
 O-lyan mint a bün-től

1a/ 1b/ 2a/
 2b/ 3a/ 3b/
 4a/ 4b/ 4c/ (h)
 5/ 6/ (h)

2. Im, előttem megáláztam magámát,
megálázom
 Földre hájtvan szomorodott orcámat,
hájtom
 Hállam még, Atyám, csendes szómát,
Urám, végső
csendes búját,
 Add még, kérlek, szívűdőlő vartó lelki jómat.
 nékem

Turós Károlyné Kozma Vilma (sz. 1895)
 Kistót Istvánné Bózsó Julianna (sz. 1886)
 Dezső Illésné Gajnok Borbála (sz. 1884)
 Losa Istvánné Gajnok Sára (sz. 1889)
 Sülyös Palkó Miklósné Istóka Rebeka (sz. 1894)

Rétfalu, 1960. X.
 Kórógy, 1958. I.

Kórógy, 1958. I.
 Haraszti, 1960. X.

3. Kihez hájtsám búba merült fejemet,
 Ki köti be mēgsebezett szívemet,
 Há te jis elhāgysz engēmet,
 Elveszek énő, há nem szānodő lelkemet.
há tē nem szānod bűnőmet.
vétkēmet.

4. Gyākran szívűdől folyāmodom elődbe,
 Könűrgēsemő hāsson fēl āz egekbe,
 Urām, hādd jusson elődbe,
 Vétkejimet temesdō el ā tengőrbē!

Győke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1960. X.; 1958. II.

5. Oeroek Isten, foeloette irgālmāsō vāgy,
 Mēgtérēshöz kegyelmed is igēn nāgy,
 Engőm, tālpigē bűnőstō, nē hāggy,
 Vigāsztālāst szomorú szívemnek ādj!

Palizs Józsefné Pöte Julianna (sz. 1899)

Szentlászló, 1958. II.

159

$\text{♩} = 76$

- Gye-re ha-za, paj-tás, mert itt mēg-ver-nek!

- Nem négyed én, par-tác, meg-ha-ra-dúl-ne!

Hozz bort a ma-gyar-nak, pé-lin-kát a rác-nak,

Sört a né-möt-nek!

id. Losa István (sz. 1882)

Kórógy, 1940. VIII.

160

♩ = 112-120

1. Há-zá is el- kei-ne men- ni,

Még itt is kel- ne ma-ra-dý- ni,

Söt-tét az et-sza-ka, bá-oám, ki-sér- jél há-zá,

Még-szol-gá-lom majd vá-la- há.

2. Háza is el kelne menni,
 Jó egészséget mondanni
 Apámnak, anyámnak, az én kedves hábámnak,
 Hogy bevaqltam kátonának.

192

3. Volt szeretőm tizenkettő,
Ténnáp is elhagyott kettő.
Az egyik élhagyott, a másik megtágadott,
Hogy katonagyerők vágók.

Pöte Istvánné Dezső Jolán (sz. 1883)

Szentlászló, 1957. IX.

161

$\text{♩} = 96-104$

1. Há-za is el kel-ne me-ny- ni,
Jó je-gés-sé- gőt mon-da- ni
A-bám-nak, a-nyám-nak, az én ked-ves bá-bám-nak,
Hogy bé-vál-tam ka-to-ná- nak.

2. Há-zá is el köl-ne mē-nyi,
Meg it is köl-lne már-án-nyi.
Sötét az étszáká, bá-bám, kisér-jél há-zá,
Mē-gszol-gálom máj-d vál-lá-há.

2. Háza is el kölne mēnyi,
Meg it is kölne máránnyi.
Sötét az étszáká, bábam, kísérjél háza,
Mégszolgálom májdváláha.

3. Volt szeretőm tizenkettő,
Tennáp is elhagyott kettő,
Az egyik elhagyott, a másik megtárgadot,
Hogy kátoná gyerők vágyok.

Gyöke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1957. IX.; 1940.
VII.; 1958. I.

JEGYZETEK

I. A – Kötetlen, ütempár- szerkezet (Gyermekdalok)

- 1 Kiolvasó. Tetraton dallam m-r, m-d főmotívumon. Metronómszám és záróhang nincs feltüntetve. KL gyf-éből másolta BJ.
- 2 Szerbhorvát kiolvasó. Tetraton dallam, s-m főmotívumon. Metronómszám és záróhang nincs feltüntetve. KL gyf-éből másolta BJ.
- 3 Pentachord dallam, második foka változó minőségű. Ha dúr-hexachordnak fogjuk fel, első foka hiányzik, és a negyedik foka változó minőségű. Főmotívuma s-l-s-m. Vö. MNT I. a megfelelő címszavaknál hasonló és eltérő dallamokon.
- 4 Dúr-hexachord dallam, negyedik foka változó minőségű. Főmotívuma s-l-s-m. Vö. MNT I. a megfelelő címszavaknál.
- 5 Tetrachord dallam, első foka változó minőségű. Ha dúr-hexachordnak fogjuk fel, első és második foka hiányzik, és negyedik foka változó minőségű. Főmotívuma s-l-s-m. Vö. MNT I. a megfelelő címszavaknál. Metronómszám és záróhang nincs feltüntetve. KL gyf-éből másolta BJ.
- 6 Hexachord dallam, a hexachord rendszer 4. módusát képviseli. Vö. MNT I: 686-694. sz. Metronómszám és záróhang nincs feltüntetve. KL gyf-éből másolta BJ.
- 7 Triton dallam. Párcserélő körjáték. Vö. MNT I. a megfelelő címszavaknál. A játéknak szerbhorvát párhuzamai is ismertek, általában "Igra kolo" kezdettel. Metronómszám és záróhang nincs feltüntetve. KL gyf-éből másolta BJ.
- 8 Triton dallam. Altató. Vö. Cinege I. (és 2.a b) sz. KL gyf-éből másolta BJ, aki megjegyzi: inkább "belinke" hallatszik, mint "belike".
- 9 Moll-pentachord dallam. Szerkezete átmenet ütempár és strofa között. Szövegét vö. MNT I: 958. sz. (népdalokkal rokon gyermekjátékok). Kisgyerek korában tanulta. A 2. vsz.-ot kétszer éneкли. Metronómszám nincs feltüntetve. KL gyf-éből másolta BJ.
Dallam nélkül hangzott el a következő párbeszédess szerepjáték.
A gúnár és az anyaliba párbeszéde.
- Pipāqm, Pipāqm /Pipém/, kákás jóu rēgelt!
- Ágyonistēn!
- Miēr jōtēl?
- Széip lāqnyēr.
- Ākit ātām, hovāq tēteed?
- Mīg elmēntem ā kutkāqrā /kútkávára/, elvitējk ā vāstrokka. !/?
- Nekōm vā' sok pējbāqm.
- Nekōm vān sok pējnzēm.
- Nekōm vā' sok libāqm.
- Ādd visszá!
- Nēm ādom!
- Hā nēm ādod, clopōm.
- Nēm ādom!
- Bārii! Bārii! Bārii! (együtt)
(gyújtó) - Mi volt ez a szép kis játék? Mesélje el, hogy hogy van. Kik játszották? - Gyerökök. - Azt tudom, de milyen szerepet? Kik játszották: a gúnár, meg a...? - Āz ānyuk. - No, ezt mondják el! - Āz ānyālibā,

igön. – A veszekedés után mi történik? - Az történik, hogy az anyától a gúnáor ellopja a libakát. Élszédi sorhá mind, ádig gyöüzködnek égyütt, mig az égéjszét élszédi, és ákkor kéjsz a jätéjk. Még ékzédik előürl.

Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910)
Sülyös Jánosné Balázs Mária (sz. 1903)

Haraszti, 1960. X.
lcj. Kubinyi Zsuzsa 1988.

**I. B – Kötetlen recitatív
(Siratók)**

- 10 Két kádenciás (4 és 2) sirató. Dallama rokonságban van a Kájoni kódex (1634–1671) egy "Chorea" jelzésű táncával és annak egyházi népének változatával (Náray: Lyra Coelestis, 1695, ld. Hozsanna 212. sz.). Kapcsolatukról a "Rákóczi-nóta" csoporttal ld. K–V 65. l. Megj. MNT V: 70. sz.
- 11 A siratódallamok nagy formáinak felső felével egyező kis forma, két kádenciás (5 és 4), az 5-ön csak az első sorban zár. Megj. MNT V: 70 j A1 és MTA OK XIV: 20. sz.
- 12 Egy kádenciás sirató, a nagy forma felső felével egyezik. Megj. MNT V: 70 j A2
- 13 Két kádenciás (4 és 2) sirató, hangterjedelme elég nagy. A "Rákóczi-nóta" családdal rokon. Ld. a 10. sz.-nál mondottakat. Megj. MNT V: 71. sz. Beszédszerű előadásban, a 13. sz. dallamfoszlányaival ugyanez az énekes még három siratót adott elő.

Apját és öccsét siratja. Megj. MNT V: 71 j A1.

"Ó, édes Istenöm, mire is vittem föl, amit nem reméltem, hogy a paqrom és a testvéröm is égy évbe estek el a hártérrön. Sē nem laqthattám, sē nē, tudháltám, csak az hírért hallottam! De azt sē tudom, mőre vānnák eltemetve. Csāk azér meęgis nágyot hátták, mert négyvenöt eęves özvegy vágyok. Ázutá mind kocsiyal, lóuvál vergődtem mindön nap. Úgy kínlódtám, mind égy embēr, mind égy feęrfi, szāntottám, vetőttem. Most égy éve elādtám a lovāmát még a kocsit, így nem dolgozok oján erőset, de csak azér mégiscsāk sokát dolgozok. Óu, édős jóu Átyām, az én pāromrā gondolok, nem is tudom, mőre vān, még azt, hogy Lőrinc mőre vān. Az én édős, okos āpikaqm, āki āvvāl mēnt el a temetőbe, hogy égyetlenégy fiјacskaqját sē laqtháltá utójjaqrá. Mert ez vóut az égyetlenégy fiјa, evvel sē szóuhātott égy szót sē. Utójjārā is énrām márādít, leęn szāntottám neki, eę dolgoztám. Nyócvānyóuc esztendős vót āz, de nem vót az ā nāp, hogy a fiјacskaqját fél nē hoztā vónā: Kāntor Illčeskeęt. Ēn még Kāntor Māri vágyok, égyetlen lānyā, mire vittem; oján mágānos életre! Ąki oān nágy özvegy életőt ěltem négyvenöt esztendőt. De hālāt ādok āzért a jó Istennek, soha nem vágyok beteg, hānem mindég dolgozok. Mindég rēggel koraqn dologbā vágyok, este későn gyūvők hāzā. De āttul meęg félők is még kérnī vālāmit, mert mindönöm vān. Hāt, édős jóu Átyām, imādlāk is tēgōdet, jārok is a templombā, hogy ott térdőt állvā imādkozzāk... mert eęnneękōm jóu egęzségōt ādtāl, jóu erőt, férfi erőt, ākivel ěn ānyit birtām dolgozni, fuvārozni, csak āzért fāj is, hogy az én urāmāt, az én testvérōmet nem lātom tōbbet. De azt nem kereshetōm föl, hūlt teteme nincs temetőbe. Oján gyōryōrū szép feјfāt vōttem neki...

Győke Illésné Kāntor Māria (sz. 1881)

Szentlāszló, 1957. IX.

Urát siratja. Megj. MNT V: 71 j A2.

"Eęn Istenöm, eęn Istenöm, mit kelōtt meęeęrnōm, hogy eęnneękōm az eęn férjemet el kelōtt kísérni a hártérre. Ązt gondoltā, mājđ visszā fog még gyūnni, de nem laqtām tōbbet. Nēm tudom, hogy vān-ē rājtā keęt kápā fōđ

vágy egy sē, de itt hágyott hoz nekul ket aqrvá gycrokomre. Mennyit kelőtt eęneękőm kínozni, haqzát épitenyi, mindont szaqtányi, vetnyi. Negyvenhát eęves özvegy vágyok, eęs eęn meęg á sirjaqrá sē mehetok, se á testvérőmnek, sē neki! Kedves paqrom, ugyan mit eęrtem, nágy özvegységre háttál étt. Á széęén éđős ápikaqmát nyolcványoęc esztendős korábá háttád étt. Eęn szaqntottám, eęn gyámolgáttám űket, ányikaqt is ápikaqmát is. Kedves paqrom, hogy gondolhátok oján messze vilaoęrá raqd, mikor nēm tudom, eře nízzeek-ē áz eęg álátt, há este kiaoęlok, vágy ára, mer nēm tudom, mére esteęl el, mer nēm tudom, hogy mej taqjon vān, vágy szeretneęk odárepűlni, de nēm bírok. Kedves elfelejthetetlen paqrom, hoz eęneękőm ijen nágy özvegységöt ádtāl, áki eęneękőm ijent kelőtt viselnőm, még keęt laqnt félneveletgnőm. Ijen aqrvá özvegy életöt élttem, így vágyok mást hetvenhát eęves.

Győke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1958. I.

Apját siratja. Megj. MNT V: 71 j A3.

”Ó, éđős draoęá ápikaqm, áki sokát háttāl nekőm, sokát mondtāl, de mind beętelt; hogy így laqnyom, úgy laqnyom, mēnj el férjhd, de nēm hállgáttám á szavaqmrá. Negyvennyoęc esztendős özvességöt szenvedtem, de mindēnnáp eszőmbe vān, mit mondott áz én éđős ápikaqm. Oján kőnveket hágyott, oján énoękőket szerkesztőt, oján okos ápa vóft, nēm hállgáttám á szávaqrá. Így léttem, eęy negyvennyoęc eęves özvegy, áki negyvenöt eęvíg szaqntottám, vettem kézzel vetőt gábonaqt, hát laqnc fōdet hágyott, ábból éldőęélők özvegyőn. De sokát kéll dolgoznom, de csák úgy mōhetneęk mēgmondáni neki, lēnfizneęk ás sírbá, mēgmondánaqm: Éđős ápikām, áz igázát tudott mondani! De örökös mondaqst hágyott á szívevre, hogy éppen úgy áhogy mēgmondta: Mēgājj, laqnyom, mēgājj, nēm úgy szeretnek májd aqm á gycrkők, mind áhogy tē gondolod, hānēm májd raqd sē níznek, tē mēg mēgőregszól, nēm lész paqrtolofđ, nēm lész, áki tēędőt seęítsőn, hānēm májd á mágád keze erejéből kéll mēęélnőd! De dolgozok is eliget, mert nyoęcvānādik eęvbe vágyok, meęgis nyóe dārāb fōdet kéll dolgoznom, ápró dārābokāt. Az őregőbb fōdeket mēg áz unokām mōę á vōm dōgozi. És így élők, lōttözők itt, aqdom á jó Istent mindēę, templombá jaqrok eęs így dolgozqatok, de haqlāt ádok áz űrnak, sohā beteg nēm vágyok, hānēm mindēę dologba laqt mindőnki, mindőnnel jól vágyok, nēm szűkőlkődők sēm mibe, á kezem munkaqoęból mōęélők.

Győke Illésné Kántor Mária (sz. 1881)

Szentlászló, 1950. X.

- 14 Két kádenciás (1 és 2) sirató, hangterjedelme elég nagy. Megj. MNT V: 71 j B-dallam nélkül.
- 15 Sirató paródia. Egy kádenciás, elég nagy terjedelmű dallam. Megj. MNT V: 70 j A3 (1098–1099. I.).

**II. A – Strófikus szerkezet
(A magyar népzene régi stílusú
rétege)**

16–26 Tetrapódikus giustók, egyetlen dallamgondolatból építkeznek. Szótagszám-szerkezet és sorzáró ritmus szerint feloszthatók: 1. 11 szótagú, a sorzáró ütemben egy hanggal, 2. 13–14 szótagú, a sorzáró ütemben két vagy három hanggal. Az MNT VI: I típusába (1–222 sz.) tartozik valamennyi, összesen 15 változat. Jellemzően dunántúli dallamok. Féliállam formában is élnek (köte-tünkben ilyen változataik nem szerepelnek), hasonlóan a siratódallamok nagy és kis formáihoz. Idegen nyelvű párhuzamaik főként a féldallamoknak akad-nak, pl. bolgár, mongol, morva, román. Típusukat ld. még J I: 50, 51, 53 dunántúli és dél-dunántúli.

16–21 A fent említett 1-es alcsoportba tartozó 11 szótagos "cinegék". A szöveg s'rófaismétlő középkori ballada (Vargyas: A m. nb. és Eur. II: 77), de már csak 1 vagy 2 vsz.-kal. Funkciójuk itt tánc vagy "mulató nóta". A szlavóniai lakodalmakban magyarok, horvátok egyaránt éneklék és játsszák. Ld. még Berze N. I: 175–179 l., EMV 422 l., Drávaszög 3. sz. és Gombos 141. sz.

16 Var.: 1)2)3): 2. vsz.

Hegedűn is elhangzott mint "ugrós tánc". Teljes értékű változat, az MNT VI: 77. sz. alatt is megtaláljuk gl záróhangra transzponálva.

Hujbert Ferenc (sz. 1890)

Szentlászló, 1957. X.

Var.: a másodszeri előadás eltérései. (Kétszer játszott.)

- 17 Két változat.
 1/ – Főszöveg 1960, Gyökéné. Megj. MNT VI: 100. sz. "Egyugróban táncolnak rá".
 2/ – 1957, Beczéné. Metronómszám 88, záróhang d. Megj. MNT VI: 119. sz.
 Var.: 1)5)7)8): 2. vsz.; 4 a): 2. vsz. először; 4b): 2. vsz. másodszor; 2)3)6): 2. vsz. Beczéné; 9): Beczéné.
 Szövegvar: Beczéné.
- 18 Megj. MNT VI: 113. sz. A 2. vsz. eltérései csak díszítésekben mutatkoznak.
- 19 Három változat.
 1/ – Főszöveg 1957, Palizsné. Megj. MNT VI: 114. sz.
 2/ – 1958, Kántor. Metronómszám 112, záróhang h. Megj. MNT VI: 115. sz.
 3/ – 1960, Nemes. Metronómszám 122, záróhang h. Megj. MNT VI: 118. sz.
 Var.: 1 a)2 a): 2. vsz.; 1 b)2 b): Kántor; 2 c): Nemes.
 Szövegvar.: 1. vsz.: Kántor; 2. vsz.: Kántor és Nemes.
- 20 Három szentlászlói változat.
 1/ – Főszöveg 1966, Kelemen. Megj. MNT VI: 123. sz. Modoros előadás.
 2/ – 1958, Kelemen. Tempo rubato, metronómszám 100 záróhang cis.
 3/ – 1966, Toth. Tempo giusto, metronómszám 116, záróhang b. Megj. MNT VI: 126. sz.
 Var.: 1): 1. vsz.; 2)3)7c): 2. vsz. 1958, 4)6)7d): Toth; 5a) 7a): 2. vsz.; 5b): 1. vsz. Toth; 7 b) 8 a): 1. vsz. 1958; 8 b): 2. vsz. Toth.
 Szövegvar.: 1. vsz.: Toth; 2. vsz.: Kelemen 1958 és Toth.
- 21 Kvartváltó változat. Megj. MNT VI: 221. sz. Ugyanennek az énekesnek későbbi felvétele a kvint és kvartváltás között ingadozik (AP 3748 g, 1960. X. lej. K Zs 1988). Itt nem közöljük. A 3. 4. vsz. párosító. A későbbi felvételen csak ez a két vsz. hangzott el.
 Var.: 1) 4): 2. vsz.: 2) 3): 3. vsz.
 Múdalos és bizonytalan dallamfordulatokkal hangzott el kétszer egymás után az itt következő változat.

♩ = 88-92

- Ho-l hál-tál az éj-jel, ci-nő-ge-ma-dár?

- Ab-lá-kod-ba hál-tam, ked-ves vi-lo-jám.

- Mért nem jöt-tél hoz-zá-mj, ci-nő-ge-ma-dár?

- Pél-tem az u-rad-tól; ked-ves vi-lo-jám.

2. – Jó lova ván néki, hámárø házájér,
 Jáj lett vóná nékòm, hogyhá itten ér.
 Jó lova ván néki, hámárø házájér.
 Jáj lett vóná nékød, hogyhá itten ér.
3. Ott sem imädkozok
 Ä mëgholt hívekér,
 Häne, imädkozok
 Ä szögény rábokér.

Másodsor:

2. – Nincs itthol az urám, cinögemädär,
 Rétfälusi réton lovák után jár.
 Jó lova ván néki, hámárø házájér,
 Jáj lettø vóná nékød, hogyhá jitten ér.

Ledø Ádám (sz. 1872)

Rétfalu, 1960. X.

Var.: 1) 3a): 2. vsz. 2 a): 2. vsz. eløször; 2 b): 1. 2. vsz. másodsor; 3 b): 1. vsz. másodsor; 3 c) 4): 2. vsz. másodsor

Szintén jegyzetbe kívánkozik a következø változat. Két különbözø dallam egybeøtvözése szokatlan a népi gyakorlatban. A másik dallam mint refrén szolgál (ld. a 99–101. sz.-ú dalokat). Hasonló eljárást tapasztalhatunk F. Kuhaë múlt század végi gyűjteményének szerbhorvát dalaiban. A különbözø megformálás inkább színpadias polgári ízlésnek tűnik. Ez a változat megj. MNT VI: 132 j.

Qasi giusto ♩=100-108

1. - Hol vol-täl az éj-je-ly, ci-nø-ge-ma-där?
 - Ä-b -lä-kod-bä häl-tam, ked-ve-sy bä-bi-cäm! m

- Mért nem jöt-tél hoz-zá-mj, ci-nő-ge-ma-dár?

- Fél-tem az u-rád-túl, ke-dy-ve-sj ba-bi-cám!

2. - Nincs itthon az uramő cinőgemádär,
 Á kőrógyi rétön lovák utän jár,
 Jó lová ván neki, hámär házájér,
 Jáj lész neködä, rúzsám, hä májd házájő. (Attaca:)

Egy-két szál, hä-rom szál,

Hun-cut vol-tä, rú-zsám, mert még-csál-täl.
 Ku-tya

Toth József (sz. 1879)

Kőrógy, 1960. X.

Var.: a 2. vsz. eltérései.

Szövegvar.: refrén: ismétléskor

- 22-26 A 16-26 alatt említett 2-es alcsoportba tartozó 13-14 szótagos "kanásztáncok", 2 vagy 3 sorzáróhanggal. Kanásztánc vagy verbung néven ismeretesek. Szövegeik vaskosak, mint az táncokban gyakori. Ld. Drávaszög 4. sz. is az MNT VI: I típusán kívül.

22 Megj. MNT VI: 128. sz.

Var.: a 2. vsz. eltérései.

- 23 Három változat ugyanazon énekestől.

1/ - Főszöveg 1960. Megj. MNT VI: 207. sz.

2/ - 1940. Metronómszám 112, záróhang c. Megj. Kalangya 27. sz. Itt a szöveg fonetikus lejegyzése nem egyezik a gyf-ével. A gyf-ben még ez áll: 7 éves korában tanulta az "apócsától" (nagyapa), aki akkor 60-70 éves volt és ezt a nótát gyerek korában tanulta (1850-1860). Harasztin is ismerős.

- 3/ – 1958. Metronómszám 106, záróhang cis.
 Var.: 1) 3) 6 b): 3. vsz.; 4 a) 6 a): 2. vsz.; 7 a): 2. 3. vsz.; 2): 1–3. vsz. 1958; 4 b) 7 b): 2. vsz. 1958; 5): 1. 3. vsz. 1958.
- 24 Megj. MNT VI: 129. sz. és Kalangya 26. sz. Ez utóbbi nem a helyszíni lejegyzés szövegével: "Nem hia<ó^ba nevezetés a durjaók, a durjaók,/ Nem jarjuk mâ kedves rózsaóm szaporaqn, szaporaqn. /Mi is lenne, kis angyalkaqm, szébb annaql, jobb annaql, /Mégölelnél, paqros csókot úgy annaql. úgy annaql." A gyf-ben ez áll: kryptádia. Disznótorban énekelte az "apikája", s mint kislány tanulta el, leste el. A 22–24. sz.-ú dalainkkal kapcsolatban KL a közismert "karádi kanásznótára" utal.
- 25–26 Szaffikus formájú változatok szótagszám szaporító tréfás szöveggel.
- 25 Két változat ugyanazon énekestől.
 1/ – Főszöveg 1957. Megj. MNT VI: 218. sz.
 2/ – 1940. Metronómszám 100, záróhang b.
 Var.: 1): 1. vsz.; 2): 2. vsz. és 1. vsz. 1940; 3 a) 4 b) 6 b), 11 a) 12) 13): 2. vsz. 3 b) 8) 9) 10) 11b): 1940; 4 a) 5 a) 6 a): 1. vsz. 1940; 5b): 2. vsz. 1940; 7): 2. vsz. és 1940.
 Szövegvar.: 1940
- 26 Három változat ugyanazon énekestől. Lakodalomban hajnal felé dalolgtatják "viccből". Ugyanettől az énekestől Király E. is gyűjtötte 1957-ben (Gyöngyk. IV: 8. sz.).
 1/ – Főszöveg 1957. Megj. MNT VI: 219. sz.
 2/ – 1958. Metronómszám 100, záróhang f.
 3/ – 1960. Metronómszám 104, záróhang c.
 Var.: 1): 1. 2. vsz. 1958; 2) 1. vsz. 1960; 3) 4): 2. vsz. 5): 2. vsz. 1958; 6): 1. vsz. 1958; 7): 1. 2. sz. 1958 és 1960; 8): 2. vsz. és 1. 2. vsz. 1958, 1960; 9 a): 1. vsz. 1958 és 1. 2. vsz. 1960; 9 b): 2. vsz. 1958. 10): 1. 2. vsz. 1960; 11) 12) 13): 2. vsz.
 Szövegvar.: 1. vsz.: 1960; 2. vsz.: 1958 és 1960.
- 27 Tripodikus giusto dallam. Az MNT VI: III. típusának jegyzetdallama, ugyanis nem ütemváltó, mint a változatok zöme. Ld. J I: 52-dunántúli is. Énekese a 2. vsz.-nak csak IV sorát tudta: "Visszajövök három esztendő múlva." Megj. MNT VI: 368 j/a.
- 28–31 Tetrapódikus, a b a b ritmusszerkezetű, pontozott ritmusú dallamok. A II. és IV. dallamsoruk pontosan kvintváltó, az I. és III. sor ezektől is, egymástól is kissé eltér. Eddigi teljes értékű változatai csak Szentlászlórról kerültek elő, műdallal kevert változatai a Dél-Dunántúlról is. Az MNT VII: XVII. típusát (48–48. sz.) képviselik. Szlovák variánsokról is tudunk.
- 28 Megj. KL 108: 21. sz. és Rozmaring 72. sz.
 Var.: Gajnok
- 29 Két Változat ugyanazon énekestől.
 1/ – Főszöveg 1966. Megj. MNT VII: 48. sz.
 2/ – 1960. Metronómszám 136, záróhang c.
 Var.: 1) 1. vsz. és 1960; 4 a) 6: 1. sz. 3): 1. vsz. 1960; 2) 4 b): 2. vsz. 1960; 5): 1960.

Zömmel a dél-dunántúli és szlavóniai magyarság köréből előkerült dallamok, de változataik szórványosan az egész nyelvterületen megtalálhatók. A szlavóniai változatokra jellemző a fríg színezet. Leginkább rabénekek, pásztor dalok, bújdósóénekek stb. Ismeretesek még szlovák és cigány változatok is. A típus ld. még J I: 38 és 39.

32 Három változat ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1958. 1. 2. vsz. Megj. MNT VII: 99. sz.

2/ – 1958. 3. 4. vsz. Metronómszám nincs feltüntetve, záróhang g.

3/ – 1940. csak a 3. vsz. Metronómszám 72, záróhang c. KL megjegyzése a gyf-ben: "További szövege megegyezik Petőfi költeményének szövegével. Érdekes, hogy a falu ezen ősi dallamára műköltemény szöveget is ráhúztak! (Nem akadály, hogy az eredeti versszakokat kettétördeelve egy strófából kettőt gyártottak.)"

Var.: 1): 4. vsz. és 1940; 2) 3) 5) 6 b): 1940; 4): 3. vsz.; 6 a): 2. vsz.

Szövegvar.: 3. vsz. 1940.

Modoros, hetyke előadásban hangzott el a következő változat. Megj. MNT VII: 98–99 j.

Parlando $\text{♩} = 208-188$

1. Ráb va-gyok, rab va-gyok,
Szá-ba-ú-lást vá-rok,
A jó Is-ten tud-já,
Mi-kor szá-ba- dú-lok.

1a/ 1b/
2a/ 2b/
3/ 4a/ 4b/ 5/ 6/

2. Há megszábadulok,
Oj fogadást téscék: hogy
Mindén nap háromszor
Á templombá mégyek.

3. Ott sem imádkozok
Á megholt hívekér:
Hánem, imádkozok
Á szegény rábókért.

Kocsis Illés (sz. 1907)

Szentlászló, 1960. X.

Var.: 1 a) 2 a) 4 a): 2. vsz.; 1 b) 2 b) 4 b) 5: 3. vsz.: 2. 3. vsz.

33 Megj. MNT VII: 100. sz. és Kod. cml. 1943: 319 I. Itt utal KL Berze N. I: 556, 554 és 290 l.-ra.

Szövegvar.: 2. vsz.: a gyf-ben bejelölve.

34 Két változat ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1966. Megj. MNT VII: 101. sz. Ugyanettől az énekestől Király E. is gyűjtötte 1956-ban (HITK 1969: 154–156 l. 2 b)

2/ – 1960. Metronómszám 160, záróhang ais.

Var.: 1): 3. 4. vsz.

Szövegvar.: 4. vsz.: 1960.

35 Megj. MNT VII: 102. sz.

Var.: 1): 1. 2. 4. 5. vsz.

36 Megj. MNT VII: 103. sz. Igen szépen díszített archaikus előadás. Stílusban ez áll legközelebb a század elején Garay által gyűjtött kórhgyi dallamokhoz (MNT VII: 106, 108. sz.) Az énekes kétszer éneklia a dallamot, az eltérés a másodszeri előadásra vonatkozik, ugyanígy a második záróhang is.

A szöveg régi ballada töredék, megtalálható már Pálóczinál is (PHÁ 300. sz.), kiadta Thaly is, Kálmány hagyatékából szintén előkerült, Garay századeleji gyűjtéséből pedig Bartók jegyezte le (Bartók 40. sz.). Káldy szerint "virágdal" a XVII. sz. utolsó negyedéből, amely "Thökölynek a váradi basa által történt elfogatása után keletkezhetett." Ezt az állítást egyelőre semmilyen hiteles történeti adat nem támasztja alá.

A paraszti-világi előadástól elütő, templomias énekstílusban adták elő a következő változatot. Részletes lejegyzés készült mind az 5 vsz.-árol. Itt csak az 1. vsz.-al közöljük. A variálódás csak a díszítő hangokban fordul elő, főhangokban alig. Megj. MNT VII: 103 j és MTA OK XIV: 1 b. Az utóbbi helyen KL a következőket írja (276. l.): "Harasztiban e dal előadása kevésbé cifrázatos, de egyébként az általam felvett 9 változat közül hetet "hehentéscsel" díszítve énekelnek."

Parlando rubato $\text{♩} = 108$

1. Im ho-ly ke-re-kö-dik

Egy fe-ke-te fel-nő,

Á-ban ta-g-löz- ko-dik

Sar- gá- lā- bú hól-lou.

<p>2. Ájj még, hollou, ájj még,
Hád üzenjek tőled
Ápámnák, anyámnák,
Jegybéli mátkámnák!</p> <p>3. Há kérdik, hogy vágyok,
Mondd még, hogy ráb vágyok,
A nehéz rábságból
Ném szabáduhátok.</p> | <p>4. Há megszábadulok,
Oj fogadást teszök:
Mindő nap háromszor
Á templomba megyök.</p> <p>5. Ot sém imádkozok
Á megholt hívekér:
A szégény ráboknák
Szabádułasokért.</p> |
|--|---|

Nagy Jánosné Miócza Borbála (sz. 1902)

Szentlászló, 1957. IX.

Var.: 4. vsz.

37 Megj. MNT VII: 104. sz.

Var.: 1. vsz.

38 Két változat ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1960. 1–6. vsz. Megj. MNT VII: 105. sz. Archaikus stílusú, szép előadás.

2/ – 1940. 1–3. 5–7. vsz. Metronómszám 122, záróhang cis. Megj. KL 108: 3. sz., Kalangya 10. sz. és Rozmaring 32. sz. (A metronómszámok egyik kiadásban sem egyeznek.) A gyf-ben még ez áll: A jelenlevő előadók (Záké János, Ambrus Pál, Izsák József, Borka János, id. Losa István) kivétel nélkül mind ismerték. Érdekes, hogy a cifrázatok legnagyobb részt megegyeztek, és az előadás szövegrésze még azoknál is az ősi kiejtés szerinti, akik (pl. Záké) városjárt ember létükre a köznapi beszédben már nem teljesen használják az ősi kiejtést. Csodálatos bájít ad az előadásnak a magasított terc és szeptim következtében előálló, kissé lágyított (temperált hangszeren visszaadhatatlan) bővített szekundok. Tökéletesen megkülönböztethető: h, b, b, f, f fis.

Var.: 1 a) 2 a) 4 a) 8 a) 9 a) 11 a): 1. vsz.; 1 b) 4 b) 8 b): 2–5. vsz. és 1940; 2 b) 7 d) 11 b) 18 c): 1940; 3 a): 1. vsz. és 1940.; 3 b) 7 a): 2. vsz.; 5) 6 d) 7 c) 9 d) 10) 13) 14): 5. vsz.; 6 a): 1. 2. vsz. és 1940: 6 b) 7 b) 9 c) 16) 18

- b): 3. vsz.; 6 c) 12): 4. vsz. 9 b): 2. 4. vsz.; 15): 1. 5. vsz.; 17): 1. 3. vsz.; 18 a): 1. 4. 5. vsz.
- 39 Két változat.
1/ – Főszöveg, Kelemen. 1–4. vsz.
2/ – Izsák. Csak a 2. vsz. ismétléssel. Metronómszám 104, záróhang as.
Var.: 1): 4. vsz.; 2 a) 3) 6 a): 1. 3. 4. vsz.; 7) 8 b): 3. 4. vsz.; 8 a): 1. vsz.; 2 b) 5) 6 b): Izsák.
- 40 Megj. MNT VII: 107. sz.
Var.: 1) 5) 6 c) 7 c) 8 b) 10 d): 5. vsz.; 2): 4. 5. vsz.; 3): 2. vsz.; 4 a) 6 b) 7 b) 10 c) 11 d): 4. vsz.; 4 b) 10 a): 1. vsz.; 6 a) 7 a): 1. 2. vsz.; 8 a): 1. 4. vsz.; 9 a): 1. 4. vsz. és 2. vsz. másodsor: 9 b): 2. vsz. másodsor és 5. vsz.; 10 b) 11 c): 2. vsz. másodsor; 11 a): 1. 5. vsz.; 11 b): 2. vsz. először.
- 41 Két változat ugyanazon énekestől, két egymást követő napon. Megj.: MNT VII: 110. sz.
1/ Főszöveg. 1–4. vsz. A meggyilkolt fonólány balladája (Szűcs Maris, ld. Vargyas: A m. nb. és Eur. II 123. sz.)
2/ – Másik napon. Csak 5. vsz. Metronómszám 132, záróhang a. KL megjegyzése: Az "Imhol kerekedik" változatai, bizonyítékát adva, hogy a három faluban egyformán el volt terjedve. Az eredeti török időbeli szövege az idők folyamán betyárballada szöveggé alakult, s érdekes, hogy milyen formában jutott át a Dunán Bogojevóra, ahol a II. dallamsor szövege megismétlődik és bővített (kettős) sorra alakítja az eredeti 4 soros, 6 szótagú A osztályú dallam II. sorát (Gombos 25–28. sz.)
Var.: az 5. vsz. eltérései.
- 42 Megj. MNT VII: 11. sz. Van még egy felvétel 1960-ból, de ez rossz minőségű. Az énekes közlése: "Emböri nóta" (nem nők éneklük).
Var.: 1 a) 2) 3 a): 2. vsz.; 1 b) 3 b) 4): 3. vsz.
- 43 Megj. MNT VII: 112. sz.
Var.: a 3. vsz. eltérései.
- 44 Megj. MNT VII: 112 j. Egyébként teljes értékű változat, jegyzetbe csak azért került, mert a kötetben a "Dallamok" fejezet lezárta után érkezett.
Var.: 1 a) 3): 3. vsz.; 2): 2–4. vsz.; 1 b): 4. vsz.; 4): 2. 3. vsz.; 5) 6): 3. 4. vsz.
- 45 Megj. MNT VII: 113. sz.
Var.: 1 a) 2 a): 2. vsz.; 1 b): 3. vsz.
Díszítések nélküli, modoros hangvételi előadás a következő jegyzetdallam.
Megj. MNT VII: 113 j.
1. Rászállott a páva
Vármégye házará,
A szegény ráboknák
Szabadulására.

Parlando ♩ =94-98

2. Rab va-gyo-ky ,rab va-gyok,
 Szá-bá-du-lás-ty vá-rok,
 A jó Is-ten tud-ja,
 1/
 Mi-kor szá-bá- du-lók.
 1a/ 1b/

3. Há még szabadulok,
 Oj fogadást teszök,
 Minden nap háromszoro
 A templomba megyök.

4. Ott sém imádkozom
 Az elhunyt hívekért,
 Hánem imádkozom
 A szegény rábokért.

Balázs Dávid (sz. 1902)

Haraszti-Ómoravica, 1969. II.

Var.: 1 a): 1. 4. vsz.; 1 b): 3. vsz.

- 46 Megj. MNT VII: 114. sz. egyszerűbb lejegyzésben. Itt csak 1. vsz. dallamával közöljük. KL észrevétele a lejegyzés alján: A dallamsorok végén jelentkező hangrezgetés nem vibrato, hanem különböző intenzitású trilla, mely leginkább azonos ritmusformában tudatosnak fogható fel.
- 47 Négy változat ugyanazon énekestől.
 1/ – Főszöveg 1957. 1. 3. 4–7. vsz. Megj. MNT VII: 115. sz.
 2/ – 1960. 1–5. vsz. Metronómszám 66–76, záróhang d. Lej. KZs 1988.
 3/ – 1960. 6–7. vsz. Az 1–5. vsz. után attacca kezd. Lej. KZs 1988.
 4/ – 1969. 6. 7. 1. 2. vsz. Metronómszám 148, záróhang es. Csak a főhangok eltéréseit jelöljük a négy dallamváltozatban.
 Var.: 1 a) 2): 7. vsz.; 1 b): 6. vsz. 1960; 3): 4. 5. 7. vsz. és 1960; 4): 1960; 5): 5. 6. vsz. és 1960.
- 48–50 A régi stílusú magyar népdalok között aránylag ritka 10 szótagú tripodikus sorok (4+4+2-es tagolódás). Az új stílusban gyakori jelenség. Ugyanez a sorszerkezet az uralkodó az újabb szerb rímes párversű népdalokban. A MNT VII: XXXI. típusát (250–290. sz.) képviselik (8 változat). Ritmusuk parlando-

rubato és giusto, ill. nyolcad és pontozott negyed alapegységeken belül hullámzó tempó, amit gyakran ugyanaz az előadó is vegyít. Ebben a típusban, eltérően az eddigiektől, az I. sor végén oktáv helyett az alaphang szólal meg, a főzárlat kis terc helyett az alsó szeptima, a III. dallamsorban gyakori a súlyos helyen megszólaló acol-fríg színezet. Az elő- és utótag közötti kvintvál-tás csak nyomokban fedezhető fel, a sorok fekvése viszont megegyezik a pontos kvintváltozókéval. A szerkezeti képlet A Av B Bv, A Av B C és A B C D vagy A5 A5v B között hullámzik. A dallam elterjedt az Alföldön, Erdélyben, Moldvában, szórványosan az észak-nyugati, dél-dunántúli és szlavóniai területeken. (Ld. Al-dunai 28–30. sz. Vö. Berze N I: 556–557 l. is.) Főként szerelmi és katonadalok, esetleg balladák vagy balladás dalok. A dallamot 1832-ben közlik először a múlt századi gyűjtemények, Bartalusnál több változata is megtalálható. Tudunk lengyel és szlovák variánsokról is.

48 Négy kórógyi változat, három ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1958, Izsák. 1–3. vsz. Megj. MNT VII: 267. sz.

2/ – 1940 Izsák. 3. 2. vsz. Metronómszám 116, záróhang b. Megj. KL 108: 9. sz. és Kalangya 20. sz.

3/ – 1960 Izsák. 1–3. vsz. Metronómszám 80, záróhang b.

4/ – 1940 Losa. 1. 4. vsz. Tempo giusto, metronómszám 78, záróhang c. Megj. MNT VII: 168. sz. KL megjegyzése a gyf-ben: Harasztin Mosonyi Mihály tudja így. Az előző változat parlandoja táncritmussá alakult, az alkalmazkodó ritmus is az újabb stílus hatása lehet.

Izsák József 1960-as változatának 2. és 3. vsz.-ában a II. dallamsor ezen a furcsa módon tér el:

Var.: 1) 3) 4): Losa; 2): 2. vsz.

Szövegvar.: 1. vsz.: Losa; 2. vsz.: Izsák 1940. Ezen kívül a 3. vsz. kezdete 1940-ben "Megégett" ("Leégett" helyett).

49 Két változat ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1960. 1–4. vsz. Megj. MNT VII: 269. sz.

2/ – 1960. 3. 2. vsz. Metronómszám 104–122, záróhang h.

Var.: 1 a) 2) 3 a): 1. vsz.; 2 b): 4. vsz. és 3. vsz. másodsor; 3 b) 2) 4 vsz.; 4) 6 b): 2. vsz. másodsor; 6 a): 3. vsz. másodsor; 7): 3. 4. vsz. és 2. vsz. másodsor; 8): 4. vsz. és 2. vsz. másodsor. Az 1. vsz. I. sora itt az oktávon zár (ld. a 2) var.-t.).

50 Két változat. 1/. – Főszöveg 1960. 1. 2. vsz. Megj. MNT VII: 276. sz.

2/ – 1957. Nincs szalagon. 1–5. vsz. Metronómszám és záróhang nincs feltüntetve.

Var.: 1) 2 a) 8 b): 1. vsz.; 2 b) 4) 7): 1. vsz. 1957; 3 a) 3 b): 1. vsz.

kétféleképpen 1957; 5) 8 a): 2. vsz. másodszer; 6): 1. vsz. és 2. vsz. másodszer; 9 a): 1. vsz. előszer; 9 b): 1. vsz. másodszer.

Szövegvar.: 1. vsz. 1957.

51–53 Szótagszámszerkezet méginkább a III. és IV. dallamsor alapján az előző dallamokhoz tartozó csoport.

51 Két változat ugyanattól az énekestől.

1/ – Főszöveg 1958. 1–4. vsz. Metronómszám nincs feltüntetve. (A bejelölt szám a 2/ változaté nyolcad alapegységre értelmezve.) Megj. MTA OK XIV: 24. sz. Ugyanitt (308 l.) KL a következőket írja: ...”dërénka”. Valamikor lányok és menyecskék járták körbe fogódzva, kezdetben lassan, majd egyre jobban belemelegedve: ”ugrátták, száládták, frissen jaqrtoq.” Harasztin is a derenkázás járta. /A dallam/ régi stílusú, de ”ülö előadásban”. A nem táncszerü előadás ellenére is kivethető a 6/8-os lükettés, ami a tánc két részes rítmusára nem hat zavarólag. (A felvétel végén): – Hogy táncolták? – Ném táncoltunk rá, csak úgy fogódtunk... Nágynágyn kört. És énekelünk. – Körben? – Körben lépégettünk ilyen sántán. ”Fijátál lánká írtám, mikó tanútam.”

2/ – 1960. 1–7. vsz. Metronómszám 58, záróhang cis. Lej. KZs 1988, aki következőképpen ír: Különös hatású előadás. Olyan, mintha valami kultikus ének volna: nagyon mély, rekedtes hangon énekel, a díszítések zordan és szigorúan hatnak. Minden súlyos ütemrészzen hallható a lába dobogása (legalább is valószínűleg az) a fapadlón... Szép. KZs lejegyzésében 6/8-as ütem helyett triolákat és kvintolákat találunk 2/4-es ütemben.

Var.: 1 a): 1. 3. 6. 7. vsz. 1960; 1 b) 5): 4. vsz. 1960; 2): 2. 3. 4. vsz.; 3): 1–4. 6. vsz. 1960; 4): 2. vsz.; 6 a): 1. 3. 6. vsz. 1960; 6 b): 2. 4. 5. 7. vsz. 1960.

52–53 Közeli változatok. Az 52. sz. megj. KL 108: 8. sz., de nem a saját szövegével, hanem az 53. sz.-éval és a saját 3. 4. vsz.-ával, tempo rubato jelzéssel. Az 53. sz. megj. Kalangya 19. sz. az 5. vsz. nélkül, szintén tempo rubato jelzéssel. KL a gyf-ben a következőket írja: NB! a harasztii öregek előadásában szinte nincs kettős mássalhangzó. Lehet ezt szláv hatásnak is felfogni, de gondolkozóba ejt a (pl.) látam szó kiejtése. Ezt ezen az ősi lakosságú helyen így mondják: látám a 2. szótag illabiális a-ja a kettős mássalhangzó (tt) egyszerű kimondása következtében kis külön hangsúlyt kap, s az á hangzó kissé megnyúlik. Veszedelemesen hasonlít a látám igealakhoz, amely az ősi nyelvben megvolt, az újból kiveszett. Nem lehetséges-e, hogy az ősi alakban nem volt meg a kettőzés, s ez csak későbbi (talán német) hatás alatt jött létre? Az ősi nyelvemlékekben nincs kettőzés, holott a latin nyelv ortográfiájának mintájára adva volt a lehetőség (pl. a Halotti beszédben). Fontos volna a legnyugatibb és a legkeletibb nyelvszigeteket ilyenfajta vizsgálat alá venni (Muravidék, moldvai csángók ősi telepei).

54–55 Szüreti dalok. A szőlőőrészről hazatérő lányok énekeltek. Szüreti mulatság nem volt, de a fiatalság szőlőörzés közben együtt szórakozott. Ilyenkor volt alkalom a kiéneklésre is. Ebben a változatban csak Szentlászlóról került elő. Harasztin a szöveget más, modernebb dallamon éneklék. Ennek a dallamnak nincs közeli rokona, és bár nem egyértelműen egymagú, a dallamsorok

Még nem nyé-ré-mű azt az egy-gyet,
Hogy fe-jem-be té-gye-mű töb-bet.

oth Sándorné Fabó Julianna (sz. 1887)

Szentlászló, 1940. X.

- 56 Az MNT VII: XXXI. típusának (352–355. sz.) jegyzetes képviselője Dudanóta szerű táncdallam, alaptípusa 7–8 szótagú, tetrapódikus. Elmosódottabb változataiban rubatósodás is megfigyelhető. Néhány változatban viszont jól felismerhető az egymagú kvintváltás és a "négy pentaton völgý", ezek ritmusa és mélydikus árnyalatai önálló típust rajzolnak meg. Kevés változatban került elő, de körös-körül a nyelvhatár vidékekről minden dialektusterületről talán határozottabb ritmusú dallamrokonok vonzották magukhoz, vagy szorítottak ki hajdani változatait. Szövegei különféle szerelmi dalok, vannak közöttük kryptadiák, mint kórógyi változataink is. A múlt század végén Káldy is közölte (más szöveggel), mint XVII. sz.-i bújosónótát, ezt az állítást azonban semmi sem bizonyítja. Cigány variánsáról is tudunk, szlovák variánsára KL utal.

Az itt közölt változat "szövege XVII. századbéli műszövegre utal, amelynek poétikus fordulatait a népdal drasztikus csattanóval fejezi be" (MTA OK XIV: 280 l.). A drasztikus csattanókat minden nyomtatott alak (öt helyen is megj.) kihagyja, mint a KL 108: 13. sz. is, ahol a 3. és 4. vsz. első két sora teszi ki az egész 3. strófát, vagy a Kalangya 30. sz., amely a 4. vsz.-ot teljes egészében kihagyja, és a "csöcse" helyett az illedelmesebb "melle" kifejezést alkalmazza. A Kod. eml. (320 l.) csak az 1. vsz.-ot közli. A gyf-ben szereplő teljes szövegével csak az MNT VII: 355 j/d alatt találjuk meg. A Rozmaring 4. sz. alatt ugyanabban az alakban szerepel, mint KL 108: 13. sz.

KL megjegyzései a gyf-ben: 2. vsz. nyírfába=nimfába? nyírfás? Szövegét vö. Kisfaludy K. Népdalok 23. sz.

Garay Ákos is gyűjtötte a század elején. A teljesség kedvéért ezt a változatot is mellékeljük.

A többi gyűjtött változat már kopottas dallamokon került elő. Ifj. Losa István már csak féldallamként énekelte, annak ellenére, hogy szövegét néhai apjánál teljesebben tudja, és hogy egyébként igen muzikális. Itt nem lehet szó egyébről, mint a régi stílus kvintváltó elvének elhomályosodásáról az ifjabb nemzedék körében – állapítja meg KL (MTA OK XIV: 280 l.).

Rubato ♩ = 112-120

1. Egy szem szó-ló-tj meg-e-het-nék,
Mind-jár job-ba-nj be-szél-het-nék,
E-ke-seb-ben

2. Há já levéből ihátnám,
Mindjár jobban dánolhatnám.	6. Cecsi ván bécsi retekéből,
Szemöldöke mind sejméből.
3. Túl á Tiszán egy nyírfásbán
Táláltam egy szép kislányrá.	7. Ásszúszőlőből á nyáká,
Nádi mézből áz ájáka.
4. Hol á rubinyó, hol á gyémánt,
Á két kárjá liliomszál.	8. Áz eleje árányoltár,
Elébe térdelni nem kár,
5. Bús plántából ván á hátá,
De gyönyörű az alakja.	9. Nem sajnálnám mind tököstül
Odálökni, csak így füstöl.

ifj. Losa István (sz. 1908)

Kórógy, 1958. II.

Var.: 1): 5. vsz.; 2): 3. vsz.; 3): 3. 4. 5. 7. 8. vsz.; 4): 3. 5. 7. vsz., 5): 6. vsz.; 6 a):
2. vsz.; 6 b): 7. vsz.

Toth József két változata ép forma ugyan, de dallamfordulataik esetlenek kopottasak.

1. Egy szem szó-lót meg-e-het-nék,
Mingyaort jobban beszélhetnék.
Ékősebben
Há á levéből ihátnám,
Mingyaort jobban dánolhatnám.

Rubato, poco parlando ♩ = 172

2. Túl a Du-naon, a Bács-ká-ban

Sze-rel-mes vó- tam é-^(#)szű laon-ba. ^(#)

Hol a ru-bin, hol a gyé-maont,

A két kár-já li-li-jom-szaol.

3. Csöcse ván bécsi retékből,
 • vót
 Szömöldöke mind sejömből
 /:Asszú szőlóból a nyáká,
 Naqdmézből még az ájáká.:/

4. Áz eleje áranyóltár,
 Elibe térgyölni nēm kaqr.
 (szóval: ez megint csúnyá)
 Nēm sájnaqlnaqm mind
 tököstül
 Beleverni, szint úgy füstöl.
 (mēgin csúnyá.)

Toth József (sz. 1879)

Kórógy, 1958. I.; 1960. X.

Két változat. 1/ – Főszöveg. Záróhangja nincs feltüntetve. Megj. MTA OK XIV: 4 b. 2/ – 1960. Molto rubato-parlando, metronómszám 168, záróhang nincs feltüntetve. Minden vsz.-ot ismétél, kivéve a 4.-et.

Var.: 1 a) 3: 1. vsz.; 1 b): 3. 4. vsz. és 2–4. vsz. 1960; 1 c) 5 a): 1. vsz. 1960; 2) 4 b): 4. vsz.; 4 a): 1. 3. vsz.; 5 b) 7 c): 2. vsz. 1960; 5 c): 3. vsz. 1960; 5 d) 6 b) 10 b): 4. vsz. 1960; 6 a): 4. vsz. és 1–3. vsz. 1960; 7 a): 3. vsz. és 1. 3. vsz. 1960; 7 b): 4. vsz. és 4. vsz. 1960; 8): 1. 3. vsz. és 1. vsz. másodszor 1960; 9): 1. vsz. először 1960; 10 a): 2. 3. vsz. másodszor és 4. vsz.; 11): 1. 4. vsz. és 4. vsz. 1960.

Szövegvar.: 1. 3. vsz.: 1960.

57–58 Ritmikában és melodikában igen határozott, pontozott ritmusú, izopodikus dallamok, az MNT VII: XXXIV. típusának (414–418. sz.) képviselői. A változatok száma kevés, a nyelvterület távoli peremvidékeiről valók, főleg Szlavóniából. Tetrapodikus sorszerkezet, a szlavóniaiak heteropodikusak, ritmusképletük a b b, főzárlatuk az oktáv. Főleg szerelmi (kryptadikus) és bordal szövegekkel kerültek elő. Három soros változatát Bácskertesről ismerjük (MNT VII: 418 j d), nyolc szótagos "tűsköm"-tánc változatára KL utal (Gombos 103–111. sz. ld. MNT VIII: LXI. típus). Mint féldallam is él. Szlovák variánsokról is tudunk.

Valamennyi változatunk (összesen 6) Szentlászlóról való, de Kürtös János szerint "kótája ismerős Harasztin is".

57 Négy változat, három ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1958, Gyökéné. 1–3. vsz. Megj. MNT VII: 414. sz. és MTA OK XIV: 6a. A lejegyzés alapján: "Apikaqm énekölte, mikor kicsit iszkos volt. Disznótorkor vägy... mikor úgy mulatták, akkor ojan szép mulató nótákát mondták".

2/ – 1960, Gyökéné. 1–3. vsz. Metronómszám 138–150, záróhang d.

3/ – 1957, Gyökéné. 1. 2. vsz. Metronómszám 128, záróhang e. Az 1. vsz. kezdete: "Bort innám én, de nincs mit".

4/ – 1940, Varga. 1. 2. vsz. Metronómszám 120, záróhang c. Megj. MNT VII: 416. sz. KL 108: 6. sz. és Kalangya 5. sz.

Var.: 1) 3 a): 1. vsz. 1957; 2): 2. 3. vsz. 1960; 3 b) 5): 1940; 4): 1. vsz. 1940; 6): 2. vsz. 1940.

Szövegvar.: 2. vsz.: Varga

58 Megj. MNT VII: 415. sz.

Var.: a 2. vsz. eltérései.

Bizonytalan előadásban hangzott el a következő változat, különösen a második dallamfél botladozó. Helyszíni lej. a 3. vsz. és a töredékes 2. vsz. Megj. MNT VII: 414 j.

Poco rubato $\text{♩} = 142$

1. I-há-tj -nám én, de nincs mi-tj,

Bo-rért kül-dő -né-ke, de nincs kit, h

Be-teg az én an-gya-lom,

Mé-gis el-mén, há- non-dom.

Dáruszörű páripám
 Alig állhat a lábán.

3. Á szép ásszony méssze lát,
 Borért külte az urát,
 Míg az urá borért jár,
 Bárná legény véle hált.

"Az én ápikaqmtól."

ecze Józsefné Kántor Éva (sz. 1898)

Szentlászló, 1957. IX.

9–64 Egyike a legelterjedtebb ötfokú, kvintváltó beszédritmusú dallamoknak, összesen 26 változat 42 különféle lírai, betyár és pásztor szövegstrófával. Az előtag J I: 80-általánosan elterjedt, főleg alföldi és piaióc (ld. MNT VIII: XLV és XLVI. típus) típusát képviseli, de b3-as főzárata a J I: 84-székely és szlavóniai típushoz vonzza (ld. Al-dunai 41–54. sz.). Utótagja megegyezik a J I: 208 jellemzően dél-dunántúli dallam utótagjával. Variálódás szempontjából valamennyi dallam elég egyöntetű, egy esetben a III. sor kis terc helyett a kvanton zár.

59 Öt változat ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1958. 1–3. vsz.

2/ – 1940. Szövegváltozatként közölve a gyf-ben a 62. sz.-ú dalnál. 1–3. vsz.

3/ – 1958. 4. 5. vsz. Metronómszám 198–180, záróhang cis.

4/ – 1958. 6–8. vsz. Metronómszám 196–168, záróhang c.

5/ – 1960. 9–11. vsz. Metronómszám 180–200, záróhang b.

Var.: 1): 4. vsz.; 2) 6 a): 3. vsz.; 3) 10. vsz.; 4): 2. vsz.; 5): 8. vsz.; 6 b) 8 a): 7. vsz.; 7) 10): 5. vsz.; 8 b): 11. vsz.; 9 a): 4. vsz. először, 9 b): 4. vsz. másodsor; 11): 6. vsz. másodsor és 7. vsz. először.

Szövegvar.: 4. 5. vsz. a lejegyzésben így két féleképp beírva.

60 Négy kórógyi változat.

1/ – Főszöveg 1960, Gyöke. 1–5. vsz.

2/ – 1940, Losa és Gyöke. 1. 5. 2. 3. vsz. (A 4. vsz. Gyöke.) Metronómszám 132, záróhang d. Megj. KL 108: 2. sz. és Rozmaring 2. sz. A gyf-ben ez áll: A három falu egyik legelterjedtebb nótája; mindenki ismeri és sok

változata kering a köztudatban. A régi stílus eleven valóság a három falu zenei életében.

3/ – 1958, Losa. 1. 6. vsz. Metronómszám 166–152, záróhang h.

4/ – 1969, Kisgyöke. 1. 2. 7. 8. vsz. Metronómszám 100, záróhang cis. Lej. Szomjas Sch. 1975.

Var.: 1): 2–6. 7. vsz. és 1940, 1958; 2): 2–6. vsz. és 1. vsz. 1958; 3) 6 b): 3. vsz.; 4): 7. 8. vsz. 1940. és 1. vsz. 1958, 1969; 5 a): 4. 7. 8. vsz. és 1940, 1969; 5 b) 6 d): 6. vsz. és 1. vsz. 1958; 6 a): 2. vsz.; 6 c): 4. vsz.; 6 e) 7. 8. vsz. és 1940, 1969; 7): 2. 3. vsz.; 8): 3. 6. vsz. és 1940, 1958.

Szövegvar.: 2. 3. vsz. Gyöke és Losa 1940.

Kisgyöke Sándor a 2. vsz.-ot a következő eltérő dallamon énekelte:

Parlando rubato ♩=100

2. Azt go-do-lod, min-deg így lesz,
Hogy sze-re-tón so-ha nem lesz
De-hogy nem lesz, hisz má-ris van.
Nál-lad-nál szebb vi-rág- szál is.

Szomjas megjegyzése: A "Már megmondtam, bús gerlice" kezdetű 7 b3 b3-as kadenciájú, 4 versszakos dalban éneкли 2. vsz.-ként.

61 Négy kórógyi változat.

1/ – Főszöveg 1957, Toth. 1–3. vsz.

2/ – 1960, Toth. 1–3. vsz. Metronómszám 192–200, záróhang a.

3/ – 1940, Záké. 2. 1. 4. vsz. Metronómszám 132, záróhang cis. Megj. Kalangya 11. sz. A gyf-ben alul: igen sok parlando dallamban ott kísért az 5/8-os ritmus.

4/ – 1958, Záké. 2. 1. 5. 6. vsz. Metronómszám 152, záróhang d.

Var.: 1): 2. vsz. és 1. 2. vsz. 1960 és Záké; 2): Záké 1940; 3): 6. vsz.; 4 a): 1. vsz. 1960; 4 b); 2. 3. vsz. 1960 és Záké 1940; 4 c): Záké 1958.

Szövegvar.: 1. 2. vsz.: Záké. Az 1. vsz. III. sorát csak 1958-ban így.

62 Négy szentlászlói változat.

1/ – Főszöveg 1957, Palizsné. 1–3. vsz. A 2. 3. vsz. szövege párosító.

2/ – 1960, Kocsis. 4. 5. vsz. Metronómszám 208–166, záróhang nincs feltüntetve.
 3/ – 1958, Kelemen. 6–8. vsz. Metronómszám 100, záróhang cis.
 4/ – 1940, Lavada, Gajnok, Gyökemati, Ferenc. 9–12. 6. 13. 14. vsz. Metronómszám 128, záróhang c.
 Var.: 1 a) 2 a) 3 a): 4. vsz.; 1 b) 2 b) 5) 8): 5. vsz.; 1 c): 6–14. vsz.; 2 c): 6–8. vsz.; 3 b): 7. vsz.; 4 a): 4. vsz. először; 4 b) 6 a)): 4. vsz. másodszor; 4 c): 6. vsz.; 6 b): 5. vsz. először; 7 a): 3. vsz.; 7 b): egyik énekes 1940.
 Szövegvar.: 6. vsz.: 1940. A gyf-ben még egy strófa lejegyezve Harasztiról az énekes neve nélkül ld. 64. sz. 10 vsz.
 Kelemen Mihály 1960-ban énekelt változata csak szövegben tér el. A 6. vsz. után még két kryptadikus vsz.-ot énekelt:

Tiző három esztendeje
 Ném vót piná já kezemben.
 Most az egyszerű ákárté lenni,
 Most is májd még ákárt önni.

Há já pájtás ně lett vóná,
 Hát á piná mégéttə volná,
 De já pájtásə něm engedte,
 Kemény fárkát beleverte.

Kelemen Mihály (sz. 1916)

Szentlászló, 1960. X.

63 Három változat Szentlászlóról.

1/ – Főszöveg 1957, Döme. 1–3. Szövegét Izsák Magja Sándortól (1940) tudja.
 2/ – 1957, Döme. 4. 5. vsz. Metronómszám 100, záróhang h.
 3/ – 1960, Tothné. 6. 7. vsz. Metronómszám 172–192, záróhang nincs jelölve.
 Var.: 1) 2 b): 5. vsz.; 2 a): 4. vsz.; 3) 4): 6. 7. vsz.; 5): 7. vsz.; 6): 4. 5. vsz.

64 Négy változat Harasztiról.

1/ – Főszöveg 1958, Pozsár. 1–3. 5. vsz.
 2/ – 1969, Balázs, 1969. 1. 2. 6. 4. 5. vsz. Metronómszám 124–192, záróhang h.
 KL megjegyzése: Szlavóniában is él ez a régi stílusú, kvintváltó, pásztoréletről szóló dallam, amelynek változatait Horgosról és Dávodról is láttuk. Alaptípusát közli J I: 80.
 3/ – 1969, Balázs. 7. vsz. Metronómszám 112–126, záróhang b. Megjegyzés: Allaga Géza "Szerelmes kántor" c. operettjéből ismert műdalának felére rövidült változata.
 4/ – 1960, Batonáné. 8. 9. vsz. Metronómszám nincs jelölve, záróhang h. A 10. vsz. a 62. sz.-ú dalnál mellékelve a gyf-ben, mint szövegváltozat Harasztiról, énekes neve nélkül.
 Var.: 1 a): 1. vsz. Balázs; 1 b): 2–7. vsz. 1 c) 2 c): 8. 9. vsz.; 2 a): 4. 6. vsz.; 2 b): 7. vsz.; 3): 3. vsz.; 4 a) 6) 7): 4. 6. 7. vsz.; 4 b): 8. vsz.; 5): 3. 5. 8. 9. vsz.; 8): 9. vsz.; 9): 6. vsz.; 10.): 4. 6. 8. 9. vsz.; 11): 7. vsz. és 4. 5. vsz. 1969.

Szövegvar.: Balázs. Az 5. vsz. első két sorát uő. így énekelte: "Tavasza vagy Szentgyörgy napra, Szentgyörgy napra vagy tavasza".

65 Fehér László balladája. Dallamának alaptípusa szintén J I: 80, de 4-es főzárata J I: 30-általános, főként észak-nyugati, palóc és dél-nyugati típusához húzza. Megj. Kalangya 15. sz. Penavin O. két vált.-át közli Kórógy 19–24 l. (talán ugyanettől az énekestől vagy fiától Izsák Drúzsó József 50 éves, a

gyűjtés évét nem tudjuk, a dallamváltozat kopottas). A gyf-ben még: Izsák József falubeli zenész (nem egyedüli kereseti forrása!). Előadása biztos kikristályosodott. A közölt nótát egy cigánygyerektől tanulta Baranyában Igen szép, teljes változat.

Szövegvar.: 2. vsz.: Kis.

1958-ban felvett 20 vsz.-os változatát a Stud. Mus. III. 1962 közli teljességében (222 l. és folyt.)

Parlando

1. 1- Lász-ló, Lász-ló, Fe-jér Lász-ló, 1-
 Lo-vát lo-pott Fe-jér Lász-ló
 Rá-vá-got' a szé-só ló-rá,
 Na-gyot pat-tant az os-to-ra.

1a/ 1b/ 2a/ 2b/ 3a/ 3b/ 3c/ 4a/ 4b/ 5a/ 5b/ 5c/ 5d/ 5e/ 7a/ 7b/ 8a/ 8b/ 9/ 10/ 11a/ 11b/ 11c/ 11d/ 12/

<p>2. Nányot páttánt az ostorá
Behállatszott Gönc városbá.
Gönc városá meghállottá,
Ki ásóra, ki kápára.
* Ki jászóra, ki kápára,
Fejér László fogásará.</p> <p>3. Fejér Ánná meghállottá,
Hogy a bátya el ván fogvá.
Fejér Ánná meghállottá,
Hogy a bátyá el ván fogvá.</p> <p>4. – Fogd bē, kocsis, négy lovadá,
Tégy föl négy mérő járányát,
Tégy föl négy mérő járányát,
Szábádítsuk a bátyámát!</p> <p>5. Kocsis befogtá já lovát,
Felöntötte az arányát,
Elindulták messzi áutra, éj-dē
Bátyaszábádításará.</p> <p>6. – Gyú tē, szürke, gyüttő fákó,
Mőre ván a börtönájtó?
Gyütő, szürke, gyütő fákó,
Áhon ni jáz börtönájtó!</p> <p>7. Fejér Ánná jēre nēm szólt,
Végigsétált a fojosón.
Fojosórol fojosórá,
Úgy mēgy a börtönájtórá.</p> | <p>8. – László, László, kedves bátyám,
Élöl-ē még, vágy megháltál? éjdē
– Sē nēm élők, sē nēm álszok, éjdē
Mindig rúllád gondolkozok.
* Térdig vásbán, tálpig gyászban,
Ákásztófát várván várván.</p> <p>9. Fejér Ánná ēre nēm szólt,
Végigsétált a folyosón,
Fojosórol fojosórá,
Kérdő bírő szobájára.</p> <p>10. – Urám, urám, Török Ántál,
Ádok négy mérő arányát,
Ádok négy mérő arányát,
Szábádíts' ki a bátyámát!</p> <p>11. – Nem kell nékömm az arányád,
Hájjal vélem az étszáká,
Hájjal vélem az étszáká,
Kiszábádul bátyád vissza!</p> <p>12. Fejér Ánná jēre nēm szólt,
Végigsétál a fojosón,
Fojosórol fojosórá,
Úgy mēgy a börtönájtórá.</p> <p>13. – László, László, kedves bátyám, éjdē
Mit mondott az Török Ántál?
Hájjak vélle az étszáká,
Kiszábádulsz, bátyám vissza!</p> |
|---|--|

* A dallam második felére

- 14 – Nő hájj vele, já bitáγγgál,
 Ákásztófáráválóvál,
 Nékoem fejemet levőszí, hējde
 Nékőd szūzességőd vőszí, ējde
 * Néken fejemet lēvőszí,
 Nékőd szūzességőd vőszí!
- 15 Fejér Anna ēre sēm szólt, ējde
 Végigsétált á folyosón,
 Fojosóruł fojosórá,
 Kérdő bírő szobájára.
- 16 – Urám, urám, Török Ántál, ējde
 Vélled hállok áz étszaká,
 Vélled hállok áz étszaká, há
 Kiszábáduł bátyaom vissza.
- 17 Elig hogy már lefeküdek,
 Kint áz gáγγbán békócsörgés, ējde
 – Nő féjj, Anná, Fejér Anná, ējde
 Lovák mēnnenk itátásrá.
 * Lovák mēnnenk itátásrá,
 Záblá csörög á szájukbá.
- 18 Fejér Anná jere nēm szót, ējde
 Végigsétált á folyosón,
 Folyosóruł folyosórá,
 Úgy mēgy á börtónájótóra.
- 19 – László, László, kedves bátyám,
 Élől-ē még, vágy mögháltál?
 Felelték áz többi rábok:
 – Elkísérték á zsandárok,
 * Sík mezőben, zöld erdőben,
 Ákásztófá tetcjében.
- 20 – De nēm szoktam átkozásom,
 Mozdóvízed vérré váljon,
 Törülköződ lángot haγγnyon,
 Hogy égesse még áz árcod!
 * Hármínchárom gyógypátiká
 Ūrűjjon ki á számodrá,
 Hármínchárom szekér szálmá
 Rohádjon el áz ágyadbá!

* A dallam második felére (a 20. vsz. V–VIII sora szintén)

Izsák József (sz. 1892)

Kórógy, 1958. I.

Var.: 1 a) 3 b): 11. vsz.; 1 b) 3 c): 12. vsz.; 2 a) 5 d): 13. vsz.; 2 b): 20. vsz.; 3 a): 3. 5. 8. 18. 19. vsz.; 4 a): 2–12. 14. 17. 19. 20. vsz.; 4 b): 13. 15. 16. 18. vsz.; 5 a): 2. 20. vsz.; 5 b): 3–6. 8. 10.–13. 16–19. vsz.; 5 c): 7. 9. 15. vsz.; 6): 11. 16. vsz.; 7 a): 2. vsz.; 7 b) 11 b): 3. vsz.; 8 a): 2–7. 9–16. 18. "o. vsz.; 8 b): 8. 17. vsz.; 9): 2. 4. 5. 9. 10. 12. 13. 15. 18. 19. vsz.; 10): 4. 12–18. vsz.; 11 a) 2. 4. 7. 9. 11. 12. 15. 16. 19. 20. vsz.; 11 c): 8. 10. 13. vsz.; 11 d): 17. vsz. másodsor; 12): 2–5. 9. 10. 14–18. 20. vsz.; 13): 8. vsz.; 14 a): 2. 12. 13. 18. 20. vsz.; 14 b): 9. vsz.; 15 a): 5. vsz.; 15 b): 8. 14. 17. vsz.; 15 c): 16. vsz.; 16): 14. vsz. másodsor; 17): 2. 14. vsz. másodsor; 18): 2. vsz. másodsor és 3. 8. 19. vsz.; 19): 2. 11. vsz. és 17. 19. vsz. másodsor; 20): 8. 11. 13. vsz.; 21): 9. 11. vsz.; 22): 15. vsz.; 23): 14. vsz.

Hegedűn és cimbalmon is előadták a balladát. A dallam egymás után négyszer hangzott el. Itt csak az első kettőt mellékeljük:

Rubato molto $\text{♩} = 132$

$\text{♩} = 124$

V. This system shows the first two measures of the piece. The Violin part (V.) begins with a melodic line featuring a triplet of eighth notes. The Piano part (C.) is mostly silent in the first measure, then enters in the second measure with a rhythmic accompaniment of eighth notes.

V. This system covers measures 3 and 4. The Violin part continues its melodic line. The Piano part features a more active accompaniment with eighth-note patterns. A *rit.* (ritardando) marking is placed above the Violin staff at the end of the system.

V. This system shows measures 5 and 6. The Violin part has a melodic line with some grace notes. The Piano part continues with a steady eighth-note accompaniment.

V. This system covers measures 7 and 8. The Violin part features a melodic line with a long note in measure 8. The Piano part has a complex accompaniment with eighth-note patterns and some grace notes.

v.
c.
♩ = 126

v.
c.

v.
c.

v.
c.

hegedű: id. Izsák József (sz. 1892)
cimbalom: ifj. Izsák József (sz. 1917)

Kórógy, 1960 X

66–67 Tizenegy szótagú, általánosan elterjedt giusto változatok, az MNT VIII. LXIV. típusát képviselik. Ld. J I: 66-általános is. KL szerint "az újabb erdélyi stílus dallamaira emlékeztető" variánsok (Szlav. hétk. 135. l.).

66 Négy változat ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1957. 1. 2. vsz.

2/ – 1960. 1. 3. vsz. Metronómszám 96, záróhang es. Lcj. KZs 1988.

3/ – 1969. 3. 4. 1. vsz. Metronómszám 126, záróhang es.

4/ – 1969. 5. 6. 7. vsz. Metronómszám 132, záróhang d.

Var.: 1): 2. 5. 7. vsz.; 2): 1. vsz. 1960; 3): 5. 6. vsz. és 3. vsz. 1960, 1969; 4) 6): 1960; 5): 4. vsz.; 7): 3–7. vsz. és 1. vsz. 1960; 8): 3. 4. vsz.; 9): 1. vsz. 1969; 10): 4. 7. vsz.; 11): 4. vsz. és 1. vsz. 1969.

Szövegvar.: 3. vsz.: 1960. Ezen kívül az 1. vsz. I. sor 1960-ban: "Szánt az eke"… ("Szánt az ökör" helyett).

67 Hat változat.

1/ – Főszöveg 1958, Pozsár. 1. 2. vsz.

2/ – 1940, Pozsár. 1. 3. vsz. Metronómszám 96, záróhang a. Megj. KL 108: 10. sz. és Kalangya 22. sz. KL a Sz. N. 108. sz.-ra utal.

3/ – 1960, Sülyösné. 4. vsz. Metronómszám 88, záróhang a.

4/ – 1958, Sülyösné. 4. vsz. Metronómszám 96, záróhang gis. Nem közöljük.

5/ – 1960, Kelemenné. 5. 6. vsz. Metronómszám 112, záróhang f.

6/ – 1969, Balázs. 7. vsz. Metronómszám 112, záróhang h.

Var.: 1): 1. 5. 6. vsz.; 2): 4–7. vsz. és 1940; 3): 4. vsz.; 4): 7. vsz. és 1940; 5): 1940.

68–71 Jellemzően dél-dunántúli dallamok. A "dunántúli intonáció" szép példái: mind dúr, mind moll színezetű változatokban előfordulnak. Az MNT VIII: LIII. típusának képviselői. Ötfokú, kvintváltó dallamok, rímképletük aab aab, hat soros, refrénes formájuk elég ritka a magyar népzeneben. Rokonnépi párhuzamokra már Kodály felhívja a figyelmet (K-V 19. l.). Ugrós kanásztánc típus. Ld. még J I: 61-dél-dunántúli, Drávaszög 11. sz., Gombos 52. 53. sz., Berze N. I: 376–377 l.

- 68–69** A magasított terc és magasított szeptima dúr jelleget kölcsönöz. Az alsó szeptima a "dunántúli intonációban" általában sohasem magasított. Ettől a szabálytól mindkét változatunk eltér.
- 69** Var.: másodszori előadás.
- 70** Két változat ugyanazon énekestől. A terc és szeptima magasított, a szext váltakozóan nagy vagy kicsi. Az utolsó sorban az alacsonyan intonált szekund fríg színezetet kölcsönöz a dallamnak.
1/ – Főszöveg 1958. (Kétszer énekli.) Megj. MTA OK XIV: 16. sz.
2/ – 1960. Metronómszám 94 (gyorsul), záróhang c.
Var.: 1) 2) 4) 7) 9): 1960; 3): 1958 először és 1960; 6) 8): 1958 először.
Szövegvar.: 1960.
- 71** Három változat, öt sorosak, a III–V. sor refrén.
1/ – Főszöveg 1957, Sülyösné. 1–4. vsz. Kétszer énekli. Fiatal korában hallotta a szomszédos Lacházán.
2/ – 1960, Sülyösné. 1–4. vsz. Metronómszám 90, záróhang c
3/ – 1960, Batonáné. 1–4. vsz. Metronómszám 96, záróhang gis.
Var.: 1): Batonáné.
Szövegvar.: 3. 4. vsz.: Sülyösné 1960. Batonáné "Baonicne"-t így ejti: "Baonicné".
- 72–75** Formában, ritmusképletben az előzőekkel rokon ötfokú, kvintváltó dallamok. Az MNT VIII: LIV. típusát képviselik. Az I. dallamsor sorzárója szerint két csoportra oszlanak: 11-en zárók (72–73. sz.) és 9-en zárok. Ez utóbbi a szokványosabb (74–75. sz.). Általánosan elterjedt lakodalmások (ld. MNT III/A: 313–376. sz. – Menyasszonyi induló c. fejezet). Összesen 16 változat. Ld. még: Drávaszög 10. sz., Gombos 33^a. sz., Berze N 595–597 l. és Al-dunai 38. sz.
- 72** Négy szentlászlói változat, három ugyanazon énekestől.
1/ – Főszöveg 1957, Palizsné. 1. 2. vsz.
2/ – 1940, Gyökéné. 2. 1. vsz. Metronómszám 96, záróhang d. Megj. MNT III/A: 333. sz. KL utal Bartók 243. sz.-ra.
3/ – 1957, Gyökéné. 2. 1. vsz. Metronómszám 112, záróhang cis. Ugyanebben az évben gyűjtötte tőle Király E. is (Gyöngyk. V: 15. sz.)
4/ – 1960, Gyökéné. 2. 1. vsz. Metronómszám 124–130, záróhang c.
Var.: 1): 1. vsz. 1960; 2): 2. vsz. 1960; 3) 4) 5) 6): 1940; 7) 8 a): 2. vsz. 8 b) Gyökéné 1957, 1960.
Szövegvar.: 1. vsz.: Gyökéné 1957, 1960. A gyf-ben az V. sorban "felnevelő" alá bejegyezve: "nevelő".
- 73** Az 1. vsz. utolsó dallamsorában oktávtrécs. A 2. vsz. tempója poco rubato.
Var.: 2. vsz.
Hegedűn is elhangzott kétszer egymás után. A másodszori elhangzás alakját közöljük. "Eztét szoktuk muzsikálni, mikor a menyássonzt vitték el a háztul."

♩ = 76-78

zsák József (sz. 1892)

Kórógy, 1960. X.

Var.: ismétléskor.

'4 Négy változat.

1/ – Főszöveg 1960, Turósné, KL gyf-ből másolta BJ, nem véglegesnek szánt lejegyzés.

2/ – 1958, Kelemen. Metronómszám 92, záróhang d.

3/ – 1958, Kántor. Metronómszám 98, záróhang h.

4/ – 1957, Nagyné. Metronómszám 74, záróhang a. (A vsz.-ok sorrendje 2. 1. vsz.) "Mikor á ményásszont viszik el á legényes házhoz". Ez után szokták énekelni a "ményásszony kikérőssét".

Var.: 1): Kelemen, Nagyné; 2) 6): Kelemen, Kántor; 3) 4 a) 7 a): Kelemen; 4 b): Nagyné; 5): 1. vsz. Nagyné; 7 b): Kántor.

Szövegvar.: 2. vsz. III. sor: Kántor; 2. vsz. IV. V. sor: Nagyné. Ezen kívül 1. vsz.: "pattog a" ("pattogat" helyett) Kelemen, Kántor, Nagyné.

Hegedűn is elhangzott kétszer egymás után. Menyasszonytánc.

♩ = 94-98

Hujbert Ferenc (sz. 1890)

Szentlászló, 1957. IX.

Var.: másodszeri előadás eltérései.

75 Öt változat.

1/- Főszöveg 1969, Batonáné. 1-4. vsz.

2/ - 1960, Batonáné, Sülyösné, Sülyösné, 3. vsz. Metronómszám 76-80, záróhang f. Lej. KZs 1988.

3/ - 1958, Batonáné, Sülyösné, Zuckerné. 3. vsz. Metronómszám 94, záróhang g.

- 4/ – 1957, Sülyösné. 3. vsz. Metronómszám 92, záróhang f.
- 5/ – 1940, Kürtös. 4. 3. vsz. Metronómszám 120, záróhang as. Megj. MNT III/A: 334. sz.
- Var.: 1): egyik asszony 1958; 2) 3 a): 1957; 3 b) 8 c): 1940; 4): 1958, 1940; 5): 1957, 1940; 6 a): 3. 4. vsz.; 6 b): 1958, 1957; 7): 1958, 1957, 1940; 8 a): 2. 4. vsz.; 8 b): egyik asszony 1960.
- Szövegvar.: 3. vsz.: 1960, 1957, 1940. Ugyanitt még: "elhagylak"-egyk asszony 1958. A 4. vsz.-ban elhangzik még: "pattogat Jancsi".
- 76 Szintén hat soros, refrénes kvintváltó szerkezet. Ugrós kanásztánc típus. Általánosan elterjedt, az MNT VIII: LV. típusát képviseli. Ld. még J I: 18-általános is. KL megjegyzése: Közismert nóta mind a három faluban. Dallam és szövegvar.: egyik énekes.
- 77–83 Tizenegy szótagos parlandók általában betyár, pásztor vagy lírai szövegekkel, de lehetnek balladák és lakodalmasok is. Főzárlatuk leginkább b3, de lehet 5, kivételesen 1. Az I dallamsor zárhat 8-on és 7-en, a III. többnyire b3-on, kivételesen 4-cn.
- 77–78 Vö. J I: 29–dél-dunántúli, alföldi és palóc, észak-nyugati.
- 79 Főzárata szokatlan: alaphang, megjegyzés: as-nak hangzik. Bizonytalan előadás. A 2. vsz. ritmusa is hibásan: "Eszék posta trombitája szól" – utólag javítva.
- Var.: 1 a) 2) 3): 2. vsz.; 1 b) 4): 3. vsz.
- 80 A MNT IX: LXXIV. típusa. Főként alföldi és székely (J I: 25). A múlt századi gyűjteményekben is előfordul, pl. Bartalus.
- Var.: 1 a): 2. vsz. 1 b) 2) 3) 4): 5): 3. vsz.; 6): 2. 3. vsz.
- 81–83 Típusa J I: 57-általános. Összesen 15 változat. A múlt századi gyűjteményekben is többször előfordul. Muraközi horvát változatára KL utal az MTA OK XIV: 295. lapján. Ugyanitt közli Garay század elején gyűjtött változatát. "Érdekes, hogy a majdnem félszázados időköz ellenére mennyire azonosak a dallamfordulatok a kórógyi és szentlászlói változatban" – mondja KL.
- 81 Hét változat Szentlászlóról és Kórógyról.
- 1/ – Főszöveg 1960, Kelemenné. 1–3. vsz.
- 2/ – 1960, Toth. 1–3. vsz. Metronómszám 156–180, záróhang h. Az 1. vsz. III. sorának zárata 4. Ld. 9) var.
- 3/ – 1966, Toth. 1. 2. vsz. Metronómszám 100–114, záróhang a.
- 4/ – 1940, Lavada, Gajnok. 1–3. vsz. Metronómszám 128–100, záróhang d.
- Megj. Kalangya 12. sz.
- 5/ – 1957, Lavada, 1–3. vsz. Metronómszám 96, záróhang b.
- 6/ – 1960, Toth. 4. vsz. Lakodalmas. Metronómszám 112, záróhang as. Az énekes megjegyzése: "Ez ojan kicsiny..."
- 7/ – 1957, Pöténé. 5. vsz. Metronómszám 152, záróhang f.
- Var.: 1): 5. vsz.; 2): 1940; 3) 4 b) 8 b) 11 b): 4. vsz.; 4 a): 2. vsz. 1940; 5): 3. vsz. és Lavada 1957; 6): 1. 2. vsz. 1957; 7): 4. vsz. és 1. vsz. Lavada 1957; 8 a): 2. vsz.: 9) 10): 1. vsz. Toth 1960; 11 a): 2. 3. vsz. Lavada 1957; 12):

1. 3. vsz. 1940; 13 a): 1. vsz. Toth 1960, 1940 és 2. 3. vsz. Lavada 1957; 13 b); 4. vsz. és 2. vsz. Toth 1960; 13 c): 1. vsz. Lavada 1957.
- Szövegvar.: 1. vsz. I. sor: 1940 és Lavada 1957; 2. vsz. I. sor: Lavada, Gajnok 1940; 2. vsz. II. sor: Toth 1960 és Lavada 1957; 2. vsz. IV. sor: Toth 1966; 3. vsz. I. sor: 1940 és Lavada 1957; 3. vsz. II. sor: 1940, 1957 és Toth 1960; 3. vsz. IV. sor: Toth 1960. Ezen kívül még a főszövegben nem jelölt változatok: 1. vsz. III. sor: "Úgy elhányja keze lába erejét" (Toth 1960); 1. vsz. IV. sor: "elhajtják" (Lavada 1957); 2. vsz. II. sor; "Második nap" (Toth 1966) és "Harmannapon" (Gajnok 1940). Lavada 1957-es változatában a 3. vsz. III-IV. sora: "Májd há tizennyolc éves betyár leszék, Mágám betyár jó pákszusfró leszék."
- 82** Két rétfalusi változat.
1/ – Főszöveg, Nemes. 1. vsz.
2/ – Halasz. 2. 3. vsz. Metronómszám 96, záróhang h.
Var.: 1) 5 a) 6) 7): 2. vsz.; 2) 3) 4): 2. 3. vsz.; 5 b) 8): 3. vsz.
- 83** Hat változat, az 1–5. vsz. betyárballada.
1/ – Főszöveg 1958, Izsák, 1–5. vsz.
2/ – 1960, Izsák, 1–5. vsz. Metronómszám 96, záróhang nincs feltüntetve.
3/ – 1958, Izsák. 6. 7. 10. vsz. Metronómszám 94–114, záróhang nincs feltüntetve. 1940-ben a 7. 9. 10. vsz. szövegváltozatként közölve Lavada és Gajnok változatánál (81. sz.)
4/ – 1957, Palizsné. 6–8. vsz. Metronómszám 138–160, záróhang a. Megj. MTA OK XIV: 15 b.
5/ – 1940, Záké és Losa. 11–13. vsz. Metronómszám 126, záróhang h.
6/ – 1958, Záké. 11. vsz. Metronómszám 194–170, záróhang d.
Var.: 1): 3. 4. vsz. 1960; 2) 10): 5. vsz. 1960; 3): 11. vsz.; 4): 7. vsz. Izsák, 1958; 5): 4. vsz. 1960; 6) 7): 6–8. vsz. Palizsné; 8): 2. 4. vsz.; 9 a): 3. vsz. 1960 és 8. vsz. Palizsné; 9 b): 6. vsz. Palizsné; 11): 7. vsz. Palizsné; 12): 4. vsz.; 13): 5. vsz. és 6. 8. vsz. Palizsné.
Szövegvar.: 5. vsz.: 1960; 6. 7. vsz.: Palizsné; 10. vsz.: Izsák 1940.
- 84–85** Az előzőekkel rokon giusto dallam. I. dallamsora leggyakrabban 5-ön esetleg 7-en zár, a III. dallamsora 8-on. Főzárata b3 vagy 4. Legközelebbi rokona (különösen III. és IV. dallamsora) Gombos 139. és 140. sz. (mind parlando, mind giusto tempóban). Vö. még K-V 148. sz., J I: 117 és 25. Derenkadallamok.
- 84** Három változat ugyanazon énekestől.
1/ – Főszöveg 1958. 1. 2. vsz. Az I. sor zárata 7.
2/ – 1960. 1. 2. vsz. Metronómszám 92–88, záróhang a. Az I. sor zárata 5.
3/ – 1940. 1. vsz. metronómszám 120, záróhang a. Megj. Kalangya 6. sz. Az I. sor zárata 5. A gyf-ben 2/4-ben lekottázza.
Var.: 1): 2. vsz.; 2) 4): 1960 és 1940; 1. vsz. 1960 és 1940; 3 b): 2. vsz. 1960; 5): 2. vsz. másodszor és 1. 2. vsz. másodszor 1960; 6): 2. vsz. először, 1940 és 2. vsz. először 1960; 7): 2. vsz. először.
Szövegvar.: 2. vsz. III. sor: 1960. Ezen kívül 1. vsz. IV. sor: "igazán" ("ez után" helyett) 1940.

A 2. vsz. III. dallamsora 1960-ban így hangzott:

85 "Dörénka nótá" rubato tempóban előadva. Főzárata 4. Kétszer egymás énekelték, az első alkalommal bizonytalanul, nem közöljük, csak másodszeri elhangzását. Metronómszám nincs feltüntetve.

Var.: az 1. vsz. eltérései.
Féldallamon is előkerült.

♩ = 176

1. Mé-gy vót-tem én a Pa-ba-qa-ma-ty nagy á-ron,
 Ál-ta-lj-vit-tem ha-ty-minc-ha-ron ho-ta-ron.

1/ 2/ 3/

2. Hol erdőbenő, hol mezőbenő, hol sáron,
 Amíg élök némő hágyom elo világom.

Papp Sándorné Paprika Ágnes (sz. 1905)

Kórógy, 1968. XII.

86 Egyetlen változat egy vszk.-al. Énekese 1910 körül tanulta Baranyában cigányoktól. Az MNT IX: LXXXII. típusát képviseli. Ld. J I: 118-székely és észak-nyugati. KL gyf-éből másolta BJ.

87 Jellemzően dél-dunántúli dallam, az MNT IX: LXXXVIII. típusa. J I: 151 Dél-Dunántúlról csak Baranyát említi. Megj. KL 108: 12. sz., Kalangya 25. sz. és Rozmaring 16. sz. Ugyanczen a dallamon gyűjtötte Garay Fehér László balladáját Kórógyon a század elején (közölve Penavin O. Kórógy 25–27. l.). KL megjegyzése a gyf-ben: "a parlando előadás mellett is egy 5/8-os tempo giusto lüktet a dallamban". Az ilyen és hasonló észrevétel általában szép, archaikus előadásra vonatkozik.

Var.: a 3. vsz. eltérései.

88–89 Szaffikus forma. Típusa J I: 28-dél- és nyugat-dunántúli, alföldi.

88 Var.: 2. vsz. KL Bartók 240. sz.-ra utal.

- 89 Két változat
1/ – Főszöveg 1960, Toth. 1. 2. vsz.
2/ – 1966, Gyökéné. 1. vsz. Metronómszám 106–114, záróhang e.
Var.: 1) 2) 3) 4): 2. vsz.; 5) 6) 7) 8): Gyökéné.
Szövegvar.: Gyökéné.
- 90 Fríg dallam. Közlebbi változata ismeretlen. Megj. MTA OK XIV: 6 b. Előadója öreganyjától tanulta.
Var.: a 2. vsz. eltérései.
- 91 Vö. K-V 330. sz. nem ötfokú, másfajta régi dalok. Előadója megjegyezte: "Ez is csak oján rövid..."
Var.: 1) 3 a) 6): 2. vsz.; 2) 3 b) 8) 12): 3. vsz.; 4) 5) 10): 2. 3. vsz.; 7 a): 2. vsz. és 3. vsz. először; 7 b): 3. vsz. másodsor; 9 a) 11 a): 3. vsz. először; 9 b) 11 b): 3. vsz. másodsor.
- 92 Típusa J I: 64 dunántúli, szlavóniai, alföldi.
- 93 Általánosan elterjedt, típusa J I: 127. Király E. is közli Szentlászlóról (Gyöngyk. IV.: 17. sz. és 51 m. nd.: 4. sz.). Négy változat.
1/ – Főszöveg 1969, Balázs. 1–3. vsz.
2/ – 1957, Zuckerné, 1. 4. 5. 6. 2. 7. vsz. Metronómszám 104–116, záróhang e.
3/ – 1960, Csala. 7. vsz. Metronómszám 112, záróhang g.
4/ – 1958, Beczné. 8–10. vsz. Metronómszám 96–100, záróhang gis.
Var.: 1 a): 8. 10. vsz.; 1 b) 2 c): 9. vsz.; 2 a): 2. 4. 7. vsz.; 2 b): 8. vsz. és 1. vsz. Zuckerné; 3): 7. vsz. Csala; 4 a) 5): 2. vsz.; 4 b): 3. vsz.; 6): 3. 8–10. vsz.
Szövegvar.: 2. vsz.: Zuckerné; 7. vsz.: Csala.
- 94 Rokona Tinódi: Erdéli História I rész (Cronica 1552–1553, in: RMDT I: 50. sz.) dallamának. Sz-D-R (II. 18. 1.) szerint a Tinódi-féle dallam egy epikus köznyelvi alak egyénien stilizált formája. Erre a dallamra éneklék Kádár István énekét az erdélyi néphagyományban (ld. Al-dunai 68. sz.). Egyházi használatban általában halottas. Leggyeségebben Erdélyben él, de szórványosan más magyar nyelvterületen is előfordul. A "Siess nagy Úristen én segítségemre" kezdetű (Debreceni Énekeskönyv 1774, 17. sz.) dicséret dallamrokonására (Ref. é. k. 476. sz.) Kodály figyelmeztet ("Népzene és zene-történet" – idézi KL in MTA OK XIV: 134. l.).
A szöveg, Pécseli Király Imre XVII. századi prédikátor népszerű allegorizáló verses példázata, Balassi-Rimai: Istenes Énekek c. (1632–1635) kötetéből maradt fenn, melynek későbbi, XVIII és XIX. századból való kiadványait KL maga is forgatta szlavóniai gyűjtőútjain. A későbbi, 1855-ös Bagó Márton: Őt szép új Istenes énekek c. kiadás, melyben ugyancsak szerepel Pécseli költeménye, nem került elő a szlavóniai falvakban. Harasztiban virrasztáskor elmaradhatatlan ének.
Négy változat. Közülük csak egynek a dallamát közöljük a főhangok és a főhang értékű díszítések eltéréseivel. A többi dallamváltozat nem különbözik lényegesen. A szövegek néhány eltérését viszont figyelembe vesszük a többi változathoz is.
1/ – Főszöveg 1958, Sülyösné Illés Julianna. 1. vsz. Három asszony. 2–13. vsz. Megj. MTA OK XIV: 19. sz.

2/ – 1960. Énekelték: Baton Józsefné Istóka Mária (sz. 1910), Sülyös Palkó Miklósné Istóka Rebeka (sz. 1894), Sülyös Jánosné Balázs Mária (sz. 1903).

1–13. vsz. Metronómszám 60–72, záróhang nincs feltüntetve. Megj. Ethn. 12. sz. 3/ – 1960, Sülyösné Illés Julianna. 1–13. vsz. Metronómszám 110–138, záróhang c. Megj. MTA OK XXII: 6. sz.

4/ – 1968. Énekelték: Sülyös Palkó Miklósné Istóka Rebeka (sz. 1894), Zucker Jánosné Istóka Mária (sz. 1901), Illés Pikó Pálné Antal Zsófi (sz. 1911). 1. sz. kétszer. A további 12 vsz. nincs lejegyezve.

Var.: (csak a főszöveg eltéréseire vonatkozik) 1): 2. vsz.; 2) 4) 5) 7) 8): 2–13. vsz.; 3) 2–4. 7. 8. 13. vsz.; 6 a): 1. 4. 8–10, 12. 13. vsz.; 6 b): 5–7. vsz.; 9): 4. 5. 8. 11–13. vsz.; 10 a): 2–8. 10–13. vsz.; 10 b): 9. vsz.; 11 a): 2. 3. 5–13. vsz.; 11 b): 4. vsz.

Szövegvar.: 3. 5. vsz.: három asszony; 1960 és Sülyösné 1960; 6. 7. vsz.: három asszony 1960; 9. vsz.: Sülyösné 1960.

95–98 Típusa J I: 137 déldunántúli és észak-nyugati, alföldi, szlavóniai. A század elején Garay is gyűjtötte (közli Penavin O. Kórogy 49–50 l., ezen kívül még egy dallam nélküli szövegváltozatát). Zsubri (Sobri) Jóska az 1830-as évek híres dunántúli betyárja volt. Sok ponyva vers keringett róla sokáig. Az itteni változatok szövege inkább lírai jellegű. A tempo giusto tánchasználatra utal. A III. és IV. sor refrén.

95 Megj. KL 108: 24. sz., de Harasztiról Balázs Ferenc neve alatt 92–96 metronómszámmal. A gyf-ben a közölt alakot nem találtuk. Az előadó Harasztin tanulta Gábri József apótól. A 3–6. vsz. a gyf-ben mellékelve Antal Dávid neve alatt Harasztiról. Róla nincs egyéb adat.

96 Három változat.

1/ – Főszöveg 1957, Balázs. 1–5. vsz.

2/ – 1960, Balázs. 1. 3. 4. 5. 2. vsz. Metronómszám 98–102, záróhang es. Lej KZs. 1988.

3/ – 1960. Énekelték: Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910), Sülyös Palkó Miklósné Istóka Rebeka (sz. 1894) és Sülyös Jánosné Balázs Mária (sz. 1903). 4. 2. 3. 5. vsz. Metronómszám 92–108, záróhang a. Lej. KZs 1988.

Var.: 1) 3): 2. 5. vsz.; 2 a) 3. vsz.; 2 b) 5 b) 6): 1. vsz. 1960; 4): 2. vsz. 1960; 5 a): 3. vsz. és 2–4. vsz. 1960; 5 c): három asszony; 7 a): 4. vsz. másodsor; 7 b): 1–5. vsz. 1960.

Háromsoros változata:

$\text{♩} = 136$

1. Még-dö-gy-löt' a Pi-poj lo-va,
Nyúz-za még a Pi-poj má-ga.

Musical score for the song "Lénn, lénn, zene, zene...". The score is written on two staves. The first staff contains the melody with lyrics: "Lé-nnŷ, lé-nnŷ, ze-ne, ze-ne,". The second staff continues the melody with lyrics: "ze-ne szól a fá-lu-bán." Below the second staff, there are seven numbered variations (1a/ through 7/) of the melody, each on a separate staff.

2. Feje jó lész kocsonyának,
 Ánák a híres jányának,
 R: Lénn, lénn, zene, zene...

3. Á lábszará hájfésűnek,
 Ánák a kényeső legénynek,
 R: Lénn, lénn, zene, zene...

Balázs Ferenc (sz. 1908)

Haraszt, 1969. I.

Pipoj = ragadványnev

Var.: 1 a) 2 a) 3) 4 a) 6): 2. vsz.; 1 b) 2 b) 4 b) 7): 3. vsz.; 5): 2. 3. vsz.

97 Két változat.

1/ – Főszöveg 1957, Kelemen. Ütemjelzése zárójelben 3/4 és 6/8.

2/ – 1960, Kocsis. Metronómszám 134, záróhang d.

Var.: 1): 2. vsz.; 2) 5): 2. vsz. Kocsis; 3): 2. 3. vsz. Kocsis; 4) 6): 1. vsz. Kocsis.

Szövegvar.: 1. vsz.: kétféleképp beírva a lejegyzésben; 2. vsz.: Kocsis.

98 Refrén nélküli izometrikus változat, Fehér László balladája. Cigányoktól tanulta, aszerint énekli, parodisztikusan. A ritmus a szótagszaporítás révén sokszor megbomlik.

Var.: 1) 3): 1. vsz.; 2) 4) 5) 10 b): 6. vsz.; 6): 5. vsz.; 7): 4. vsz. és 5. vsz. másodsor; 8 a) 10 a): 2. vsz.; 8 b): 7. vsz.; 9): 4. 5. 7. vsz.

99–101 Típusa J I: 135 – általános. A III. és IV. sor gyakran refrén. Hangsora nem ritkán dunántúli: magasított terc és magasított felső szeptima. Az alsó szeptima mindig kicsi (ld. a záróformulák dallamfordulatait). Ugrós kanász-tánc típus.

99 Öt változat Szentlászlóról.

1/ – Főszöveg 1957, Gyökéné és Pöténé. 1–2. vsz.

2/ – 1960, Gyökéné. 1–2. vsz. Metronómszám 138–142, záróhang e.

3/ – 1940, Pöténé. 1. vsz. Metronómszám 140, záróhang d. "Ugró nótá"-nak mondta énekese. KL: Közismert Harasztin is, Kórógyon is, ld. Bartók 266. sz.

4/ – 1960, Kelemenné. 1–2. vsz. Metronómszám 128–126, záróhang f.

5/ – 1958, Beczéné. 1–2. vsz. Metronómszám 116–124, záróhang c.

Var.: 1): 2. vsz. Gyökéné 1960; 2): 1. 2. vsz. Gyökéné 1960; 3): 2. vsz. Kelemenné és 1. 2. vsz. Beczéné; 4): Kelemenné és 1. 2. vsz. Beczéné; 5) 9) 11) 14 a): 2. vsz.; 6): 1. 2. vsz. Kelemenné és 2. vsz. Beczéné; 7): 1. vsz. Kelemenné; 8) 12 b) 13): 1. vsz. Beczéné; 10): 1. vsz., Kelemenné és 1. vsz. Beczéné; 12 a): 1. vsz. Gyökéné 1960; 14 b): 2. vsz. Kelemenné, Beczéné.

Szövegvar.: 1. vsz.: Beczéné; 2. vsz. II. sor: Gyökéné 1960 és Kelemenné; 2. vsz. III–IV. sor: Gyökéné 1960 (Hajnalba...); 2. vsz. IV. sor: Kelemenné (Kutya vótál.). Ezen kívül az 1957-es felvétel 1. vsz. III–V. sora ismétlődik, így: "ugye Hajnalba, hajnal előtt, Ot volt az éjjel az óra előtt."

Hegedűn is elhangzott kétszer egymás után, az eltérések a két elhangzás között nem lényegesek.

♩ = 168–176

Hujbert Ferenc (sz. 1890)

Szentlászló, dátum nélkül

100 "Kis ugrós tánc"-nak mondta előadója.

Var.: 1) 2) 3 b) 4): 2. vsz.; 3 a): 1. vsz. másodsor.

101 KL gyf-éből másolta BJ, feltehetőleg véglegesnek szánt lejegyzés.

Var.: az ismétlés eltérései.

- 102–105 A szentlászlói "kalalázás"-nak egyik fődallama. Fríg színezetű. Típusa J I: 157 – dunántúli, alföldi, mezőszégi, székely. A szlavóniai változatok három sorosak, a III. és IV. sorban rövid sorvégi refrénekkal (KL ezeket későbbi eredetűnek tartja), vagy a nélkül. A J I: 157 A A B C formaképlete itt A B C-re változik, ill. A B C D-re, amennyiben a 12 szótagú A sort 6 szótagú előtagnak fogjuk fel.
Összesen 12 változat mind a négy faluból.
- 102 Nyolc változat.
- 1/ – Főszöveg 1957, Gyökéné. 1–5. 7–8. vsz.
2/ – 1957, Gyökéné. 1–5. vsz. Poco rubato, metronómszám 112–120, záróhang e.
3/ – 1966, Gyökéné. 7–9. vsz. Metronómszám 96, záróhang nincs feltüntetve. Valószínűleg uő. énekelt Király E. 1957-es gyűjtésében is (53 m. nd. 20. vsz. név nélkül).
4/ – 1940, Pöténé, Kovácsné és Gyökéné. 1. 7. 8. 2. 3. 6. 4. vsz. Alatta: ezekre emlékeznek. Itt mellékelve Harasztiról Kürtös János szövegváltozata is (ld. 104. sz. 3–5. vsz.). Metronómszám 112, záróhang es. A gyf-ben utalás Bartók 254. sz.-ra. Harasztin és Kórógyon is közismert dallam. Ezzel kezdődött a "kalalázás". Az öregek úgy tudják, hogy nagyon régi hagyomány. Az előző táncdal számtalan "vörse" szolgált, s később (valószínűleg) az országszerte dívó legelterjedtebb nóták is szolgáltak. Egy párra még emlékeznek a felsorolt asszonyok. Sajnos ez a naív, gyönyörű népszokás már a múlté."
Megj. KL 108: 14. sz. és Kalangya 2. sz.
5/ – 1960, Tothné. 1. 7. 8. vsz. Metronómszám 100–108, záróhang f.
6/ – 1966, Toth. 10. 9. vsz. Metronómszám 108, záróhang nincs feltüntetve.
7/ – 1957, Pöténé. 7–8. vsz. Molto rubato, metronómszám 112, záróhang nincs feltüntetve.
8/ – 1957, Pöténé. 1. 7. 8. vsz. Metronómszám 92, záróhang g. Lej. KZs. 1988.
Var.: 1): 7. vsz. először Pöténé; 2): 1–5. 8. vsz. Gyökéné és egyik asszony 1940; 3 a): 1–5. 7. 8. vsz. Gyökéné, 1940, Tothné és Toth; 3 b): 7. vsz. Pöténé; 4): 10 vsz.; 5): 4. vsz. először Gyökéné; 6 a): 2–4. vsz. Gyökéné; 6 b): 7. vsz. először Pöténé; 7): 4. vsz., 7. vsz. először és 1966 Gyökéné; 8): 8. vsz. először Pöténé.
Szövegvar.: 4. vsz.: 1940; 8. vsz.: Pöténé.
- 103 Két változat ugyanattól az énekestől.
- 1/ – Főszöveg 1958. 1–2. vsz. Az 1. vsz. utótagját ismétli.
2/ – 1940. 1. 3. 4. vsz. Metronómszám 108, záróhang a. "László, Kórógy és Harasztin egyik legismertebb nótája. Érdekes hangnembeli eltérések: Bartók 254. sz. dór. Az itteniek: fríg főlemelt terccel, csak fríg, ill. a fríg hangnemben a as-szal váltakozik.
Var.: 1) 2) 6 b): 2. vsz.; 3): 2–4. vsz.; 4 a) 6 a) 7): 1. vsz. másodsor; 4 b) 5) 6 c): 3. 4. vsz.
Szövegvar.: 1. vsz.: 1940; 4. vsz.: a gyf-ben kétféleképp beírva.
- 104 A sorvégi refrén csak a IV. sorban fordul elő. "Harasztin így éneklik." -

- mondja KL. A 3–5. vsz. sorvégi refrén nélkül mint szövegváltozat közölve a 102. sz. helyszíni lejegyzésénél.
- 105** Az előtag és utótag megismétlésével felfogható 12 szótagú A A B B formának is. Kétszer hangzott el ugyanígy. Metronómszám nincs feltüntetve. KL gyf-éből másolta BJ, feltehetőleg nem véglegesnek szánt lejegyzés.
- 106–107** Táncdallamok. Előtagját ld. K–V 82. sz. Közlebbi rokona felcsúszott záróhanggal Gombos 54. sz. Szótagszám és szerkezet tekintetében KL Jacob Paix 1593-ból származó orgonatabulatúrájában levő "ungaresca"-val rokonítja. Megismételt I., összetett III. és rövid, refrénszerű IV. sora az átalakult szaffikus formával egyezik meg.
- 106** Három változat.
 1/ – Főszöveg 1969, Balázs. 1–2. vsz.
 2/ – 1957, Balázs. 1–2. vsz. Metronómszám 112–118, záróhang h.
 3/ – 1967, Balázs D. Csak 1. vsz. Metronómszám 144–152, záróhang a.
 Megjegyzés: az adatközlő 1943-ban költözött ide Harasztiból.
 Var.: 1 a) 4 c) 7): 1957; 1 b) 2): Balázs D.; 3 a): 2. vsz.; 3 b) 5 c) 6): 1957 és Balázs D.; 4 a) 5 a): 1. vsz. másodszor; 4 b): 2. vsz. másodszor és Balázs D.; 5 b): 2. vsz. másodszor.
 Szövegvar.: az 1957-es változat 1. vsz.-ának refrénje ua. mint a 2. vsz. refrénje.
- 107** Három változat ugyanazon énekestől.
 1/ – Főszöveg 1960. Az 1. vsz. utótagját p és mf dinamikai jelekkel jegyezték le. Az ilyen jelenség népdalban általában modoros előadásra vall.
 2/ – 1958. Metronómszám 116, záróhang h.
 3/ – 1940. Csak 1. vsz. Metronómszám 116, záróhang fis. Megj. KL 108: 25. sz. és Rozmaring 54. sz. A bemondó szerint Harasztiról való nóta.
 Var.: 1) 3) 5 d): 1958; 2): 2. vsz.; 4) 5 c): 1. vsz. 1958; 5 a): 1. vsz. másodszor; 5 b): 2. vsz. és 2. vsz. másodszor.
 Szövegvar.: 2. vsz.: 1958-as változatban kétféleképp bejegyezve.
- 108** Megj. KL 108: 19. sz. és Kalangya 31. sz. A metronómszámok a nyomtatott alakban nem egyeznek a gyf-belivel. Megjegyzés: Tudják Harasztin is. A szerkezet érdekes átmenet C és B osztály között. Emelkedő dallamvonalú rokonait ld. 160–161. sz.-ú dalaink. Király E. Szentlászlón gyűjtötte közeli változatát 1957-ben (53 m. nd.: 6. sz. név nélkül).
 Var.: 1): 3. vsz.; 2): nincs rá pontosabb adat.
- 109** Karácsonyesti ének. Népszerű a betlehemes játékok betétjeként is (az MNT II-ben gazdagon képviselve.) Típusa J I: 172 – észak-nyugati palóc, alföldi. Ld. Gombos 298. és 315. sz. is. Az énekes "Kopa tanítótól tanulta iskolában". Utána attacca a "Pásztorok, keljünk fel" kezdetű, már Pálóczinál is feljegyzett dal következik.
 Var.: 3. vsz.
- 110–113** Általánosan elterjedt kolomejka, ún. "olajos" kanásztánc. Tk. variált két soros forma, féldallamként is előfordul, ahogy azt egyéb ilyen ritmusú dallamoknál is tapasztalhatjuk. Ld. Bartók 303 a sz. Szövegei vaskosak, mint az táncdallamoknál gyakori.

110 Két változat ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1940. 1–2. vsz.

2/ – 1940. 3. vsz. Metronómszám 120, záróhang c.

Var.: 1): 2. 3. vsz.; 2) 3) 4): 3. vsz.

Szövegvar.: 2. vsz.: a gyf-ben kétféleképp beírva.

111 Két változat.

1/ – Főszöveg 1957, Balázs. 1. vsz. Helyszíni lejegyzése is van.

2/ – 1958, Batonáné. 1–2. vsz. A III–IV. dallamsort ismétli más szöveggel.

Ettől kezdve átalakul féldallammá. A 2. vsz. csak a III–IV. dallamsor variált ismételtetése. Metronómszám 82–98, záróhang gis.

Var.: (Batonáné változatai): 1) 2 a) 5) 6) 8): 1. vsz.; 2 b): 2. vsz.; 3) 4 a): 1. 2. vsz.; 4 b): 1. vsz. ismétlés ("Hej, huj, lapaduj..."); 7): 1. vsz. ismétlés és 2. vsz.

Szövegvar.: 1. vsz.: Batonáné; Balázs változatának helyszíni lejegyzése, III. sor: "Én mint szégeny bétjár gyerek".

112 "Ezt a nótát öregápmátú tánútám, mikor kis fíjú vótam, mikó köztünk vót, ákor így dánolta. Hányem mikó félnötek közt vót, ákkó máskép énekölte: (3. vsz.). KL megjegyzése: a "mátkaság" egyúttal szövődő szerelmi kapcsolat, későbbi házasságot is jelenthetett.

113 Féldallam, emlékeztet PHÁ 376. sz., különösen a szövege. Énekeséről KL ezt írja: Jó adatközlő, sok régi típusú dalt tud, de bizonytalan az intonációja. A magnetofonon hamis, lejegyzés a helyszíni éneklés szerint.

Balázs Ferenc féldallamon énekelt változatának az eleje furcsán lecsúszott, de mindhárom vsz.-ot következetesen így éneklí.

♩ = 98–108

1. A kis ka-naosz, a kis ka-naosz,
a gö-dör-be jaot-szik,
ú-gy meg-nyo-mi a gö-bé-tj,
csak a fü-le laot-szik.

1a/ 1b/

2. Hujj, ki, siská, á buzābul,
Mer á buzā drāgá,
Hā meglātyā jā gāzdājā,
Szāz forint āz aqrā!

3. Elszaladt āz ānyā siska
hāzā ā
Kilenc mālācāvāl,
Utānā mēnt ā kis kánaqsz
mēgy
Nāgy furkós botjāvāl.

Balázs Ferenc (sz. 1908)

Haraszti, 1957. IX.

Var.: 1 a): 2. vsz.; 1 b): 3. vsz.

Szövegvar.: 3. vsz.: a lejegyzésben kétféleképp bejelölve.

114 Nem igazi strófászerkezet. A kolomejka és ütempár közötti átmenet. Tánco-ló-kiolvasó, a kötetlen szerkezetnél is el lehetne helyezni.

Var.: 1) 6): 2. vsz.; 2) 3) 5): 1. vsz.; 4): 4. 7. 9. vsz.; 7 a): 3. 4. 6. 7. 9. vsz.; 7 b): 5. 8. vsz. Záróhang nincs feltüntetve.

115–117 Tripodikus, 10 szótagú, szinkópás ritmusú giusto dallamok. Mindezek a tulajdonságok, valamint a vaskos szövegek táncdallamra utalnak. A múlt századi gyűjteményekben is előfordul "A mi cicánk férjhez akar menni" kezdettel (Bartalus közli Arany János nyomán). Tetrapodikus, 11 szótagú rokona "mi-végűség nyomaival" az ún. "Becskereki pipagyújtó" (alapegységek a negyedek), Dél-Dunántúl sajátos dallama (ld. Dráva szélén 90). A ritmust KL Bartók 71 b-vel, a dallamot Sz. N. 137. sz.-al veti össze. "A frig skála és a /Bartók-féle/ A V osztály jellegzetes vonásai bizonyítják az ősiséget."

115 Öt változat Harasztirol.

1/ – Főszöveg 1957, Balázs. 1–4. vsz. Megj. MTA OK XIV: 14. sz.

2/ – 1960, Balázs. 1–4. vsz. Metronómszám 84–92, záróhang e. Lej. KZs 1988.

3/ – 1969, Balázs. 1. 4. vsz. Metronómszám 110, záróhang nincs feltüntetve.

4/ – 1960, Batonáné. 2. vsz. Metronómszám 100, záróhang es. Lej. KZs 1988.

5/ – 1940, Mosonyi. 1–4. vsz. Metronómszám 120, záróhang d. Megj. KL 108: 11. sz. és Kalangya 21. sz.

Var.: 1 a) 2 a) 5 b) 10) 12 d): Mosonyi; 1 b) 3 c) 11): 4. vsz.; 1 c) 9) 12 c): Batonáné; 2 b) 12 b): 3. vsz.; 2 c): 4. vsz., 1. 2. vsz. 1960, 1969 és Batonáné; 3 a) 6) 12 a): 2. vsz.; 3 b): 3. vsz., 1960, 1969 és Mosonyi; 3 d): 2. vsz. 1960; 4): 4. vsz. 1969; 5 a): 1969 és Batonáné; 7): 4. vsz. 1960; 8 a): 3. vsz. először, 4. vsz. 1969 és Batonáné; 8 b): 3. vsz. másodszor és 1. vsz. 1969; 8 c): 4. vsz. először; 8 d): 4. vsz. másodszor 1960; 13 a): 4. vsz. először, 1. vsz. 1960 és 1969; 13 b): 4. vsz. másodszor.

Szövegvar.: (A kisebb eltérések sokasága miatt az 1. vsz.-ot még egyszer közöljük kotta nélkül is.) 1. vsz. II. sor: "Félugrott" – Balázs 1960, "Mindigréc" – Balázs 1969, "Elszökött" – Mosonyi. 1. vsz. IV. sor: "hozzád" – Balázs 1969, "Mindjār..." – Balázs 1960 ismétléskor, "A babámhoz..." – Mosonyi; 2. vsz. II. sor: Balázs 1960, Batonáné és Mosonyi; 3. vsz. II. sor: Balázs 1960 és Mosonyi; 4. vsz. III. sor: Mosonyi; 4. vsz. IV. sor: "Mint egy rücskös..." – Balázs 1960, "Mint a pukás..." – Mosonyi. A 4. vsz.-ot Balázs csak 1960-ban ismétli eltérő

- szöveggel. A VI. sor az 1969-es változat IV. sorával egyezik, eltérés csak a "kicsi".
- 116 Záratai az előzőektől eltérően 5 5 4; az 1. vsz.-ban kivételesen 4 1 4.
Var.: 1 a) 2) 4) 5) 6): 1. vsz.; 1 b) 3): 3. vsz.
- 117 Tetrapodikus változat 4 5 4 sorzárókkal.
Var.: a 2. vsz. eltérései.
- 118–119 Az ún. "ugor réteg"-re jellemző záratai (5 4 2) a siratók csoportjába sorolják, csak itt táncritmussá merevedtek a kötetlen formájú recitatív parlandók. A sorvégi hangismétlések is a siratók recitáló parlandójának továbbélését tanúsítják tánc közegben. Ez utóbbi szempontból 117. sz.-ú dalunk is ide tartozik. Közeli vált. ld. Dráva szélén 194-ugrós kanásztánc típus, és ui. 192 is. Vö. még Al-dunai 112. sz.
- 118 Három változat ugyanazon énekestől csupán egy vsz.-kal.
1/ – Főszöveg 1957.
2/ – 1958. Metronómszám 112–118, záróhang d.
3/ – 1960. Metronómszám 114–122, záróhang d. Az utótagot ismétli. Az énekes elmondja: "Hol tanútám? Hát mikor hát éves vótám, az aggy áltt. Odá tolták... Kikákucsoltám, mikor ápicám jártá a kuká nótát, oszt ákkor dánoltá eztet."... mindéig az aggy álag, odá gyugták, hallgatni kelöt. De azért ügyes vótám, hogy ámit hálottám, mind mégtánútám, de sosé feledtem el."
Var.: 1) 4 a): 1958; 2) 3) 4 b): 1960; 5) 7): 1958 és 1960; 6): 1960 ismétléskor. Nehezen kivethető, zavaros dallamon hangzott el a következő változat. A dallamfordulatok olykor 110–112. sz.-ú dalainkra emlékeztetnek.

♩ = 98

Hi-rös ne-ves, ne-ve-ze-tés i-tál a dur-ják, a dur-ják,
Gyak-tál-é már kis-an-gyá-lom poz-dor-ján, poz-dor-ján?

♩ = 100

Mi kell an-nál, kis-an-gyá-lom, széb' an-nál, jobb an-nál,
Lé-fe-küd-nél, ha-nyátt dün-nél, ugy an-nál, ugy an-nál.
Mert még-ha-lok fa-ro-dér, fa-ro-dér, com-bo-dér, combodér,

♩ = 104

Lá-bad kö-zött a-zér a kis szó-rös,bó-rös, fíngál füstölt

Hugy-gyal mo-sott lu-ka-dér, lu-ka-dér.

Fülöp Mihály (sz. 1916)

Szentlászló, 1958. I.

Nem nevezhető változatnak a következő táncdallam, de szintén rögtönzésnek hat, dallama is zavaros.

♩ = 100

Hopp,in-nám ma-rok-kal,

Né po-hár-ból, ez ü-veg-ből, jobb ke-zem-ből,

Fujj be-lé, du-gá-ri, du-gá-ri.

Máj-kom,pics-kom, ka-ri-ka hó-ré,

Fir-cé-ni fir-cé-ni, haj Ján-csi, haj Ján-csi.

Fülöp Mihály (sz. 1916)

Szentlászló, 1958. I.

119 Ez a "sirató-stílus"-ba tartozó változat szokatlanul nagy hangterjedelmet öltött: az utótag záratai szextel mélyebben ismétlődnek.

120 Általánosan elterjedt, típusa J I: 199. Király E. is gyűjtötte Szentlászlón 1957-ben (53 m. nd. 22. sz. név nélkül).

Var.: 2. vsz.

121–125 A szentlászlói "részálás" tipikus régebbi fődallama (ld. 102–105. sz. itt). A dallamnak egy felső járású ("Éva, szíven, Éva" kezdetű ld. J I: 129 dél-dunántúli) és egy alsó járású ("Sütött ángyom rétest" kezdetű, J I: 225 dél-kelet-du-

nántúli, dél-alföldi) típusa ismert. Az utóbbihoz tartoznak változataink is. A magas járású dallam Kiss Géza ormánysági gyűjtésének (1926) tanúsága szerint a régi magyar menyasszonytánc dala. A "mély" formátípust Bartók fedezte fel Tolna megyében.

- 121 Asszimetrikus, 7/8-os ütemű dallam. Megj. KL 108: 15. sz., Kalangya 3. sz. és Rozmaring 58. sz. Lejegyzésének idejében ez volt az egyetlen ilyen táncdallam, melynek tánca is ismert volt. Az ilyen ritmusokat napjainkig szinte teljesen kiszorították a páros ütemek. Horgosi változata (Horgos 45. sz.) szintén 7/8-os, de táncot ott nem jártak rá. KL szerint "a 7/8-os ritmus úgy keletkezhetett, hogy két-két, eredetileg 3/8-os ütem közé egy-egy nyolcad ékelődött a tánclépések közben való derékriszálás céljából" (Szlav. hétk. 115 l.). "Mire gépi felvételre került volna sor, a legidősebbek már meghaltak. A tánc is másképpen alakult. A 7/8-os ütem negyedei pontozott negyedé alakultak, az ütem 4/4-re változott." Horgos 278–279 l.) A kötetben szereplő változatok zöme negyed alapegységekből álló tripódikus sorokat (3 x 2 ütem) alkot.
- 122 Öt változat ugyanazon énekestől.
- 1/ – Főszöveg 1957. 1–9. vsz.
- 2/ – 1957. 10. 11. 1. 2. 3. vsz. Metronómszám 182, záróhang f. Megj. MTA OK XIV: 22 b
- 3/ – 1957. 1–7. vsz. Metronómszám 136–152, záróhang g.
- 4/ – 1958. 4. 5. 6. 7. 1. 2. 3. vsz. Metronómszám 100–116, záróhang nincs feltüntetve.
- 5/ – 1958. 4. vsz. Metronómszám 108–112, záróhang nincs feltüntetve. A felvétel után beszélgetés: "Ezt... májd csak hogy farsángkor szokták énekelni." "A rézálás ez,... úgy körülíkre táncoltunk csak a lányok... Így körbe fogóztunk... olyan szépen, simaon táncoltunk, nem csárdás formán... "Azér mondtuk rézállás, mer nem oján taonc, mint a csárdás.
- Var.: 1): 2. vsz. (3-as vált.); 2 a) 5 b): 7. sz.; 3): 3–6. vsz. (3-as vált.); 4): 5. vsz. (3-as vált.); 5 a): 4–6. 8–10. vsz., 1. vsz. (3-as vált.) és 4. vsz. (5-ös vált.); 5 c): 11. vsz.; 6) 7 c): 4. vsz. (5-ös vált.); 7 a): 6–8. 11. vsz. és 4. vsz. (3-as vált.); 7 b): 2. 3. 7. vsz. (3-as vált.); 8): 4. vsz. (3-as vált.).
- Szövegvar.: 3. vsz.: a 2-es vált. eltérése.
- 123 Két változat
- 1/ – Főszöveg Tothné. 1–3. vsz. Záróhang nincs feltüntetve.
- 2/ – Palizsné. 4–6. 1. vsz. Metronómszám 104–128, záróhang h, ez a főszövegben.
- Var.: Palizsné eltérései.
- 124 Két változat.
- 1/ – Főszöveg, Turósné. 1–3. vsz. Az 1. és 3. vsz.-ban ismételt.
- 2/ – Illésné. 2. 3. vsz. Metronómszám 128, záróhang g.
- Var.: 1): 3. vsz. Illésné.
- Szövegvar.: 2. 3. vsz.: Illésné.
- 125 Bipódikus változat. Két ütemes sorokból áll Garay század elején gyűjtött haraszti változata is (ld. MTA OK XIV: 22a).

A derenkázással egybekötött kalalázás szokásáról Egyed Dávidné Gyöke Ágnes (sz. 1897) így beszél: "Körbe játak a lányok a kocsma jelőit, húsvét első délutánján és körbe táncolták. Kezükben zsebkendőt. Másikán megfogták egyik a másikának a kezét, libásorbá mentek végig a fáluba és dánolták: "Az én keszkenőmnek széle a közepe". Fáluvégön körbeáták és táncolták a kálalá nőtát." ("Az én keszkenőmnek") "És az egész versit körbe táncolták, úgy gyűttek vissza megin af fálubá. "A legények csak a tancbá társulták." Szentlászló, 1966. X.

- 126 A 94. sz.-ú dal alexandrinusai hat szótagúvá felezodnek Kodály véleménye szerint a 12 szótagú dallam második feléből alakult feldallam. Erős rokonságot mutat még a "Rákóci kis úrli" balladával, különösen az I. sor (ld. J E 184 általános, kivéve az észak-nyugati területeket). A dallamot vö. még Al-dunai 103–104. sz.

Két változat ugyanazon énekestől, először csak 1. sz. kal hibásan.

Megj. MTA OK XXII: 7. sz. és Ethn. 13. sz.

Szövegvar.: 1. vsz.: a másodszeri előadás eltérése.

- 127 Az előző dallam 8 szótagú rokona, ritmusa ún. "mazurka ritmus". KL a Sz. N. 39. sz.-ra es egy nyíraesádi változatra utal.

Három változat.

1 - Főszöveg 1957, Sülyösné. 1–6. vsz.

2 - 1960, Sülyösné. 1–6. vsz. Metronómszám 92, záróhang f. Lej. KZs 1988.

3 - 1960, két asszony. 1. 2. 5. 6. vsz. Metronómszám 76–84, záróhang cis. Lej. KZs 1988.

Var.: 1 a): 4. vsz.; 1 b): 1–4. vsz. 1960; 2): két asszony 1960; 3 a): 2. 3. vsz.; 3 b) 4–6. vsz.; 3 c) 1960 és két asszony 1960; 4): 1–6. vsz. 1960; 5): 2–6. vsz., 2. 5. vsz. 1960 és két asszony 1960; 6 a): 2. 3. 6. vsz.; 6 b): 4. 5. vsz.; 6 c): 1. vsz. 1960 és két asszony 1960; 7 a): 6. vsz.; 7 b): 5. vsz. 1960; 7 c): két asszony 1960; 8): 2. 4. 5. vsz. 1960; 9 a) 2–6. vsz.; 9 b): 1–3. vsz. 1960; 9 c): 5. vsz. 1960; 10 a): 3. vsz.; 10 b): két asszony 1960.

Szövegvar.: 2. vsz.: Sülyösné 1960; 5. 6. vsz.: két asszony 1960.

Az első dallamsor lecsúszott, a többi is bizonytalan a következő változatban

♩ = 90

I-ri-gye-jia so-kán van-nák

Mind a ku-tyák, úgy u-gat-nák

Ha-gyunk né-kik víg ná-po-kát,
Hágy u-gás-sák ki má-gu-kát.

Pozsár István (sz. 1908)

Haraszti-Bátaszék, 1958. IV.

128 Lakodalmas, közelebbi változatát nem ismerjük. Vö. J E: 217 – észak-nyugati, északi (csak Gömör). A 9-es szótagszám elég ritka a magyar népzeneben, különösen a régi stílusban.

Két változat.

1/ – Főszöveg, Ferencné. Kétszer éneкли egymás után

2/ – Sülyösné. Az utótagot ismétli. Metronómszám 150–160, záróhang c

Var.: 1 a) 2 a) 6) 9 a) 10): Ferencné először; 1 b) 2 b) 3) 5) 8): Sülyösné.

7) 9 b): Sülyösné először; 4 b) 9 c): Sülyösné másodszer.

Szövegvar.: Sülyösné.

129–130 Az előző lakodalmassal közeli rokon dallam. Szövege ballada, amely egy múlt századi (1840-es évek vége) rablótörténetet mond el, a kórógyi ref. pap (Balatonfüredi Somogyi Ferenc) elleni rablótámadást. Garay is gyűjtötte több változatban. Ld. még Penavin O.: Kórógy 58–61. I. Csak Szlavóniában, szűk területen van elterjedve, nem vált típusá. Érdekes, hogy a főszereplők közül egyik rabló magyar (Egyed János), a másik szerb (Savić Miloš) – jegyzi meg KL (MTA OK XIV: 292. 1.). Ugyanitt folytatja: a dallam sokkal régiebb, mint a tárgyalt eset időpontja, nyilvánvalóan újabb, aktuális szöveget fogtak rá, és ez fenntartotta magát. Balladánk inkább lírai jellegű versszakokból állnak, csupán egy-két vsz. utal a cselekményre, néhány változatban felbukkan egy vsz., amely a rablótámadást drasztikusan részletezi. Érdekes módon éppen a kórógyi változatok legkiforratlanabbak, mind ritmushoz, mind szövegben (ld. a 130 j dallamot). A gyűjtött változatok egyúttal példái lehetnek a népdal kikristályosodási fokozatainak – állapítja meg KL (Szlav. hétk. 130. 1.).

129 Hat változat.

1/ – Főszöveg 1957, Balázs. 1. 2. 3. 6. vsz. Megj. MTA OK XIV: 13 b.

2/ – 1940, Balázs és Pozsár. 1. 2. 3. 6. 5. vsz. Metronómszám 66, záróhang b. Megj. KL 108: 7. sz., de eltér a gyf-beli alaktól metronómszámában és szövegben: a 130 j változat 1. és 4. vsz.-ával kiegészítve. Megj. még Kalangya 18. sz. is. Itt az 5. vsz. sorrendben a harmadik, és csak első két sorát közlik. A gyf-ben megjegyzés: a kórógyi pap kirablásáról szóló nóta, szövege három előadótól is hiányos; talán még kiegészíthető lesz.

3/ – 1960, Balázs. 1. 2. 3. 6. vsz. Metronómszám 84–88, záróhang f. Lej. KZs. 1988.

4/ – 1969, Balázs. 2. 4. 3. 1. 5. vsz. Metronómszám 82–90, záróhang cis.
5/ – 1960, Sülyösné. 1. 3. 7. vsz. Metronómszám 80–84, záróhang g. Lej. KZs 1988.

6/ – 1969, Balázs D. 1. 2. vsz. Metronómszám 92, záróhang b.

Var.: 1) 10 d): 1. vsz. 1969; 2) 16 a): 3. vsz.; 3): 2. vsz. 1960; 4): Sülyösné; 5 b): Balázs D.; 6) 7) 8 a) 9 b) 10 b) 18 a) 19 c): Balázs 1960; 8 b) 18 c): 4. vsz. 1969; 8 c) 10 c) 14 c): 3. vsz. 1969; 9 a): 1. vsz. Pozsár; 10 a) 13 a) 14 a) 19 b): 1940; 10 e): 5. vsz. 1969; 11): 2. vsz. másodsor, 6. vsz. másodsor, 3. vsz. 1969 és 2. vsz. Balázs D.; 12 a): 2. vsz. először és Sülyösné; 12 b): 2. vsz. másodsor, 6. vsz., 1960 és 2. 4. 5. vsz. 1969; 13 b): 1. 2. vsz. 1960; 13 c): 2. vsz. 1969; 14 b): 1. vsz. először 1960; 15 a): 2. 3. vsz., 1940, 1. vsz. először, 2. 3. vsz. 1960 és 1969; 15 b): 6. vsz., 1. vsz. másodsor és 4. vsz. 1969, továbbá Sülyösné és Balázs D.; 16 b): 6. vsz. másodsor és 1. vsz. Pozsár; 17 a): 2. vsz. először; 17 b): 2. vsz. másodsor, 3. 6. vsz. és 3. vsz. 1969; 17 c): 2. vsz. 1969; 17 d): 1. 4. vsz. 1969; 18 b): 2. vsz. 1969 és Balázs D.; 19 a): 6. vsz. először; 19 d): 1969, Sülyösné és Balázs D.; 20): 3. vsz., 4. vsz. másodsor 1960, 1969, Sülyösné és Balázs D.

Szövegvar.: 1. vsz.: Sülyösné; 2. vsz.: 1960; 3. vsz. I. sor: Sülyösné; 3. vsz. III. sor: 1960 és 1969 (Karancs szerepel a Garay gyűjtötte változatok egyikében is); 5. vsz.: Pozsár; 6. vsz.: 1960 ekkor énekelte ismétléskor az új VI. verssort. Ezen kívül Balázs D. az 1. vsz. I–II. sorát a 4. vsz. III–IV. sorával énekelte mint 1. vsz.-ot.

130 Négy változat.

1/ – Főszöveg 1966, Toth. 1. 2. vsz.

2/ – 1957, Nagy. 1. vsz. ismétléssel. Metronómszám 92–108, záróhang b.

3/ – 1960, Tothné. 2. vsz. Metronómszám 80–88, záróhang c.

4/ – 1960, Gyökéné. 2. vsz. Metronómszám 112–116, záróhang f.

Var.: 1) 3 a) 4) 6) 11) 12): Nagy; 2): Tothné, Gyökéné; 3 b) 5 b) 7) 8 b) 9) 10 b): Gyökéné; 5 a) 8 a): Tothné; 10 a): 2. vsz.

Szövegvar.: Nagy eltérései.

Mint már említettük, a kórógyi változatok főként ritmusban kiforratlanok, szövegük esetlen, csak az utolsó lírai 5. vsz. költői emelkedettségű. Ez a vsz. és a későbbi változatokban még egy 6. is, már más dallamon szólal meg, 7 szótagú, zárósora is eltévedt. Az 1–3. vsz. dallamának felét szinte ugyanevvel a szöveggel közli Penavin O.: Kórógy 58. l. is.

Parlando $\text{♩} = 118$

1. Fel-foga-dott É-gyed Mi-los-sal,

2/ Hogy ki hoz több pézt az éc-ca-ka.
 3/ De a Mi-los any-nyit nem ta-lált,
 4/ 6/ Mint E-gyed a Kó-rógy, kó-ró-gyi pap-nál.

2. Égyed János volt az a vezér,
vót köztik á vezér,
 Ki a paphoz mént be legelőbb,
 De őtet a nép nem ismerte,
De jőtet sēnki nem ősmerte
 Mert ő mindgyár a népeket kötözte.
Mert mindnyaojkát megkötözte.
3. Megkötötte Bagót ganyóval,
Mégkötötték Maorit Zsófiával,
 Sárit még megkötötték Zsófiával,
 Pálit még megkötötték Lácival,
Lacit még megkötötte Zsófiával,
 Mégkötötték Bágót Gányóval,
kányóval
 Apót meg megkötötte anyóval.
Apót még megkötötték nánóval.
4. Szaqlics Milos, kedves pájtaqsom,
 Hogyán tetszik á vándolaqsom?
 /:Rájtád á sor, verik á dobót,
 Hogy megfogjaok á Szaqlics Milost.:/

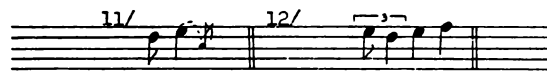
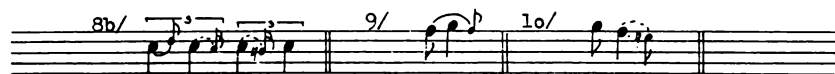
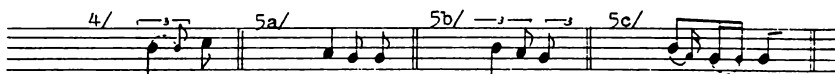
7/ 8/ Szá-lics Mi-lost el-lőt- ték,
 9/ Mély á-lom-ba te-met- ték.

Hej, fe-ke- te főd hul-iott rá,

Las-ka-i lán bo-rul rá.

6. Úgy, úgy, rózsám, úgy, úgy, úgy,
Aqljon még naqlád á húgy,
/Ej, ádigə még nə eredjən,
Míg énə még nēm eresztöm!:/

Három változat.

1/ – Főszöveg 1940, Losa. 1–3. 5. vsz. Megj. Kalangya 17. sz. és KL 108: 7. sz. Ez utóbbiban csak az 1. és 5. vsz., az 5. vsz. kiigazítva 7 szótagúról 9-re. A gyf-ben: Egyed János és Szálics Milos rablásának leírása (hiányosan és romlott előadásban), amelyet a kórógyi papnál követtek el. A háznépet megkötözték és a papot addig kínozták ("herélni kezdték, mikor megmondta, hol az aranyak"), míg a pénzét át nem adta. Harasztin sokkal precízebb előadásban ugyanerről az esetről szól egy népballada, bizonyítékát adva, hogy mennyire érdekelte a vidék fantáziáját az eset. Bagó a harangozó volt, Ganyó a templomszolga, a többi név a cselédség nevei. – írja KL.

2/ – 1960, Toth. 1–6. vsz. Metronómszám 200–178, az 5. 6. vsz.-é 166–154. Záróhang h, ill. c (5. 6. vsz.).

3/ – 1958, Toth. – 1–6. vsz. Az 1. vsz. kivételével mindegyiket ismétli. Metronómszám 200–192, záróhang h ill. c.

Var.: 1 a): 2. vsz. 1960; 1 b) 2 c) 3 b): 3. vsz. 1960; 1 c): 4. vsz. 1960 és 1958; 2 a) 3 a) 4): 1. vsz. 1960; 2 b): 2. 4. vsz. 1960; 3 c): 4. vsz. 1960 és 3. vsz. 1958; 5 a): 1. vsz. először, 3. vsz. másodszer, 4. vsz. 1960 és 3. vsz. 1958; 5 b): 1. vsz. másodszer, 3. vsz. először 1960, 1. vsz. és 2. vsz. másodszer 1958; 5 c): 2. vsz. 1960 és 4. vsz. 1958; 6 a): 3. vsz. 1940; 6 b): 2–4. vsz. 1960 és 1958; 7 a): 5. vsz. 1960 és 1958; 7 b): 6. vsz. 1960 és 1958; 8 a): 5. vsz. 1958; 8 b): 5. 6. vsz. 1960 és 6. vsz. 1958; 9): 5. 6. vsz. 1960 és 5. vsz. másodszer 1958; 10): 5. vsz., 6. vsz. másodszer 1960 és 5. 6. vsz. 1958; 11): 5. vsz. másodszer 1958; 12): 5. 6. vsz. 1960 és 1958.

Szövegvar.: 2. vsz.: Toth; 3. vsz.: Toth; 3. vsz. III. sor: Toth 1958. Ezen kívül az 5. vsz. a későbbi felvételeken így hangzott: Égyed Jaonost meglútték, / Méj álombán temették, / Ëj, fekete föld hulott aq, / Szeretője borult aq. Ismétléskor: Laskaji laq borult aq.

Nem rokon dallam a következő betyárballada, de zenei jegyei alapján sorrendben ide kívánkozik. Minthogy elég ügyetlen ötvözete két dallamtípusnak, jegyzetben mellékeljük. Az egyik típus J I: 194 – általános, rokona a "Veni creator spiritus" kezdetű gregorián himnusznak. Változatunk I. sora ezt képviseli alig felismerhető formában. A másik típus J II: 34 – általános, formája A BB A, de nem új stílusú dallam. Ezt képviseli változatunk II–IV. sora. Különös, hogy az Al-Duna mellékén élő bukovinaiak is ugyanilyen furcsa alakban éneklék, mint Szlavóniában (Al-dunai 111 j/a b c d). Lehetséges, hogy a két féle típus létrejötte előtt ebben a kiforratlan alakban élt a dallam, és a zeneileg archaikus területek így őrizték meg. A balladát Penavin O. is közli: Kórógy 43–44. l. Uo. mellékelve Garay század elején gyűjtött változata a dallam III–IV. sorával (féldallam).

Rubato, poco parlando ♩ = 102-76

1. n - Nem mesz-sze van i-de Kis-mar-si-ta,
Kö-ry-nyös-kö-rül foly-já azt a Ti-szá,
Azt a Ma-ros kö-rös kö-rül foly-ja,
Kö-ze-pi-be a Le-bu-ki csä-ry-da,
Ab-ba mu-lát egy bé-tyár bu-já-ba.

1/ 2/ 3/

2. Innen-onnán jönnek a zsándárok,
Onnán alul
Már messziről fénylik a csäkójuk.
Még messzirű
Elöl gyön a zsandárok káplárja,
Ingyenést a Lebuki csärdäbä.
Utána megy többi cimborájä.
3. – Jó estét häta, Lebuki csärdäsnc,
Hät ez a szép pejparipä kijjé?
– Jó bortö iszik ännäk a gäzdäjä,
Most gyütt ide, nincsenö fél öräjä!
nincs egy
4. – Küldje ki häta ännäk a gäzdäjät,
Nemö kötjük még, hä megäd/jä magät!
bäntsuk mi,
– Ki sëm mägyék, még sëm ädom magäm,
Kinck tetszikö, vigye jel a loväm!
5. – Ä lovämät nem änyirä bänom.
Ä nyergömet, äränys kántärom,
Csäk a nyergöt, ä kántärt sajnälom,

Nyerég áltató ván á bugyélárom,
Szúgvélőben
Abbán fekszik négy ezer forintom.
vagyon

6. Első százat ádtám á lovámér,
Egyik ezrest
Á másikat nyeregérő, szérszámér,
Hármádkát egy szép barná lányér,
Négyedikető ráváló ruháér.
véle hállásáért.

Ambrus János (sz. 1921)
Gyöke Áron (sz. 1892)

Szentlászló, 1958. I.
Kórógy, 1940. VIII.

Két változat.

1/ – Főszöveg 1958. Dobi sógortól tanulta kb. 1936-ban.

2/ – 1940. Metronómszám 72, záróhang a. KL: közismert Harasztin is. Lú.
Bartók 90.

Var.: 1): Gyöke; 2): 5. 6. vsz.; 3): 2–4. vsz. és Gyöke.

Szövegvar.: Gyöke.

- 131 Rokona J I: 221 – palóc, dél-alföldi és J I: 204 – általános, kivéve a székely és
mezőségi területeket. Az utóbbinak cseremisiz párhuzama is ismert. Felfogha-
tó 8+5-ös tagolódású két soros dallamnak is. Két változat ugyanazon éne-
kestől.

1/ – Főszöveg 1958.

2/ – 1960. Metronómszám 96–112, záróhang f.

Var.: 1): 2. vsz.; 2): 1960; 3): 1. vsz. 1960.

- 132 Zárlatai J I: 167 – dél-dunántúli, szótagszáma J I: 168 – dunántúli (és palóc,
székely) típusokkal egyeznek. Kórógyi változatát 1958-ból közli Király E.: 52
m. nd. 34. sz. név nélkül.

Var.: 1): 2. 3. vsz.; 2) 5) 2. vsz.; 3) 4): 1. vsz. másodszer.

Két különböző dallamból áll a következő változat. Az 1. vsz. dallama fríg, a
132. sz.-ú dal autentikus zárlatú rokona. A 2. vsz. a "Kerek ez a zsemlye"
kezdetű népies mődal (Kerényi 34), melynek csak szótagszáma egyezik, de
ritmusban és hangnemben teljesen eltér az 1. vsz. dallamától. A fríg változa-
tot ld. Rozmaring 89. sz. Bácskertesről.

♩=138

1. Hat nap van egy hét-ben, He-te-di-ky vá-sár-náb

Bár-csak, ke-dy-ves kis an-gyá-lom,
 Egy-szér laot-hát- nā-lāk.
 2. Egy-szér lát-hát-nā- lāk, Szi-ve- be zār-nā- lāk,
 Hā-lā-los hol- to-mig szi-ve-be zār- nā-lāk,
 Szi-ve- be zār-nā- lak!

Fábián Jánosné Fábián Julianna (sz. 1905)

Kórógy, 1966. X.

133–137A szlavóniai magyarság egyik fődallama lehetett. Számos dallam és szöveg-változatban él. Szerkezete kvintelős, hangneme fríg. A Járdányi-féle típuskötetben nem szerepel. Megvan a bukovinai magyarságnál (pl. Al-dunai 39. sz.), a csángó népzeneben (Csángó nz. II: 3. 12. 14. 14 a. 32. 45. sz.) de más, a mai Románia területéhez tartozó magyarlakta vidékeken is. A múlt századi gyűjteményekben is gyakran előfordul (pl. Arany Jánosnál is), valószínű ezért került indokolatlanul Kerényi népies dalainak függelékébe (330. l. "Jó ló volt a fakó"). Dobszay a XVII. század stílusába illő dallamnak tartja (Dobszay 325. sz.). Szomszédnépi párhuzamai is ismertek, pl. román, muraközi horvát és szlovák. Szlavóniában főleg táncdallamként használatos, de egyik vsz.-a a "Réce ruca közben" kezdetű halászdal.

133 Három változat ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1957. 1–4. vsz. Az 1. vsz. kétszer.

2/ – 1960. 1–4. vsz. Az 1. vsz. kétszer. Metronómszám 84–104, záróhang e.

3/ – 1940. 1. vsz. Metronómszám 72, tempo giusto ma rubato, záróhang c. Megj. KL 108: 1. sz., Kod. eml. 319. 1., Kalangya 1. sz. és Rozmaring 15. sz. A gyf-ben még ez áll: Szülikéjétől tanulta 50 évvel ezelőtt (a múlt század végén) és az akkor 88 éves volt. Szülikéje szerint ezt a nótát akkor szokták énekelni, mikor a vizet elrekesztvén vesszőrostával, az ún. veizzel halat fogtak (Szlav. hétk. 111. l.). KL három szlovák variánsát idézi a dallamnak.

Var.: 1 a): 2–4. vsz. és 2–4. vsz. 1960; 1 b) 6 e): 1940; 2 a): 2–4. vsz., 1. vsz. először 1960 és 1940; 2 b): 1. vsz. először és 2–4. vsz. 1960; 3 a): 2. vsz. és 3. 4. vsz. 1960; 3 b): 1. vsz. 1960; 4 a): 1. vsz. először; 4 b) 6 a): 2. vsz.; 4 c) 6 c): 1. vsz. először 1960; 5): 3. vsz. és 2–4. vsz. 1960; 6 b): 3. 4. vsz. és 1. vsz. először 1960, továbbá 3. 4. vsz. 1960; 6 d): 2. vsz. 1960; 7): 3. vsz. és 4. vsz. 1960; 8) 9 a): 3. vsz.; 9 b): 4. vsz. és 3. vsz. 1960; 9 c): 1. vsz. 1960 és 1940; 9 d): 4. vsz. 1960.

Szövegvar.: 3. vsz.: 1960.

- 134 A szlavóniai lánytáncokban, mint azt a 102–105. sz.-ú dalokban is láttuk, gyakori a sorvégi refrén használata. Jelenléte teljesen ötletszerűnek tűnik: ugyanazon strófákat és dallamokat hol refrénnel, hol anélkül éneklük. Ráadásul a III. és IV. sorvég (ahol a refrén leggyakrabban jelentkezik) megtoldása sem szabályszerű: van, hogy csak a IV. sorvéget toldják, és van refrénből álló 5. sor is, mint ebben az esetben. "Ezt mindég utánamondtá szülükém." – mondja az énekes. A felvételen az 1. 2. vsz. kétszer is szerepel.

Var.: 1) 2 b) 6 b) 8) 10): 4. vsz.; 2 a) 9): 1. 3. vsz.; 3) 4) 6 a) 7 a): 1. vsz.; 5) 7 b): 3. vsz.

- 135 Két változat ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1960. 1. vsz.

2/ – 1957. A 136. sz.-ú dal 1. vsz.-a. Metronómszám nincs feltüntetve, záróhang h.

Var.: 1957.

- 136 Két változat ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1960. 1–2. vsz. A 2. vsz. öt soros.

2/ – 1957. Az 1. vsz.-át ld. 135. sz. itt, 2. és 3. vsz.-a megegyezik az 1960-as változat 1–2. vsz.-ával. Ismétlés nélkül énekel, a 3. vsz. öt soros.

Var.: 1) 3 a) 4 a): 2. vsz.; 2): 1. vsz. másodszor; 3 b) 2. vsz. 1957; 4 b): 2. vsz. V. sor; 4 c) 2. vsz. V. sor 1957.

- 137 Két változat.

1/ – Főszöveg 1940, Illés. 1–6. vsz.

2/ – 1967, Balázs. 3. 4. vsz. Metronómszám 84–92, záróhang d.

Var.: 1) 3): Balázs; 2): 3. vsz. Balázs (csak ritmuseltérés); 4): a helyszíni lejegyzésben bejelölve pontosabb utasítás nélkül.

Szövegvar.: 3. vsz.: Balázs.

- 138–139 Dobai István verse (a költőt csak a versfőkből ismerjük) a XVII. századi Szencsey kéziratban maradt fenn, innen közölte Thaly Kálmán 1864-ben. Dallama a XVIII. századi debreceni diákmelodiáriumban halottasként szerepel (pl. "Ím betölt az óra"). Szöveg és dallam először Pálóczinál bukkan fel együtt (PHÁ 191. sz.). A kettő együvé tartozását a fennmaradt népi változatok is bizonyítják, így pl. az erdélyi Udvarhely megyéből egy 2 vsz.-os változat (K–V 71. l.). Szentlászlón és Kórógyon virrasztóban éneklük a hangulatnak megfelelő világi dalt. Közös forrásra utal, hogy a kéziratban öröklődő halottas az eredeti 13 vsz.-át megőrizte, kivéve a 6. vsz.-ot, így a versfőkből a költő neve még jól kiolvasható. A hiányzó 6. vsz.: Acteon mint jára, / Ebeit magára / Nevelte volt halálára, / Lón őnéki nagy gondjára.

Kodály éppen ennek a példának kapcsán szögezi le (K–V 71. l.), hogy a régi feljegyzések dallamairól teljes képünk csak akkor lehet, ha az élő hagyományban is fennmaradtak.

138 Négy szentlászlói változat, valamennyi 13 vsz.-kal.

1/ – Főszöveg 1957, Gyökéné. Megj. MTA OK XIV: 17. sz.

2/ – 1958, Gyökéné. Metronómszám 126–148, záróhang nincs feltüntetve. A felvétel végén az énekes elmondja: "Ezt az éneköt én édos ápikaomtól tánultám. Még hát éves koromba vitt énoöklöbe mindég á kárjá álát... Ezöket az énoököket én mind mégtánútám és haot á fálubá igön szeretik, de nem tudjaok úgy, háném ény vezetöm, diktálom és nyútom is... Ezt az én szögény ápikaom csinyáltá mind féjből, mindég írt, dolgozott vele. Anyikaom nem igön szerette, ... mert bézaortá az ájtót, ... osztá haot bosszántottá ütet á sok ájtónyitaqsá. Mondtá neki: Éredj, té, né bosztol-gáss, engedj éneköm csinyáni ezöket az énoököket! – Ah, mit csinyász benne! Nem köszöni még ezt sénki sé kéének, hogy frogátódió, jobb voná fekünne lé álunni! – Á, hálgáss té, ténéköd nem kell, neköm kell! Én ezt hálaqlig szeretöm fojtátni. – Haot szerette is szögény hálaqlig, én mög sokát mégtánultám tüle... mindég én is énoöklöm á hálottákát, haot ákkor ü is ez vót, mindön fámilijánk ez vót."

3/ – 1966, Gyökéné. Metronómszám 136–146, záróhang c. Fokozatosan esik a hangmagasság.

4/ – 1960, Toth. Metronómszám 144–172, záróhang a. Megj. MTA OK XXII: 9/II. sz.

Var.: 1 a): 2. 4. 6. 10. vsz.; 1 b): 3. vsz.; 1 c): 12. 13. vsz.; 1 d): 1. vsz. 1958; 2 a): 2. vsz.; 2 b): 3–11. 13. vsz.; 3): 6. 7. 9. 11. vsz.; 4) 6) 8) 10): Toth. Nála a 6 szótagú sor 4 + 2-re tagolódik 3 + 3 helyett. 5 a): 2. 6–8. 10. 12. 13. vsz.; 5 b): 4. 9. vsz.; 7 a): 2. 3. 5–7. 11. vsz.; 7 b): 8. 9. 13. vsz.; 9): 4. 6. vsz.; 11): 5. 7. 9. 13. vsz.

Szövegvar.: 4. 7. 10. 12. vsz.: Toth.

139 Hat változat, meglehetősen egyöntetűek, díszítésekben is alig különböznek, főhangban csak egy eltérés.

1/ – Főszöveg 1960, Izsák. 1–13. vsz.

2/ – 1966, Izsák. 1–13. vsz. Metronómszám 140, záróhang e.

3/ – 1960, Dezsóné. 1–13. vsz. Metronómszám 128–140, záróhang fis.

4/ – 1958, Kistotné. 1–13. vsz. Metronómszám 160–180, záróhang a. Megj. MTA OK XXII: 9/I. sz.

5/ – 1966, Kistotné. 1–3. 8. vsz. Metronómszám 76, záróhang cis.

6/ – 1958, Balaton. 1–4. vsz. metronómszám 132, záróhang h. Megj. Ethn. 15/II. sz.

Var.: 1): 1. 5. 7. vsz. Dezsóné és 1. vsz. Kistótné.

Szövegvar.: 7. vsz. III. sor: Dezsóné, Kistótné; 7. vsz. IV. sor: Dezsóné; 12. vsz.: Dezsóné.

140–141 Virrasztóénekek. A dallam megegyezik a Pálóczinál is megtalálható "Zöld erdők harmatát" kezdetű énekkel (PHÁ 225. sz.). Ezt a 3 soros, 6, 6, 7 szótagos formát sokáig töredéknek tartották, az ún. "Balassi strófa" egyhar-

- madát látták benne. Azóta már tudjuk, hogy nyelvterületszerkezetben ebben a formában is élnek népi változatai, pl. a Rákóczi-révész balladák vagy az ecsegi verbunk (ld. Sz-D-R I: 32 = RMDT I: 237 és uo. II: 13–14. l. Az ecsegi verbunk. ld. 111 népi táncdal 33. sz.). A Balassi strófa nyilván nem előzménye, hanem műzenei formába öntése egy általánosabban használt dallamgondolatnak. Pálóczi maga is legalább 100 évesnek véli a dallamot, melynek XVI. századi eredete nem bizonyítható, de ki sem zárható.
- 140 Szövegének forrása ismeretlen. Megj. MTA OK XXII: 8. sz. és Ethn. 14/I. sz. Var.: 1 a): 3. vsz.; 1 b): 4. 5. vsz.; 1 c) 11) 12 c): 10. vsz.; 2 a) 8 b): 4. vsz.; 2 b) 10 c): 8. vsz.; 3) 10 a): 6. vsz.; 4): 3. 4. 6–8. 10. vsz.; 5): 3. 4. 10. vsz.; 6): 4–8. vsz.; 7): 3. 5. vsz.; 8 a): 2. 3. 5. 9. 10. vsz.; 9 a): 2. 5. vsz.; 9 b): 4. 9. 10. vsz.; 10 b) 13): 7. vsz.; 12 a): 2. vsz.; 12 b): 5. vsz.; 14): 4. 8. 9. vsz.
- 141 Első vsz.-a megegyezik Lengyel József (1770–1822) "Vedd el jutalmadat" kezdetű dicséretének 4. vsz.-ában az I. sorral. (Ref. é. k. 361. sz.). Valószínűleg ez a sor Lengyel szövegében egy régebbi, ma már ismeretlen énekből vett idézet. Úgy látszik, ezt az ismeretlen éneket a nép megőrizte. Három változat ugyanazon énekestől lényeges dallameltérés nélkül.
- 1/ – Főszöveg 1957. Megj. MTA OK XIV: 12. sz. és Ethn. 14/II. sz. Ez utóbbinál a forrás AP 1830 a. Ilyen pyrallemes számot a gyűjteményben nem találtunk.
- 2/ – 1960. Metronómszám 132–152, záróhang e.
- 3/ – 1966. Metronómszám 84, záróhang nincs feltüntetve.
- A versszakok száma és sorrendje mindhárom változatnál azonos.
- 142 "Ahhoz a különös alakú, rejtélyes eredetű dallamtípus-családhoz tartozik, amelyet "Rákóczi nóta" néven szoktunk összefoglalni. Itt egy nagy kiterjedésű dallamcsoportról van szó, amelynek egyes dallamaira azonnal ráismerünk, de olyan változata nincsen, amelyben az összes jellemző vonások megvolnának." – írja KL (Ethn. 174. l.). "Rákóczi nóták" kötetünkben a 142–146., 151–152. sz.-ú dalok. Az előbbi 140–141. sz.-ú dalokat KL nem sorolja ebbe a csoportba, de ezek is ide tartoznak (Domokos M.). A dallam ismeretlen eredetű, rokonságot mutat a Sz. N. 71. sz.-al (eleje). Szövegét Csemeki Máté, XVI. századi énekszerző írta* (A versfőkből még kiolvasható: Matthiás) és szerepel a Balassi-Rimay-féle "Istenes énekek" kiadásában (1670-től). Dallama is volt, amit a nótajelzések bizonyítanak. Erről a dallamról az itt közölt népi változatokon kívül nincs egyéb tudásunk, így feltételezhető, hogy az frásos forrásokból nem ismert, elveszett dallam került elő Harasztin Ethn. 178. l.). Két változat ugyanazon énekestől.
- 1/ – Főszöveg 1960. 1–8. vsz. A 8. vsz. szövege kevert. Megj. MTA OK XXII. 13. sz. és Ethn. 19. sz. Sz-D-R (I: F 12 és II: 111. l) 1 vsz.-kal közli, de Izsák János kórógyi énekes nevével.
- 2/ – 1958. 1. vsz. Metronómszám 116–144, záróhang e. Megj. MTA OK XIV: 10. sz.
- Var.: 1 a): 3–6. vsz.; 1 b) 5 a) 14 b) 20 b): 3. vsz.; 2 a): 2. 3. 5. 6. 8. vsz.; 2 b) 3 b) 8 b) 22 a): 4. vsz.; 2 c) 11) 19) 20 c): 7. vsz.; 2 d) 17) 24 b): 1958; 3 a):

2–3. vsz. és 1958. 4 a): 2–5. 8. vsz.; 4 b) 6 b) 14 c) 22 b): 6. vsz.; 4 c): 7. vsz. és 1958; 5 b) 14 d) 22 c) 24 a): 8. vsz.; 6 a): 5. 7. 8. vsz. és 1958; 7 a) 20 a): 2. vsz.; 7 b) 21): 4. 6. vsz.; 7 c): 5. vsz.; 8): 2. 4. 5. vsz.; 9): 2. 3. 5. 6. 7. vsz.; 10): 2. 8. vsz. és 1958; 12): 3. 4. 8. és 1958; 13): 2–8. vsz.; 14 a): 2. 4. 5. 7. vsz. és 1958; 15 a): 2. 7. vsz.; 15 b): 3–6. vsz.; 16): 2. 4–7. vsz.; 18 a): 2. 5. 6. vsz. és 1958; 20 d): 8. vsz. és 1958; 23): 2. 5. 7. 8. vsz.

- 143–146** Különös versformája (háromszor 5, 5, 6 szótag) felfogható mind 9, mind összetett 3 sorosnak. Ez a versforma a XVI. század óta számtalan szövegváltozattal és nótajelzéssel jelentkezik, de csak egyetlen egy dallammal (pl. Kolozsvári énekeskönyv 1744), mely a szlavóniai változatoktól igencsak eltér. A négy különböző szöveggel, csak Kórógyon gyűjtött 12 változat dallama a magyar népdalok régi stílusú rétegének megfelelően felsőjárású, a megismételt első sor után variált kvintszekvenciaként jelentkezik alapfekvésben. Tehát, ha a formát 3 sorosnak tekintjük: A⁵ A⁵ A, ha 9 sorosnak: A B⁵ C⁵ A B⁵ C⁵ D B C. A szerkezet a Rákóczi nótára emlékeztet. KL a benne levő verbunkos dallamelemek miatt Kodály Hány Jánosának toborzójával ("A jó lovas katonának" – J I: 163 – észak-nyugati, palóc) rokonítja (MTA OK XIV: 289. l.). Sz-D-R véleménye szerint a Kolozsvári énekeskönyvben (1744) fennmaradt dallam (RMDT I: 196/III) a kórógyi változatok alapján a "Magas kősziklának" (RMDT I: 236) dallamcsalád egyik elágazásából származtatható, vagy legalább is élete folyamán ahhoz hasonult (Sz-D-R II: 40. l.). A népi változatok tanúsága szerint folyamatos hagyományban élő dallammal van dolgunk, nem a szokásos merev énekkönyvi formával. Az egyetlen egy írásban fennmaradt dallam különböző forrásokból származik. A népi változatokhoz legközelebb áll a Kolozsvári énekeskönyvi alak 1744-ből. A szlavóniai változatok mindazonáltal önálló dallamot képviselnek.
- 143** Szövege Hartványi Imre XVI. századi zsoldárparafrázisának ("Háborúsága Dávid királynak", RMDT I: 685. l.) 6–8. és 10–12. vsz.-a. Megj. Ethn. 17/II. Az énekes gyakran változtatja a sorok szótagszámát, így a ritmus csorbát szenved. Ez a jelenség a többi előadónál nem tapasztalható. Az Ethn.-ban a szöveg javítva a sorszerkezet követelményei szerint.
Var.: 1 a) 9 a) 14) 16 a): 3. vsz.; 1 b) 3): 6. vsz.; 2 a) 18 a): 1. vsz.; 2 b) 6 a) 9 b) 11) 19): 4. vsz.; 4) 5. 6. vsz.; 5) 7) 12): 1. 3. 5. vsz.; 6 b) 10): 1. 5. 6. vsz.; 8): 1. 4. 5. vsz.; 13) 15) 16 b) 17) 18 b): 5. vsz.
- 144** Ismeretlen eredetű, régies virrasztószöveg. Három változat.
1/ – Főszöveg 1958, három asszony. 1–2. vsz. Megj. Ethn. 17/IV.
2/ – 1960, Dezsőné. 1–11. vsz. A 3. vsz.-tól a főszövegben ez közölvé, a szótagszám korrigálva a sorszerkezet követelményei szerint. Metronómszám 166–180, záróhang g.
3/ – 1960, Izsák. 1–2. vsz. Metronómszám 132–124, záróhang nincs feltüntetve.
Var.: (csak az 1–2. vsz. főhang vagy főhang értékű eltéréseit jelöljük) 1) 2) 3) 4) 5): 2. vsz.
Szövegvar.: 2. vsz. Dezsőné.
- 145** Ismeretlen eredetű régies virrasztószöveg. Három változat.

1/ – Főszöveg 1960, Kistótné. 1–9. vsz.

2/ – 1958, két asszony. 1–2. vsz. Metronómszám 104–106, záróhang e.

3/ – 1960, Izsák. 1–2. vsz. Metronómszám 132, záróhang nincs feltüntetve.

Megj.: Ethn. 17/III.

Var.: 1): 1. 7. vsz.; 2) 2. 3. 5. 8. vsz.; 3): 2. vsz.; 4): 3–6. 8. 9. vsz.; 5): 4. 7. 9. vsz.; 6): 2. 7. 9. vsz.; 7): 2. 3. vsz.; 8): 5. 8. vsz.; 9 a): 2–5. 8. vsz.; 9 b): 6. vsz.; 10 a): 2–4. 6. 7. vsz.; 10 b): 8. vsz.; 11): 3. 7. 9. vsz.; 12): 6. 8. vsz.; 13): 2. 4. 6. vsz.; 14 a): 3. vsz.; 14 b): 7. vsz.

Szövegvar.: 7. vsz.: a lejegyzésben kétféleképp bejelölve. Ezen kívül a 4. vsz. II. sor: "kezed mēj vágyo, s nem esöd" (kezednek vagyok nemesebb) és ui. a III. sor: "Hogy nem venném haqt" (Hogy ne lennél hát) értelmetlen részeket énekl. A javítás a lejegyzésben beírva.

- 146 Szövege Nagybáncái* (Nagybáncsai) Mátyás 1575 előtt írt népszerű 71. zsoltárparafraízisa, amely ma is szerepel mind a református, mind a katolikus énekgyakorlatban (Ref. é. k. 257. sz. az 1744-es Kolozsvári énekeskönyv fennmaradt dallamán és Hozsanna 262. sz. Bozóki 1794-es énekeskönyve alapján). A kórógyi változatok versfőiből még kiolvasható a költő neve, az énekeskönyvek versfőiből már csak hiányosan, vagy egyáltalán nem. Öt változat.

1/ – Főszöveg 1966, Izsák. 1–14. vsz. Záróhangja nincs feltüntetve.

2/ – 1960, Dezsóné. 1–3. vsz. Metronómszám 184–192, záróhang e. Megj. Ethn. 17/I.

3/ – 1958, Dezsóné, Kistótné. 1–2. vsz. Az 1. vsz.-ot Dezsóné, a 2.-at Kistótné énekl. Metronómszám 178–132, záróhang e. Megj. MTA OK XIV: 11. sz.

4/ – 1966, Kistótné, 1–2. vsz. Metronómszám 84, záróhang e.

5/ – 1960, Izsák. 1–12. vsz. Metronómszám 132–104, záróhang nincs feltüntetve.

Megj. MTA OK XXII: 11. sz.

Var.: (csak a főszöveg eltérései) 1): 2. 3. 7. 10–12. vsz.; 2): 3. 5. 7. 9. 13. vsz.; 3): 2. 4. 6. 8–11. vsz.; 4): 3–8. 10. 13. 14. vsz.; 5): 2. 4. 6–11. vsz.; 6 a): 2. 4. 5. 7. 9. 11. 14. vsz.; 6 b): 6. 8. 10. vsz.; 7): 4. 9. 10. 12. 14. vsz.; 8) 9): 6. vsz.

- 147–150. Párbeszédés gyermekjátékdal, ld. MNT I: 857–866. sz., a népdalokkal rokon gyermekdalok között. Pálóczinál is megvan (PHÁ 273. sz.), aki régi és becses énekek közt említi. Király E. is gyűjtötte 1957-ben Szentlászlón (53 m. nd. 3. sz. név nélkül). A publikált dallamváltozatok különböző hangneműek. A szlavóniaiak (csak Szentlászló) frígck. A dallam szerkezete KL szerint eredetileg 2 soros lehetett kvintváltással, mint azt egyetlen ismert változata (Bartók 38. sz.) igazolja. Mostani alakjában az I–II. sor hozzáadásával öt sorossá vált. Érdekesen emlékeztet a cseremisiz dallamok egyik olyan típusára, melyekben kétszeres kvintváltás észlelhető (MTA OK XIV: 279. 1.). Változataink sorismétlések révén 4 és 5 sorosak. Szövegváltozatuk megvan Veres Márton daloskönyvében is (1793-ból) és a múlt században kiadott Erk-Böhme féle német gyermekdalok között is "Wo bist du gewesen, mein ziegender Bock" kezdettel.

147 Két változat.

1/ – Főszöveg 1940, Gyökéné és Pöténé. 1–7. vsz. Megj. KL 108: 18. sz. Kalangya 8. sz. és MNT I: 865. sz. A gyf-ben megjegyzés: A kislányom kedves nótája.

2/ – 1957, Pöténé. 1–4. vsz. Metronómszám 72–96, záróhang nincs feltüntetve. Var.: 1) 4) 6): Gyökéné; 2): 4. 6. vsz.; 3): Pöténé 1957; 5) 7): 2. 4. vsz.

148 Két változat ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1957. 1. 2. 3. 5. vsz.

2/ – 1960. 1. 2. 3. 4. 6. vsz. Metronómszám 84–96, záróhang e.

Var.: 1 a): 2. vsz. és 1–3. vsz. 1960; 1 b) 3) 5) 7 b) 10 a) 13 a): 3. vsz.; 2): 4. 6. vsz.; 4 a) 7 c): 1–3. vsz. 1960; 4 b) 6) 10 d): 6. vsz.; 7 a): 2. 4. 6. vsz.; 8): 2. 4. 6. vsz. 1960; 9) 11): 2. vsz. és 2. vsz. 1960; 10 b): 2. vsz. 1960; 10 c) 13 b) 14): 4. vsz.; 12): 3. vsz. és 1. 3. 4. 6. vsz. 1960; 15 a): 2. vsz.; 15 b): 3. vsz. és 1. vsz. 1960; 15 c): 2. 4. vsz. 1950.

149 Két változat.

1/ – Főszöveg 1957, Beczéné. 1–3. vsz.

2/ – 1960, Kelemenné. 1–3. vsz. Metronómszám 96, záróhang f.

Var.: 1 a): 2. 3. vsz.; 1 b): 1–3. vsz. 1960; 2) 3 a) 7 a) 9 a): 2. vsz.; 3 b): 3. vsz. és 2. 3. vsz. 1960; 3 c) 4) 6) 8) 9c) 11 c): 1. vsz. 1960; 5 a) 7 b) 9 b): 3. vsz.; 5 b) 7 c): 1. 3. vsz. 1960; 5 c) 7 d): 2. vsz. 1960; 10): 2. vsz. és 1. vsz. 1960; 11 a): 2. vsz. és 2. vsz. 1960; 11 b): 3. vsz. és 3. vsz. 1960.

Szövegvar.: 1. vsz. Kelemenné: "Hol háltál, bārānkām, Hol vótál, bārānkām?"

150 Megj. MTA OK XIV: 3. sz. Unokái is éneklék.

Var.: 1) 2) 7): 5. vsz.; 3 a) 5 a) 9 a): 1. vsz.; 3 b) 5 b): 4. 5. vsz.; 4 a) 6 a) 8): 3. vsz.; 4 b) 6 b): 6. vsz.; 7): 5. vsz.; 9 b): 3. 6. vsz.

151–152 A "Rákóczi nóta" családjába tartozó dallam, virrasztó. Szövege először a Kuun-kódexben (1621–1647), nyomtatásban Balassa-Rimay Istenes énekeiben (első kiadása 1632–1635) között jelent meg.

A dallam ebben a 6 soros alakjában ismeretlen a régi források közt, mindössze két XVIII. ill. XIX. századi kéziratos, szöveg nélküli, csak cím gyanánt, az ének első sorát feltüntető változata ismeretes. Az egyik egy pozsonyi csonka korálkönyvben (1800 körül), a másik egy győri korálkönyvben van meg. Mindkettő lejegyzése hézagossá, megbízhatatlanná. A népi változatokkal összehasonlítva az az érzésünk, hogy a korálkönyvek dallamai romlottak, összezsugorodottak, a szlavóniai változatok hibásan lejegyzett alakjai. A pozsonyi kézirat dallamát ld. RMDT II: 309. sz., a győriét ld. Ethn. 18/II. Sz-D-R szerint a "Tyukodi nóta" stb. dallamcsoport (szintén "Rákóczi nóta" család) egyik változatával állunk szemben, mely a népzene és műzene közelebbről érintkező rétegeiből való. A világi dalok főként a nyelvterület északi részéről kerültek elő.

A kórógyi változat VI. szaffikus sora Harasztiban megkettőződik, ezen kívül a IV. dallamsor záróhangjában és az V. dallamsorban különböznek jelentősebben.

151 Megj.: MTA OK XXII: 12/I. és Ethn. 18/II.

Var.: 1) 5) 9): 9. vsz.; 2): 7. 9. vsz.; 3): 1. 4–6. 9. vsz.; 4): 1. 3–5. 7. vsz.; 6): 4. 6. vsz.; 7): 6. 9. vsz.; 8 a): 1. vsz.; 8 b): 3. vsz.; 8 c): 4. 5. 7. 9. 10. vsz.; 10): 8.

9. vsz.; 11): 5. 6. 9. 10. vsz.; 12): 1. 3–10. vsz.; 13): 1. 3. 5. 7. 9. 10. vsz.; 14 a): 4. 7. vsz.; 14 b): 5. 6. 9. vsz.; 14 c): 8. 10. vsz.

Szövegvar.: a 10. vsz. utolsó két sora hibás értelmű, Isten jobb keze felől jutnak mennybe a jók feltámadáskor. Ld. a 152. sz. 10. vsz.-át helyesen. A IV. sor szótagszáma az 1. vsz.-ban 7 helyett 8. Mint a 143. sz.-ú dalnál megjegyeztük, ez az nekes meglehetősen szabadon bánik a sorok ritmusával.

152 Öt változat.

1/ – Főszöveg 1960, Sülyösné, 1–7. vsz. Megj. Ethn. 18/1.

2/ – 1968, két asszony. 1. 2. 4. 3. 5–10. vsz. A 2–10. vsz.-ot utólag BJ jegyezte le 1988-ban. A 8–10. vsz. innen közölve a főszövegben. Metronómszám 100–108, záróhang nincs feltüntetve.

3/ – 1958, Dezső Illésné Gajnok Borbála (sz. 1884) és Losa Istvánné Gajnok Sára (sz. 1889). 1. 3. vsz. Metronómszám 186–146, záróhang f. A VI. sort nem ismétli. Megj. MTA OK XIV: 9. sz. Itt nem közöljük.

4/ – 1960, Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910), Sülyös Palkó Miklósné Istóka Rebeka (sz. 1894) és Sülyös Jánosné Balázs Mária (sz. 1903). 1–2. vsz. Metronómszám 144–152, záróhang nincs feltüntetve. Megj. MTA OK XXII. 12/II. Itt nem közöljük.

5/ – 1957, Sülyös Palkó Jánosné Illés Julianna (sz. 1876), Batona Józsefné Istóka Mária (sz. 1910) és Zucker Jánosné Istóka Mária (sz. 1901). 1–3. vsz. Metronómszám 96–100, záróhang g. KL utal PHÁ 408. sz.-ra. Itt nem közöljük.

Var.: 1) 2) 5) 12 c): 5. vsz.; 3 a): 2. 7. vsz.; 3 b): 3. 6. vsz.; 3 c) 7 c) 11 a) 14 b): 4. vsz.; 4): 2–6. vsz.; 5) 7 b) 10 a) 12 b) 19 a) 20 b): 3. vsz.; 6 a) 14 a): 3. 5. vsz.; 6 b) 13) 14 c): 6. vsz.; 6 c) 11 c) 12 d) 14 d) 18) 19 b) 21): 7. vsz.; 7 a) 9): 2. vsz.; 8 a): 3. 4. 7. vsz.; 8 b) 11 b): 5. 6. vsz.; 10 b): 4. 5. vsz.; 12 a): 2. 6. 7. vsz.

Szövegvar.: 3. 5. vsz.: 1958.

153–155 Szövege rokon, helyenként azonos is Csaplár Benedek 1870–ből származó kéziratos gyűjteményének állatmese szövegű gyermekdalával (MNT I: 425. sz. Szeged. Bartók is feldolgozta "Cipósütés" c. gyermekkórusában.) A mi változataink 4. vsz.-a nem utal gyermekdalra. A dallam fríg, nincs rokonságban Csaplár Benedek dúr-hexachord dallamával. Közéleti változata ismeretlen, de motívumai hasonlóak néhány múlt századi gyűjtés népdalához és népies műdalához (ld. pl. J I: 110-székely, mezőségi és kelet-alföldi, MNT III/B: 63. sz.). KL utal még a "Pod bregom se" kezdetű szerb népdalra is.

A 2. vsz. minden változatban következetesen ismétlésszerű formában hangzik el, ti. a II–IV. sor ismétlésének. Az egész dallam képlekenysége, a sorközi és sorvégi záratok és szótagszám változtathatósága mintha kialakulatlan szerkezetre vallanának, amelyben még a refrénszerű utolsó sor sem egészen állandó. Tk. 3. soros dallam, mely az egyes rövid motívumok ismételtetésével és a szótagszám szaporításával több sorra bővíthet.

153 Megj. Kod. eml. 320. l. csak 1 vsz.-al. A gyf-ben észrevétel: "Érdekes szerkezetű, szláv (?), népdal, emlékeztet egy szerbiai népdalra, különösen

II-III. dallamsora (Pod bregom se). Ismert Harasztin is, állítólag onnan került Kórógyra.”

Var.: 1) 2) 4): 4. vsz.; 3): 3. vsz.

154 Két változat ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1960.

2/ – 1957. Metronómszám 124–160, záróhang as. Megj. MTA OK XIV: 5. sz. Különösen ingatag változatok, sorközi és sorvégi zárataik kvint, kvart terc és alaphang között mozognak (ld. a 2) 3) 4) variációt).

Var.: 1 a) 2 a) 3): 4. vsz.; 1 b) 8 c): 4. vsz. 1957; 2 b) 4 a) 6 b): 1. vsz. 1957; 4 b): 4. vsz. másodszor és 4. vsz. 1957; 5 a): 3. vsz.; 5 b): 3. vsz. 1957; 6 a) 7): 3. vsz. és 3. vsz. 1957; 8 a): 4. vsz. először; 8 b): 4. vsz. másodszor.

Szövegvar.: 4. vsz.: 1957.

155 Három változat.

1/ – 1958, Losa. 1–4. vsz. Kétszer éneklí az egészet, az első felvétel vége hiányzik a szalagról, másodszor az 1. vsz. dallama tévedt el (nem jelöljük a változatok között). Egyébként biztos előadás.

2/ – 1968. Losáné. 1–3. vsz. 1–3. vsz. Metronómszám 126, záróhang cis. Nem közöljük.

3/ – 1960, Deák. 1–3. vsz. Metronómszám 100–138, záróhang gis. Nem közöljük.

Var.: 1) 2): 4. vsz.

Szövegvar.: 3. vsz.: másodszori énekléskor.

Töredékként is elhangzott. KL gyf-ből másolta BJ. A gyf-ben még ez áll: Eleje bizonytalan, ennyit tud biztosan.

Rubato $\text{♩} = 88$

Egy-gyik szi- tál, má-si-ky ros- tál,

Har-ma-dik gri' csi-nyál, har-ma-dik gri' csi-nyál

A ma-lom- bá, a ma-lom- bá.

Ledő Ádám (sz. 1872)

Rétfalu, 1960. X.

156–158 Három különböző szövegű, azonos dallamra énekelt egyházi népének. A "Seregeknek hatalmas nagy királya" kezdetű szerepel az 1778-as Kolozsvári énekeskönyvben (RMDT II: 358. sz.), de dallama, habár stílusban és frazeológiában rokon, eltér változatainktól formában. A szlavóniaiakkal egyező válto-

zatokat a nyelvterület északi részein is megtalálhatjuk, ezek azonban nem szerepelnek az énekeskönyvekben. Az Új magyar ref. é. k. (Ref. é. k. 207. sz.) közli mint népi dallamot. Sz-D-R véleménye szerint (Sz-D-R II: 99. l.) a népi változat és a Kolozsvári énekeskönyvi alak valószínűleg egykorú.

156 Két változat.

1/ – Főszöveg 1966. 1–3. vsz. A lejegyzés alján ez áll: Szőnyi Benjamin: Szentek hegedűje: 214, 559. l.

2/ – 1958, három asszony. 1–2. vsz. Metronómszám 144, záróhang nincs feltüntetve.

Var.: 1) 2): 3. vsz.; 3): 1958; 4): 3. vsz. és 1958; 5): 2. vsz. és 1958.

Szövegvar.: 1958.

157 Valószínűleg halottas. Szövege ismeretlen.

159 Sinka György, szombatos énekköltő 10 vsz.-os éneke 1678-ból (nyomatásban először Kolozsvár 1700). A versfőkben: SINKA GYÖERGY. A XVIII. század közepétől szerepel a szombatos gyűjteményekben. Rokon, de változatainkkal nem azonos dallamon megj. Kolozsvár 1777, 1778 stb. (RMDT II: 358. sz.). A Ref. é. k. 207. sz. alatt a szlavóniai változatokhoz hasonló dallamon jelent meg, mint magyar népi dallam. Közölt szövegünk versszak-számozása az énekeskönyvi alakkal egybevetve: 1. 2. 4. 6. 7. vsz. Az eredeti vers IV. sorának 10-es szótagszáma itt 11-re változik.

Hat változat.

1/ – Főszöveg 1960, Turósné. 1–2. vsz.

2/ – 1960, Gyökéné. 1–4. vsz. Metronómszám 152–168, záróhang e.

3/ – 1958, Gyökéné és Palizsné. 1. 3. 2. 5. vsz. Gyökéné az 1. 3. vsz.-ot, Palizsné a 2. 5. vsz.-ot éneкли. Metronómszám 138–148 ill. 136–140, záróhang e.

4/ – 1958, Kistótné. 1–2. vsz. Metronómszám 112–114, záróhang es.

5/ – 1958, Dezsóné, Losáné. 1–2. vsz. Metronómszám 152–148, záróhang fis. Megj. MTA OK XIV: 18. sz.

6/ – 1960, Sülyösné. 1–2. vsz. Metronómszám nincs feltüntetve, záróhang b.

Var.: 1 a) 3 a): 3. 4. vsz.; 1 b) 3 b): 5. vsz.: 2 a) 4 a): 4. 5. vsz.; 2 b): Sülyösné; 3 b): 5. vsz.; 4 b): 3. vsz. Gyökéné; 4 c): Kórógy, Haraszti; 5): 2. vsz.; 6): Gyökéné és Palizsné 1958.

Szövegvar.: 1. vsz. III. sor: Haraszti; 1. vsz. IV. sor: Gyökéné; 2. vsz. I. sor: Palizsné; 2. vsz. II. sor: Palizsné, Sülyösné és Kórógy egyik asszony, 5-ös vált.; 2. vsz. III. sor: "végső szómat" – Sülyösné, "csendes búmat" – Gyökéné, "Uram, csendés szómat" – Palizsné; 2. vsz. IV. sor: Sülyösné; 3. vsz. IV. sor: "ha tē nem szánod bűnomet (vétkemet)" – Gyökéné 1958.

159 A "Rákóczi nóta" családba tartozó, szaffikus formájú dallam. Típusa J I: 164 – általánosan elterjedt párosító. Ennek fríg hangnemű változatát ld. Gombos 336–337. sz. Dúr hangnemű változatban a szlovák gyűjteményekben is előfordul. Megj. KL 108: 20. sz. A gyf-ben még: Sárospataki Felvidítő (Ethnographia 1958, Pogány Péter: Kik gyűjtötték a sárospataki Felvidítőt? – 99–118. l.).

160–161 Közkezdelt nóta, feltehetőleg mūdalból vált népdallá. A múlt századi gyűjtésekben is gyakran előfordul. Rokona 108. sz.-ú dallamunknak, de

formája más. Ld. Al-dunai 126–127. sz., Gombos 76–77. sz. és J. II: 169 (függelék) "Ha még egyszer legény lennék".

- 160 Az 1. vsz.-ot kétszer énekli. A dal végén: "Énekelt Gyöke Illésné Kántor Mária", elől azonban Pöte Istvánné neve szerepel.

Var.: 1): 1. vsz. először és 2. vsz.; 2) 4): 1. vsz. először; 3): 1. vsz. másodszor; 5): 3. vsz.

- 161 Három változat ugyanazon énekestől.

1/ – Főszöveg 1957. 1–3. vsz.

2/ – 1940. 1–3. vsz. Parlando-rubato, metronómszám 128, záróhang cis. A gyf-ben: "Ugyancsak Kántor József följegyzéseiből, lánya előadásában." Megj. Kalangya 14. sz.

3/ – 1958. Csak a 3. vsz. Metronómszám 98–108, záróhang e.

Var.: 1) 4 b) 8) 9): 1940; 2) 4 a) 7): 2. 3. vsz.; 3): 1. vsz.; 5): 2. vsz.; 6): 3. vsz.

RÖVIDÍTÉSEK

BJ = Bereczky János
függ. = függelék
gyf = gyűjtő füzet
ill. = illetve
ism. = ismétlés
j = jegyzet dallam, jegyzetek
jegyz. = jegyzet
KL = Kiss Lajos
KZs = Kubínyi Zsuzsa
ld. = lásd
lej. = lejegyezte, lejegyzés
megj. = megjelent
sz. = szám
tk. = tulajdonképpen
ua. = ugyanaz
ui. = ugyanitt
uo. = ugyanott
uó. = ugyanó
var. = variáció
vált. = változat
vö. = vesd össze
vsz. = versszak, valószínű

A jegyzetekben felhasznált irodalom rövidítése:

- Al-dunai = Kiss Lajos – Bodor Anikó: Az al-dunai székelyek népdalai, Újvidék, 1984
Bartók = Bartók Béla: A magyar népdal (1924), in: Szöllőssy András: Bartók összegyűjtött írásai I., Budapest 1966
Berze N. = Berze Nagy János: Baranyai magyar néphagyományok I–III, Pécs, 1940
Cinege = Cinege, cinege, kismadár... Népi mondókák, gyermekjátékok kicsinyeknek – Összeállította Borsai Ilona és Kovács Ágnes, Budapest, 1975
Csángó nz. = Domokos Pál Péter – Rajeczky Benjamin: Csángó népzene I–II, Budapest, 1956
Dobszay = Dobszay László: A magyar dal könyve, Budapest, 1984
Domokos = Domokos Mária: A Rákóczi nóta családfája in: Magyar zene 3. Budapest 1980
Dráva szélén = Dráva szélén lakom – Száz ormánysági népdal, szerkesztette Olsvai Imre és Várnai Ferenc, Sellye, 1979
Drávaszög = Kiss Lajos – Bodor Anikó: A drávaszögi magyarok dalai, Újvidék, (sajtó alatt) 1989

EMV = Katona Imre – Lábadi Károly: Erdők, mezők, vadligetek – Drávaszögi magyar népballadák. Dallamrész: Olsvai Imre, Újvidék, 1980

Ethn. = Kiss Lajos: Zenetörténeti emlékek a szlavóniai virrasztóénekekben in: Ethnographia, Budapest, 1966

Gombos = Kiss Lajos: Gombos és Doroszló népzeneje, Újvidék, 1982

Horgos = Kiss Lajos: Horgosi népdalok, Zenta, 1974

Hozsanna = Hozsanna – Teljes kottás népezenekönyv, a Harmat – Sik: "Szent vagy Uram" énektár énekeivel, kibővítve más régi és újabb magyar és gregorián dallamokkal, valamint a szentmise olvasmányközi énekeivel, Budapest 1974

J I–II = Járdányi Pál: Magyar népdaltípusok I–II, Budapest, 1961

Kalangya = Kiss Lajos: A szlavóniai szigetmagyarság ősi népzeneje in: Kalangya, Újvidék, 1941 (Újra közölve: Szlavóniai hétköznapiak, Újvidék, 1973)

Kerényi = Kerényi György: Népies dalok, Budapest, 1961

Király: Gyöngyk. = Király Ernő: Gyöngykalásis I–V (stencil) Újvidék, 1972, 1973

Király HITK = Király Ernő: Vajdasági magyar munkásmozgalmi dalok nyomában in: A Hungarológiai Intézet Tudományos Közleményei, Újvidék, 1969

Király 51 = Király Ernő: 51 magyar népdal (stencil), Újvidék, 1966

Király 52 = Király Ernő: 52 magyar népdal (stencil), Újvidék, 1966

Király 53 = Király Ernő: 53 magyar népdal (stencil), Újvidék, 1966

KL 108 = Kiss Lajos: 108 magyar népdal, Budapest, 1943

Kod. eml. = Kiss Lajos: Szlavóniai magyar népdalok in: Emlékkönyv Kodály Zoltán hatvanadik születésnapjára, Budapest, 1943

K–V = Kodály Zoltán: A magyar népzene – A példatárat szerkesztette Vargyas Lajos, Budapest, 1971

MNT I–IX = A Magyar Népzene Tára – Szerkesztette Bartók Béla és Kodály Zoltán

MNT I – Gyermekjátékok, sajtó alá rendezte Kerényi György, Budapest, 1957

MNT II – Jeles napok, sajtó alá rendezte Kerényi György, Budapest, 1953

MNT III/A, B – Lakodalom, sajtó alá rendezte Kiss Lajos, Budapest, 1956

MNT IV – Párosítók, sajtó alá rendezte Kerényi György, Budapest, 1959

MNT V – Siratók, sajtó alá rendezte Kiss Lajos és Rajeczky Benjamin, Budapest, 1966

MNT VI – Népdaltípusok, sajtó alá rendezte Járdányi Pál és Olsvai Imre, Budapest, 1973

MNT VII – Népdaltípusok, sajtó alá rendezte Olsvai Imre, Budapest, 1987

MNT VIII – Népdaltípusok, sajtó alá rendezte Vargyas Lajos, sajtó alatt

MNT IX – Népdaltípusok, sajtó alá rendezte Domokos Mária, sajtó alatt

MTA OK XIV = Kiss Lajos: A szlavóniai magyar népszíngét népzeneje in; MTA Nyelv- és Irodalomtudományi Osztályának Közleményei, Budapest, 1959

MTA OK XXII = Kiss Lajos: A szlavóniai magyar virrasztóénekek zenetörténeti jelentősége in: MTA Nyelv- és Irodalomtudományi Osztályának Közleményei, Budapest, 1965

111 népi táncdal – összeállította Rajeczky Benjamin és Gönyei Sándor, Budapest, 1977

PHÁ = Pálóczi Horváth Ádám: Ötödfélszáz énekek – Pálóczi Horváth Ádám gyűjteménye az 1813. évből – sajtó alá rendezte Bartha Dénes és Kiss József, Budapest, 1953

Penavin Olga: Kórógyi (szlavóniai) népballadák, balladás történetek, balladás dalok, Újvidék, 1976

Ref. é. k. = Énekeskönyv magyar reformátusok használatára, Budapest, 1981

RMDT I = Csomasz Toth Kálmán: A XVI. század magyar dallamai, Régi Magyar Dallamok Tára, Budapest, 1958

RMDT II = Papp Géza: A XVII. század énekelt dallamai – Régi Magyar Dallamok Tára II, Budapest, 1970

Rozmaring – 91 magyar népdal, gyűjtötte és közreadja Kiss Lajos, Budapest 1958

Stud. mus. = Kiss Lajos: Les traits caractéristiques de l'exécution vocale et instrumentale à props d'une ballade populaire hongroise in: Studia Musicologica III, Budapest, 1962

Sz-D-R = Szendrei Janka – Dobszay László – Rajeczky Benjamin: XVI–XVII. századi dallamaink a népi emlékezetben, Budapest, 1979

Szlav. hétk. = Szlavóniai hétköznapok – Válogatta, az utószót és a jegyzeteket írta dr. Penavin Olga, Újvidék, 1973

Sz. N. = Bartók Béla – Kodály Zoltán: Erdélyi magyarság – Népdalok, Budapest, 1923

Vargyas: A m. nz. = Vargyas Lajos: A magyarság népzeneje, Budapest, 1981

Vargyas: A m. nb. és Eur. = Vargyas Lajos: A magyar népballada és Európa, Budapest, 1976

MUTATÓK

Zenei mutató

Sorvégző hangok szerint*

Négy soros dallamok

9	8	7		(7)... 58 j
9	8	b6		(7)... 57, 58
8	8	b3		(14)... 88, 89
1	8	4		(6)... 121, 122, 123
1	8	1		(6)... 124, 125
8	7	2		(14)... 119
8	5	4		(6)... 32, 33, 34, 35, 36, 36 j, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 45 j, 46, 47, (11)... 77
8	5	3		(6)... 29, 31
8	5	b3		(6)... 28, 30, (8)... 31 j, (11)... 78
7	5	4		(7)... 90
7	5	b3		(11)... 67
#7	5	b3		(8)... 56 a, (11)... 16, 16 j, 17, 18, 19, 20, 21 j, 27, 66, (13)... 22, (14)... 24
5	5	5		(10)... 130 j/b
5	5	4	4	(7)... 130 j/a 5. vsz.
5	5	4		(8)... 60 j, (10)... 53, 116
5	5	b3		(8)... 56 b, 56 j/b, (9)... 128, 129
5	5	1		(6)... 147, (8)... 120
4	5	4		(14)... 117
4	5	1		(11)... 86
4	5	1	4	(6)... 132 j 2. vsz.
1	5	3		(8)... 160, (9)... 130, 130 j/a
1	5	b3		(8)... 161
1	5	1		(10)... 115
7	4	b3		(8)... 65, 65 j/a, 65 j/b, 91
b6	4	b3		(11)... 21
5	4	8		(11)... 85
5	4	4		(10)... 51, 52
5	4	b3		(6)... 138, 139, (13)... 142
5	4	2		(14)... 118
4	4	4		(11)... 159
4	4	b3		(11)... 156, 157, 158
4	4	1		(8)... 55 j/a
8	b3	4		(6)... 32 j, (10)... 49/3

* A vastag számok a főzárlatot jelölik, a kurzív számok a záróhangot, amennyiben ez nem az alaphang. A zárójeles számok a kezdősor szótagszámaira vonatkoznak

8	b3	b3	(11)... 80
7	b3	8	(11)... 84
7	b3	4	(8)... 60, 63, (11)... 81
#7	b3	b3	(7)... 92, (8)... 59, 60, 61, 62, 63, 64, (11)... 81, 82, 83, (13)... 23
7	b3	1	(18)... 25, 26
5	b3	8	(11)... 84
5	b3	VII	(8)... 54, 55
4	b3	4	(8)... 131
4	b3	b3	(8)... 87
4	b3	1	(8)... 127
b3	b3	b3	(7)... 113
b3	b3	1	(7)... 132, 133, 134
3	b3	VII	(6)... 136
b2	b3	1	(8)... 127 j
1	b3	4	(10)... 48, 49, 50
1	b3	1	(6)... 135, 136, 137
1	b3	VII	(6)... 136
5	4 3	b3	(8)... 113 j
1	2	V	(6)... 132 j 2. vsz.
8	1	b3	(8)... 93, (12)... 79
5	1	8	(10)... 99, 99 j, 101, (12)... 100
5	1	b3	(12)... 94
5	1	1	(8)... 95, 96, 97, 98
4	1	4	(10)... 116
4	1	3	(6)... 102
4	1	2	(6)... 126
4	1	b2	(6)... 105
4	1	1	(6)... 103, 104, (8)... 114
b3	1	b3	(12)... 110, (14)... 111, 112
b3	1	2	(16)... 118 j/a
1	1	5	(8)... 108
1	1	4	(6)... 132 j
1	1	4	(8)... 106, 107, 109, (10)... 50
1	1	1	(12)... 105
V	V	1	(6)... 132 j

Két soros dallamok

8	(11)... 85 j
b3	(10)... 56 j/a, (13)... 113

Három soros dallamok

5	5	(7)... 154, (16)... 143, 144, 145, 146
5	4	(8)... 155 j

5	3			(8)... 154
5	1			(8)... 96 j, 153, 154, 155
5	VII			(6)... 140, 141

Öt soros dallamok

7	7	5	5	(7)... 71
4	4	1	3	(6)... 118 j/b
5	5	1	1	(6)... 148, 149, 150

Hat soros dallamok

11	8	5	7	4	(5)... 72, 73, 73 j
9	9	5	7	4	(5)... 74 j, 75/4
9	8	5	5	4	(5)... 74, 75
8	8	5	4	4	(8)... 76
#7	#7	5	3	3	(7)... 68, 69, 70
5	5	5	5	1	(4)... 154
5	5	4	4	1	(4)... 155 j
5	5	4	b3	b3	(9)... 152
5	5	1	3	1	(4)... 154
5	5	5	1	1	(4)... 154
5	5	4	1	b3	(9)... 151
5	5	1	1	1	(4)... 153, 155

Kilenc soros dallamok

8	7	5	8	7	5	1	3	(5)... 143, 144, 145, 146
---	---	---	---	---	---	---	---	---------------------------

Zenei mutató

Szótagszám szerint

Négy soros dallamok

6 6 6 6	32, 32 j, 33, 34, 35, 36, 36 j, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 45 j, 46, 47, 105, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 133, 136, 137
6 6 6 9	104
6 6 6 15	134
6 6 7 7	147
6 6 8 6	132 j
6 6 8 8	138, 139

6 6 9 9	102, 103, 135
6 9 7 9	28, 29, 30, 31
7 6 7 6	132
7 6 8 6	113
7 7 6 6	147
7 7 7 7	57, 58, 58 j, 90, 147
7 7 8 7	114
7 9 7 9	28, 30
7 9 9 11	92
7 9 11 11	92
8 5 8 5	131
8 6 7 6	113 j
8 8 6 8	95, 96, 97
8 8 8 8	54, 55, 55 j/a, 56 a, 56 b, 56 j/b, 59, 60, 60 j, 61, 62, 63, 64, 65, 65 j/a, 65 j/b, 87, 91, 93, 98, 109, 114, 120, 127, 127 j
8 8 13 8	160, 161
8 8 13 9	108
8 8 16 7	106, 107
8 9 7 9	31 j
9 9 9 9	128, 129, 130
9 9 9 11	130 j/a
10 10 10 10	48, 49, 50, 51, 52, 53, 115, 116, 130 j/b
10 13 6 9	99, 101
10 13 7 11	99, 99 j
11 11 8 11	156, 157, 158
11 11 11 11	16, 16 j, 17, 18, 19, 20, 21, 21 j, 27, 66, 67, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86
11 11 12 5	159
12 11 11 11	79
12 12 12 12	94, 105
12 13 7 9	100
12 13 7 10	100
12 13 14 14	110
13 13 11 18	142
13 13 13 13	22, 23
14 13 10 13	117
14 13 14 13	117
14 13 14 14	110
14 14 11 14	111
14 14 13 14	112
14 14 14 8	88, 89
14 14 14 14	24, 111, 112, 118, 119
14 18 12 10	25, 26
16 14 14 14	118 j/a
18 18 12 10	25, 26

Két soros dallamok

10 10	56 j/a
11 11	85 j
13 14	113

Három soros dallamok

6 6 7	140, 141
6 12 6	153, 155
7 12 7	154
8 8 13	96 j
8 12 8	153, 154, 155, 155 j
16 16 16	143, 144, 145, 146

Öt soros dallamok

6 6 6 6 7	149
6 6 7 7 6	148, 149
6 6 7 7 7	150
6 12 9 9 12	118 j/b
7 6 6 6 8	150
7 7 6 6 7	71
7 7 7 7 7	148

Hat soros dallamok

3 3 6 6 3 3	153, 155
3 4 6 6 3 4	154
4 4 6 6 4 4	153, 154, 155, 155 j
5 5 6 5 5 6	72, 73, 73 j, 74, 74 j, 75
7 7 6 7 7 6	68, 69, 70
8 8 6 8 8 6	76
9 9 8 7 8 5	151
9 9 8 7 8 10	152

Kilenc soros dallamok

5 5 6 5 5 6 5 5 6	143, 144, 145, 146
-------------------	--------------------

A dalszövegek mutatója *

Addig a házadból ki nem megy	128
A dínomnak, a dánomnak soha sincsen vége	112
A Dunáru! fúj a szél	68, 70
A kanász, a kanász a gödörbe játszik	110
A kis kanász, a kis kanász	113 j
Anyám mikor az ő méhében engömet fogada	143
Az lászalai új majorba	54/6
Arass, rózsám, arass	102, 124, 125, 134
A szőlőbe a diófa tövibe	85
Az eszéki cifra bunda	114
Az én keszkenyömmnek	122/4
Az én rózsám szemöldöke	93/9
Azér jöttem ide karikázni	51
Az haraszi utca	137
Az Istenét az apádnak	120
Az oláhok, az oláhok fapapucsba járnak	111
Az olájok, az olájok facipőbe járnak	110/3
Azt gondolod, hogy én bánom	64/8
Azt gondolod, mindég így lesz	60 j
Ádám, Éva kertbe jártak	1
Ágas-bogas a diófa teteje	27
Állok, állok a Dráwaparton egyedül	79
Befúttá az utat a hó	64/7
Belikébe, bel, bel	8
Betyár gyerekek alatt zörög a haraszt	80, 81, 83/6
Betyár legény sétál a zöld erdőbe	83/9
Bort innám én, de nincs mit	57
Budapesten nagyon sok a kaszárnya	66/5
Cikó vállán ég a mécs, ég a mécs	115
Cserebogár, sárga cserebogár	52
Csicsiri, bubos	9
Csillom-csallom, csikósné, csikorgós gulyásné	22
Csillom-csallom, csikósné, kopogós gulyásné	23
Dobog, dobog a híd alatt	62/9
Egyik szitál, másik rostál	155 j
Ehol kerekedik	40
Egy szem szőlőt megehetnék	56 a, 56 b, 56 j/a 56 j/b
Elvesztettem zsebkendőmet	7

* A tört számok belső versszakot, a j jegyzetdallamot jelöl

Esteledik, alkonyodik	64
Este van, este van	41
Eszem, peszem péc	2
Ez a kislány úgy éli világát	99, 99 j, 101
Ez a kis menyecske úgy éli világát	100
Ez az utca bánatutca	64/10
Ezernyolcszáznyolcvanegyedik évben	86
Édősanyám, adjon Isten jó estét	81/4
Én Istenöm	13 j/b
Édös, aranyos fiacskám	10
Fakó lovam az út mellett	62/6
Fehér Laci lopta lovat	98
Fekete szárnyú cseresznye	62
Feleségem, a kis piszok	76
Felfogadott Egyed Milossal	130, 130 j/a
Fürdik a holdvilág	32/3
Gyere haza, pajtás, mert itt megvernek	159
Ha Dunáról fuj a szél	69
Ha felülök a csacsimra nagy búsan	77, 78
Ha fölülök a csacsimra nagy búsan	82, 83/11
Haj, szénárum, szénárum	4
Ha meghalok, aztat is meghagyom	49/3
Ha meghalok, meghalok	71
Ha meguntál, édesanyám, tartani	67
Ha möghalok, majd elásnak	91
Hat nap van egy hétbe	102/7 122/10 132 j, 136, 137/3
Haza is el kelne menni	160, 161
Hány esztendő lehettél, lehettél	115/2, 116
Hej, cigányok, ti márkusi cigányok	66/8
Hej, ki, ki, ki, ki, ki, ki, ki	31 j
Hej, szénárom, szénárom	3
Hirös, nevezetős ital a durják	118 j/a
Hogyha mindég így lenne	132
Hol háltál az éjjel, cinöge madár	16, 16 j, 17, 18, 19 20, 21, 21 j
Hol jártál, báránkám	147, 148, 150
Hol voltál, báránkám	149
Hopp, innám marokkal	118 j/b
Hozz bort, kocsmárosné	102/10, 103, 104, 105, 135
Húzd meg, cigány, azt a hosszút	96
Ihatnám én, de nincs mit	57, 58, 58 j, 90
Imhol kerekedik	36, 36 j, 38, 43
Imhol szüret, egy-két hónap	54
Irigyeim sokan vannak	127 j
Esik az eső	73, 75
Esik az eső az árpatarlóra	53

Itt a szüret, egy-két hónap	55 j/a
Jaj, édös anyikám	13
Jaj, édös fiacskám	11
Jaj, édös, jó anyikám	12
Jaj énnékem, jaj szomorú fejemnek	156
Karácsonyi éjszakáján	109
Kerek erdő, magos vagy	127
Kerülöm a vén Ugorka házát	6
Ki, ki, ki, ki volt itt	28, 29, 30, 31
Kis kacsá fürdik	5
Kis laponon, nagy laponon	59
Kis pejlovam az út mellett	59/6, 61/2, 62/6, 62 j, 63/6
Kocsira ágyam	72/2, 72 j, 74/2 74 j
Kocsmárosné, adjon Isten jónapot	83
Komámasszony, meg ne mondja az uramnak	89
Láttad-e, láttad-e	121, 123/4
László, László, Fejér László	65, 65 j/a, 65 j/b
Lóra, csikós, lóra	32, 33, 47/6
Magasztallak, én Istenem, Uram és Atyám	142
Magasztallak én tégödet, Uram és Atyám	142
Má megmondtam, bús gerlice	60, 61, 63/4
Megdöglött a Pipoj lova	96 j
Megégett a petrőcei szállás	48/3, 50
Meghalt értem az én édes Jézusom	157
Megvőttem én a babámat nagy áron	85 j
Meleg a cinkalán nyele	108
Messziről a póstáslegény sípja szól	81/5
Mén a szekér	153, 154, 155
Midőn Egyiptusban	126
Midőn végezetre	141
Miképp Egyiptusban egy pelikán madár	94
Mind azt mondják, hogy sok hal van	25, 26
Mint anyahagyott madárfiacskák, jaj, már úgy hagyattunk	145
Milos, Milos, kedves pajtásom	130/2
Most jöttem én Párizsból	92
Ne hagyj elesnem, felséges Isten, keserűségemben	146
Nem ám az az igazi szeretet	49
Nem hiába nevezetes a durják, a durják	24, 118, 119
Nem messze van ide Kismargita	130 j/b
Nincsen széna, nincsen abrak	59/4
Ó, Estók, Estók	15
Ó, édös, drága apikám	13 j/c
Ó, édös Istenöm	13 j/a
Ó, szerelmes, édös fiacskám	14
Örökkévalóság	140

Pipám, Pipám, kakas, jó reggelt	9 j
Rab vagyok, rab vagyok	32 j, 39/2, 42, 45
Rászállott a páva	34, 35, 37, 39, 44, 45 j, 46, 47
Reám jött immár, ó, jaj, a bűnnek egy egen nagy kára	144
Réce, ruca közbe	133
Seregeknek hatalmas nagy királya	158
Siralmas volt nékem	138, 139
Sötétedik, alkonyodik	64, 87
Sütött ángyom rétest	124/2
Szánt az eke, csireg-csörög a járom	67/3
Szánt az ökör, csireg-csörög a járom	66
Szávics Milos, kedves pajtásom	129
Szávics Milos volt az a vezér	129/2
Száz szónak, száz szónak egy a vége	88
Szentlászlóru házassodtam	59/9
Széna van az ólba	122, 123
Szomorúan nézők a zsebömbe	48
Szögén fejem Uramhoz óhajt	151, 152
Tej, túró, tormagyökér	113
Tennapelőtt vettem én egy talidzsgát, talidzsgát	117
Tizenkettő mög kettő az tizennégy	84
Tizenkettő, tizenhárom, tizennégy	67/6
Túl a Tiszán ég az ezüst	106, 107
Ugat a kutyám, a Rajna	93
Urak, urak, ti nagy urak	62/4
Uram, Isten, mi kárt tettem	63
Üröm, üröm, fehér üröm	55, 93/8
Vágd ki, pajtás, a kardodat	131
Végigmentem a lászlai temetőn	67/4
Volt szeretőm tizenkettő	161/3
Zörög a kocsi	72, 74, 75/4
Zsubrik pajtás szürkankója	95, 97

